

*Universitat
Abat Oliba CEU*

FACULTAT DE CIÈNCIES SOCIALS

INFORME DE SEGUIMENT DEL DEPARTAMENT D'EMPRESA I ECONOMIA 2016-2018

GRAU EN DIRECCIÓ D'EMPRESES

**MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS
SOCIALS I SOLIDÀRIES**

MÀSTER UNIVERSITARI EN LOGÍSTICA I COMERÇ INTERNACIONAL

Barcelona, gener de 2019

Aprovat pel Consell de Govern el 15 de gener de 2019

CONTINGUT

0. DADES IDENTIFICADORES	1
1. PRESENTACIÓ DEL DEPARTAMENT	2
2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'ISD	5
3. VALORACIÓ DE L'ASSOLIMENT DELS ESTÀNDARDS	6
Estàndard 1. Qualitat del programa formatiu	6
Estàndard 2. Pertinència de la informació pública	34
Estàndard 3. Eficàcia del SGIQ	38
Estàndard 4. Adequació del professorat al programa formatiu	44
Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge.....	67
Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius	76
4. VALORACIÓ I PROPOSTA DEL PLA DE MILLORA	104
5. EVIDÈNCIES	124

0. DADES IDENTIFICADORES

Universitat	Universitat Abat Oliba CEU
Nom del centre	Facultat de Ciències Socials
Nom del departament	Departament d'Economia i Empresa
Dades de contacte	Deganat de la Facultat de Ciències Socials Universitat Abat Oliba CEU C/ Bellesguard, 30. 08022 Barcelona Tel.: (+34) 932 540 900. A/e: jripoll@uao.es
Responsables de l'elaboració de l'informe de seguiment	Comissió de Seguiment del Departament d'Empresa i Economia (vegeu la composició de la CSD a l'apartat 2)

Titulacions oficials impartides pel departament				
Denominació	Codi RUCT	Crèdits ECTS	Curs acadèmic d'implantació	Responsable de la titulació
Grau en Direcció d'Empreses	2500524	240	2010-2011	Dr. Joan Ripoll (degà)
M. U. en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries	4313896	60	2013-2014	Dr. Joan Ripoll (degà)
M. U. en Logística i Comerç Internacional	4313236	60	2013-2014	Dr. Joan Ripoll (degà)
Grau en Economia i Gestió	2502708	240	2012-2013	Dr. Joan Ripoll (degà)
Grau en Màrqueting i Direcció Comercial	2501544	240	2010-2011	Dr. Joan Ripoll (degà)
M. U. en Auditoria de Comptes i Comptabilitat	4315218	60	2014-2015	Dr. Joan Ripoll (degà)

Data d'aprovació: 15 de gener de 2019

1. PRESENTACIÓ DEL DEPARTAMENT

L'oferta acadèmica del Departament d'Empresa i Economia s'articula entorn de tres titulacions de grau: [Direcció d'Empreses](#) (240 ECTS), [Màrqueting i Direcció Comercial](#) (240 ECTS) i [Economia i Gestió](#) (240 ECTS); i de tres màsters universitaris: [Logística i Comerç Internacional](#) (60 ECTS), [Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries](#) (60 ECTS) i [Auditoria de Comptes i Comptabilitat](#) (60 ECTS).

Les tres titulacions de grau i dues de màster han estat acreditades favorablement per part de l'AQU. El màster en Auditoria de Comptes i Comptabilitat serà sotmès al procés d'acreditació durant el mes de desembre de 2018.

El Departament compta amb un grau en Global Business (180 ECTS) que va ser verificat favorablement per l'AQU l'any 2017, però mai no ha arribat a implementar-se a causa de la resolució desfavorable del Consell d'Universitats. La Universitat Abat Oliba CEU (UAO CEU) va presentar, el juliol de 2017, un recurs d'alçada contra aquesta resolució i, després de gairebé un any, està encara pendent de resolució final.

L'oferta acadèmica en matèria de grau de la UAO CEU s'articula al voltant d'11 titulacions de grau. El nombre total de matrícules d'estudiants de grau s'ha situat en 1.545 el curs 2017-2018, xifra que suposa un increment del 2,8 % respecte a l'exercici anterior. Aquestes 11 titulacions de grau estan adscrites a alguns dels 5 departaments que integren la Facultat de Ciències Socials.

L'evolució del nombre de matrícules als graus de la UAO CEU revela la consolidació dels estudis d'aquesta naturalesa. No obstant això, no es preveu una taxa de creixement futura superior al 3 % anual. Això s'explica perquè l'oferta acadèmica de grau està configurada per titulacions tradicionals, la demanda de les quals es manté bastant estable al llarg del temps, a la qual cosa cal sumar l'augment continuat de la competència, especialment en les àrees d'empresa i economia, associada a la proliferació de centres adscrits.

Amb tot, entenem que la principal font d'expansió en l'àrea de grau passa per l'ampliació, en uns casos, i per la consolidació, en d'altres, de l'oferta acadèmica de dobles graus. Aquesta possibilitat, de la qual la UAO CEU va ser pionera en el sistema universitari de Catalunya, s'ha erigit com una opció cada vegada més demandada pels estudiants ja que la consideren com una manera important de diferenciació per aconseguir una major ocupabilitat futura. El curs 2017-2018, la UAO CEU va oferir nou programes de doble grau que concentraven, aproximadament, el 20 % de l'oferta acadèmica total en matèria de graus. El curs 2017-2018, el Departament d'Empresa i Economia va oferir quatre programes de doble grau en què estaven inscrits aproximadament el 45 % del total d'estudiants que van optar per la simultaneïtat d'estudis.

L'evolució de la matrícula d'estudiants de nou ingrés, és a dir, les matrícules de primer curs de grau per al període 2015-2017, s'ha mostrat estable al voltant de les

95 matrícules, que representen el 25 % del total de la UAO CEU.

L'oferta acadèmica en matèria de màster de la UAO CEU s'articula entorn de 10 màsters universitaris, tres màsters de títol propi, un postgrau i un curs d'especialització d'extensió universitària. El nombre total de matrícules d'estudiants de màster i postgrau s'ha situat al voltant de les 470 el curs 2016-2017, xifra un 14 % superior a la de l'exercici anterior.

L'oferta acadèmica del Departament d'Empresa i Economia es configura, bàsicament, de tres màsters universitaris que representen el 30 % del total de matrícules del període 2015-2017.

Les diferents titulacions de grau i postgrau del Departament d'Empresa i Economia ofereixen una formació integral de gran qualitat en matèria econòmica, empresarial i jurídica que permet els estudiants desenvolupar-se en diferents àmbits professionals.

L'estructura dels programes garanteix que els estudiants arribin a conèixer l'àmbit econòmic i totes les àrees funcionals d'una empresa, com també adquirir les habilitats personals necessàries que permeten una ràpida inserció en el mercat laboral.

La qualitat dels programes formatius es basa en quatre eixos fonamentals:

- El primer eix és la formació de qualitat i el desenvolupament de competències personals i col·lectives. Es tracta de preparar bons professionals per al món de l'empresa i l'economia, tot oferint una formació en competències sòlida que faciliti la inserció al mercat laboral dels alumnes i el seu desenvolupament professional.
- El segon eix és la internacionalització dels estudis. Aquest objectiu persegueix garantir el domini de la llengua anglesa al final dels estudis de grau o màster. Amb aquesta intenció, s'articula una estratègia que pivota entorn de l'oferta de docència en anglès i la possibilitat d'estudiar a l'estranger durant un o dos semestres. Això permet integrar els estudiants ERASMUS+ i altres estudiants internacionals a l'aula, però també promoure l'estudi a l'estranger dels alumnes de grau i, en menor mesura, dels de màster.
- El tercer eix fonamental es basa en l'opció de la UAO CEU de considerar com a obligatori el període de pràctiques empresarials. Des del Departament d'Empresa i Economia es dona molta importància a la connexió dels coneixements teòrics amb la pràctica professional. Per aquest motiu, una part del professorat són professionals del món de l'empresa que imparteixen la seva assignatura lligant-la a la seva pràctica professional. A més, en un nombre important d'assignatures, s'empra la metodologia de l'estudi de cas, de manera que l'alumne pren contacte amb la realitat professional durant tota la carrera i la culmina amb les pràctiques professionals obligatòries. Així, aconsegueix una de les fites dels estudis: la incorporació adequada al món professional. Aquesta fita està avalada per diversos estudis, entre els quals destaca l'enquesta d'inserció

laboral de l'AQU 2017, en què s'atribueix als estudis una taxa d'ocupació del 92,0 %.

- El quart eix és una formació humanística i en valors. La inclusió en el pla d'estudis de la titulació de matèries com antropologia, ètica i doctrina social de l'església permeten desenvolupar una actitud ètica en els negocis que respecti els drets humans i el medi ambient, tant al país d'origen com en els diferents mercats en què s'operi, i la seva vinculació amb un humanisme integral i solidari. A més, aquestes matèries també possibiliten reconèixer la diversitat cultural i social, i la seva transcendència en la gestió empresarial.

2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'ISD

El procés d'elaboració d'aquest informe de seguiment del departament (d'ara endavant ISD) s'ha desenvolupat d'acord amb el Procés de seguiment de les titulacions (d'ara endavant [PC13](#)) del Sistema de Garantia Interna de Qualitat de la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU, en el qual han participat diversos agents. Aquest informe ha estat elaborat per la Comissió de Seguiment del Departament (d'ara endavant CSD) d'Empresa i Economia, ha estat revisat per la Comissió Interna de Qualitat (d'ara endavant CIQ) i ha estat aprovat pel Consell de Govern de la UAO CEU. Aquest procés es pot consultar al lloc web de [Qualitat](#), en l'apartat "Sistema Garantia Interna de Qualitat > Actualització del manual de processos > Processos nous".

La raó d'elaborar un ISD per a cadascun dels departaments universitaris, en lloc d'elaborar un únic informe de seguiment del centre, s'explica per l'elevat nombre de titulacions oficials impartides al centre (onze graus i deu màsters universitaris, actualment) d'àmbits de coneixement diferents i per el nombre de titulacions que participen en aquest seguiment del bienni 2016-2018 (cinc graus i tres màsters).

A continuació, es descriu breument aquest procés d'elaboració de l'ISD.

En primer lloc, la CIQ va organitzar una reunió sobre el procés de seguiment adreçada als responsables acadèmics el 7 de novembre de 2018 (s'adjunta [l'acta](#) d'aquesta reunió). En aquesta reunió, es van explicar els aspectes més importants d'aquest procés i es va fer una proposta dels membres elegibles (representants del PAS i de l'alumnat) de cada CSD d'acord amb el procés PC13. Cada CSD està formada pel director de departament, que presideix la Comissió, pels directors dels estudis (graus) i pels directors de programa (màsters) de les titulacions oficials vinculades al departament, per un representant del PAS i per un representant (delegat o subdelegat) de l'alumnat del departament. Així, els membres nats de cada CSD formen part del subcomitè del Comitè d'Avaluació Interna del departament encarregat d'elaborar l'autoinforme d'acreditació de les titulacions oficials vinculades al departament. A més, en aquesta reunió de la CIQ es va coordinar la redacció de l'ISD i la recollida de les evidències que l'acompanyen, i es va establir un calendari inicial per dur a terme aquestes tasques.

Durant la segona setmana de desembre del 2018, es va disposar d'un esborrany de l'ISD, el qual va ser revisat pel Servei de Llengües i, després, per la CIQ. Finalment, l'ISD es va aprovar en el Consell de Govern del 15 de gener de 2019.

Aquest procés s'ha desenvolupat, en general, amb un nivell alt d'implicació i un grau notable de satisfacció dels diferents grups d'interès del centre, i ha tingut una participació activa de tots els membres de la CSD, els quals han estat molt conscients de la importància de tot el procés en tot moment. Les evidències recollides a l'ISD són les que s'indiquen a la guia de seguiment de l'AQU; també se n'han afegit d'altres que s'han considerat convenientes.

Les evidències relacionades amb l'elaboració de l'ISD es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [Procés d'elaboració de l'ISD](#)

3. VALORACIÓ DE L'ASSOLIMENT DELS ESTÀNDARDS

Estàndard 1. Qualitat del programa formatiu

GRAU EN DIRECCIÓ D'EMPRESES

1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.

El grau en Direcció d'Empreses (*bilingual degree*) ofereix una formació sòlida que permet una ràpida inserció en el mercat laboral als estudiants graduats. L'estructura del grau garanteix arribar a conèixer totes les àrees funcionals d'una empresa, com també adquirir les habilitats i capacitats professionals i personals necessàries perquè l'estudiant, una vegada graduat, es desenvolupi correctament al seu lloc de treball. Aquesta formació li ha de permetre, en un futur, accedir a càrrecs directius en el món de l'empresa, o ser capaç de fundar i gestionar la seva pròpia empresa.

La qualitat del grau està basada en cinc eixos fonamentals:

El primer eix és donar una formació de qualitat als estudiants que els preparin per afrontar les competències específiques necessàries en el món de l'empresa i l'economia, donant-los les eines teòriques precises per ésser bons professionals, i les eines pràctiques per poder inserir-se fàcilment en el mercat laboral i poder-se desenvolupar en aquest al llarg dels anys. Conscients d'aquestes exigències, i gràcies a la seva llarga experiència en la formació universitària en l'àmbit de les ciències empresarials, la UAO CEU ha configurat un programa pensat per gestionar i dirigir empreses, i estructurat en les principals àrees funcionals de l'empresa: comptabilitat i finances, màrqueting i direcció comercial, logística, direcció de persones, sistemes d'informació i direcció estratègica.

Tot això, complementat amb una sòlida base d'economia, estadística i matemàtiques, empenedoria, empresa familiar, ètica i coneixements humanístics, que han de complementar la formació integral dels estudiants del grau en Direcció d'Empreses de cara al seu èxit professional perquè estigui capacitada per crear noves solucions per a nous reptes.

En aquest sentit, es duu a terme un ampli conjunt d'activitats formatives dissenyades, planificades i executades per assegurar l'assoliment dels resultats d'aprenentatge generals i específics rellevants en cada matèria i assignatura del grau.

El segon eix és l'aposta de la Universitat per la internacionalització, a través de garantir el domini de la llengua anglesa, que s'assoleix cursant un 40 % dels crèdits de la carrera íntegrament en anglès (90 ECTS). Això permet integrar amb facilitat un gran nombre d'estudiants ERASMUS+ i altres estudiants internacionals a l'aula, i fomentar que els estudiants del grau de la UAO CEU es desenvolupin en un entorn internacional. A més, es facilita que, en els darrers cursos, estudiïn en universitats estrangeres amb les quals la UAO CEU té conveni, ja sigui en el programa

ERASMUS+ o a través de convenis bilaterals. Gràcies a l'esforç que la Universitat fa per acollir cada any estudiants internacionals, es garanteix que tots els estudiants del grau en Direcció d'Empreses puguin marxar un mínim d'un semestre a cursar els seus estudis a l'estranger, on majoritàriament vehicularan els seus cursos en anglès.

El tercer eix fonamental es basa en l'opció de la UAO CEU de considerar com a obligatori el període de pràctiques empresarials. El pràcticum extern és obligatori per a tots els estudiants de grau i assegura que l'estudiant acabi els seus estudis en Direcció d'Empreses amb una pràctica professional de 500 hores, tutoritzada per un tutor o tutora de pràctiques i coordinada pel Servei de Pràctiques i Ocupació de la UAO CEU, que facilita l'orientació professional dels estudiants i la inserció laboral dels graduats. L'esmentat Servei, que depèn del Vicerectorat d'Estudiants, gestiona, d'una banda, tant la Borsa de Treball, d'àmbit nacional i amb més de 2.300 empreses associades, com l'International Careers, un servei amb ofertes de pràctiques i de primera ocupació a més de 76 països, i, de l'altra, l'orientació professional als estudiants. A més de la preparació bàsica dels estudiants en Direcció d'Empreses, també es dona importància a la formació de la persona com a individu capaç de treballar en equip, de liderar-los, de resoldre problemes, de comunicar-se oralment i escrita en diverses llengües, i de reaccionar en un entorn de treball molt canviant.

Des dels estudis del grau en Direcció d'Empreses es dona molta importància a connectar els coneixements teòrics amb la pràctica professional. Per aquest motiu, una part del professorat són professionals del món de l'empresa que imparteixen la seva assignatura lligant-la a la seva pràctica professional especialment durant el segon cicle del grau. A més, en un nombre important d'assignatures s'empra la metodologia de l'estudi de cas, de tal manera que l'alumne comença a estar en contacte amb la realitat professional durant tota la carrera, i acaba fent les pràctiques professionals obligatòries i aconseguint una de les fites dels estudis: la incorporació adequada al món professional.

El quart eix és el foment de l'emprenedoria. Des dels estudis del grau en Direcció d'Empreses es dinamitza la Càtedra en Empresa Familiar i Creació d'Empreses organitzant múltiples activitats dirigides als estudiants que estan relacionades amb l'emprenedoria i que donen suport a les accions emprenedores dels estudiants.

El cinquè eix és una formació humanística i en valors. Considerem que aprofundir en les dimensions ètiques i les responsabilitats socials que impliquen totes les decisions d'un professional, especialment en l'àmbit del comportament organitzatiu, és important.

Podem dir que els principals aspectes que conformen l'estructura bàsica dels estudis del grau en Direcció d'Empreses són els següents: la qualitat de la formació en les competències específiques i transversals necessàries en l'àmbit empresarial, la formació pràctica, la internacionalització, l'emprenedoria, la innovació, les noves formes d'organització del treball i una formació en valors.

Tots els estudiants han d'assolir un nivell d'anglès que els permeti desenvolupar

amb fluïdesa oral i escrita tant els dos darrers anys de la titulació que s'imparteixen en anglès com les seves futures tasques en el món laboral. Per facilitar-ho, atès que des de primer curs se'ls dona part del material didàctic en anglès i, a partir de segon curs, es comencen a vehicular assignatures en llengua anglesa; un cop arriben a quart curs, tots els crèdits s'imparteixen en anglès. Per facilitar la tasca dels estudiants, la UAO CEU posa al seu abast les eines necessàries per poder garantir un seguiment adequat de totes les matèries del grau. Per això, el Servei de Llengües, mitjançant un conveni amb The British Council, organitza proves de nivell a tots els estudiants de primer curs i els posa a disposició cursos d'anglès a la mateixa Universitat durant la franja horària de migdia, a més d'assessorament continuat sobre estudis d'anglès i d'altres llengües.

El compromís de la UAO CEU és que cadascun dels estudiants que decideix cursar el grau en Direcció d'Empreses pugui desenvolupar al màxim les seves capacitats. Això es concreta en una sèrie d'oportunitats que fan que els estudiants estiguin motivats per formar-se amb una actitud activa, la possibilitat de participar en moltes activitats complementàries a fora de l'aula i la possibilitat d'emprar les eines del CampusNet per al seu autoaprenentatge.

Per assegurar l'assoliment adient de tots aquests objectius, des del Departament d'Empresa i Economia, en coordinació estreta amb el Deganat de la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU i amb els estudis en Direcció d'Empreses, s'han dut a terme, de forma periòdica, accions per avaluar la qualitat de la docència en el grau i assegurar que s'assoleixen els resultats d'aprenentatge dels estudiants. Fruit d'un procés de revisió i millora contínua, s'ha dut a terme una compilació sistemàtica d'inputs sobre la docència del grau, que han estat decisius per identificar i ponderar els resultats d'aprenentatge i de les característiques pròpies d'aquesta titulació. Alhora, també han estat molt rellevants per avaluar les diverses activitats formatives desenvolupades en el conjunt d'assignatures i la seva adequació en el desenvolupament dels resultats d'aprenentatge definits en la memòria dels estudis.

Entenem que el perfil de competències que es desenvolupen dins del grau en Direcció d'Empreses és, en general, coherent amb el nivell formatiu corresponent del *Marco Español de Cualificaciones* para la Educación Superior (MECES), com també amb els resultats d'aprenentatge establerts. Així ho testimonia la correspondència entre els resultats generals i específics establerts en el Reial decret 1393/2007 per atorgar un títol del nivell de grau.

En particular, l'estudiant del grau en Direcció d'Empreses assoleix les competències generals i específiques següents:

1. Els estudiants demostren posseir i comprendre coneixements en aquesta àrea d'estudi. Així, partint de la base de l'educació secundària general, el procés d'aprenentatge se sustenta en textos avançats, incloent-hi també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G1, G2, G5 i els resultats d'aprenentatge específics E12, E13, E16, E20 i E21.

2. Els estudiants són capaços d'aplicar els seus coneixements en el seu treball d'una forma professional i posseeixen les competències que solen posar-se de manifest mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments, i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G6, i els resultats d'aprenentatge específics E15 i E24.
3. Els estudiants adquireixen la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G7, G9, G10 i els resultats d'aprenentatge específics E16 i E22.
4. Els estudiants són capaços de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G3, G4, G8, G11 i els resultats d'aprenentatge específics E16, E17, E25 i E26.
5. Els estudiants desenvolupen aquelles habilitats necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals E9, E10, E11 i els resultats d'aprenentatge específics G9, G10, G11, E13, E14, E18, E19, E23 i E25.

1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

El pla d'estudis i l'estructura del currículum acadèmic és coherent amb el perfil de competències i objectius de la titulació, tal com ho acredita la verificació favorable del Consell d'Universitats, d'acord amb el que disposa l'article 25.7 del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

En el Departament d'Empresa i Economia de la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU, s'ha apostat decididament per la formació integral dels futurs professionals de la direcció d'empreses. La diversitat d'activitats formatives distribuïdes en les diferents assignatures recull la demostració de competències acadèmiques, pràctiques, personals i socials que estan programades i avaluades en les diferents matèries i assignatures que la componen. Així, les classes magistrals de les assignatures permeten l'adquisició dels coneixements teòrics contemplats en els resultats d'aprenentatge previstos específicament a les assignatures. Les sessions magistrals que fomenten la participació dels estudiants impulsen també el desenvolupament de la capacitat d'anàlisi i argumentació (G7), com també la capacitat crítica (G5).

Dins de les activitats que conformen l'avaluació contínua, destaca en el nostre grau la realització de treballs, exercicis pràctics i estudis de cas, realitzats tant a nivell individual com en equip. Totes les assignatures incorporen, en major o menor mesura, aquest tipus d'activitats. La varietat d'aquesta tipologia de treball, en la seva forma i tipus, s'ajusta als requeriments formatius de les assignatures. Aquests

treballs inclouen treballs d'investigació, informes, estudis de cas, exercicis matemàtics i estadístics, projectes, resolució de problemes i treballs de síntesi, entre d'altres. Aquesta pluralitat d'activitats formatives estan orientades a la promoció i desenvolupament dels resultats d'aprenentatge previstos, i són rellevants per aconseguir planificar un procés de transmissió d'informació, idees i solucions (G8); per dissenyar un pla de treball amb el qual emprendre i culminar projectes de forma autònoma i professional (G9); per resoldre problemes (G6); per negociar, gestionar i intervenir en l'assumpció d'acords en entorns complexos (G11), i per ésser capaç de participar en equips de treball i liderar-los (G10).

Amb caràcter general, podem afirmar que les activitats individuals aprofundeixen en la gestió de la informació, la capacitat de planificació i l'aplicació de coneixements a la pràctica, mentre que les activitats en grup permeten desenvolupar els resultats d'aprenentatge referents al treball en equip i la comunicació empresarial.

El pla d'estudis i l'estructura del currículum acadèmic és coherent amb el perfil de competències i objectius de la titulació (apartat Avaluació sol·licitud verificació, 23/04/2009, recollit al document 1.2.2 de la carpeta d'evidències d'aquest subestàndard). L'estructura del grau garanteix arribar a conèixer totes les àrees funcionals d'una empresa, com també adquirir les habilitats professionals i personals necessàries perquè els graduats es desenvolupin de manera adient al seu lloc de treball. Es vol que els graduats en Direcció d'Empreses obtinguin una sòlida formació que els permeti interpretar i comprendre els canvis que es produeixen al món de l'economia i de l'empresa, de manera que puguin anticipar-s'hi, amb la finalitat de dissenyar i d'implementar estratègies empresarials que assegurin el compliment dels objectius corporatius.

També es vol que els estudiants desenvolupin la capacitat de lideratge necessària per gestionar i coordinar els diferents recursos d'una organització, tant físics com humans, de manera eficient, i que dominin les eines analítiques necessàries per a poder prendre decisions en els diferents àmbits empresarials. Finalment, es persegueix que els graduats en Direcció d'Empreses tinguin la capacitat de relació i d'interacció amb altres agents socials, tant a dins com a fora de l'empresa, per crear els acords i les condicions necessaris per assolir els objectius de l'organització.

A la carrera no es defineixen itineraris. Durant el primer any dels estudis s'imparteixen els crèdits corresponents a matèries bàsiques i obligatòries, com ara Matemàtiques, Empresa 1 i 2, Economia 1 i 2, Dret, Estadística, Història i Societat i Antropologia. Totes aquestes assignatures són fonamentals per conèixer i introduir-se en el món de la empresa.

Al llarg del segon any s'aprofundeix en les diferents àrees funcionals de l'empresa, amb assignatures com ara Principis de Màrqueting, Control de Gestió i Control de Costos, Microeconomia i Macroeconomia Intermèdies, Càlcul i Estadística Empresarial, Econometria, Anàlisi d'Inversions i Valoració d'Actius, entre d'altres.

Durant el tercer i el quart any s'entra en un altre tipus d'assignatures, com són Direcció de Persones, Fiscalitat Aplicada a l'Empresa, Empresa Familiar,

Emprenedoria, Sistemes d'Informació per a la Direcció i Direcció de Logística i Distribució, entre d'altres.

A quart curs hi ha definit, com a crèdits de síntesi dels progressos fets, el Treball Final de Grau (TFG), amb un valor de nou crèdits, i un pràcticum extern obligatori, amb un valor de nou crèdits, juntament amb un pràcticum intern definit com a Business Games, de tres crèdits, que introdueix als estudiants en el món de la simulació empresarial mitjançant un software emprat en moltes escoles de negocis que permeten als estudiants en Direcció d'Empreses prendre decisions empresarials a través d'un joc d'empresa.

Un dels aspectes a millorar de l'actual pla d'estudis és la racionalització en la distribució dels crèdits, en el sentit que, actualment, tenim moltes assignatures de pocs crèdits que fragmenten els temaris de manera excessiva; per tant, seria un avenç aconseguir reconfigurar assignatures fent-ne una reestructuració consegüent i lògica pel que fa al nombre i a les matèries.

També cal emfasitzar la importància que tenen les activitats participatives dins del grau. En aquest sentit, la participació dels estudiants és un aspecte essencial de l'activitat formativa en totes les matèries. Per això, les diverses assignatures contemplen explícitament aquest element en el procés d'aprenentatge, un aspecte que s'incorpora també al procés d'avaluació contínua. Aquesta participació s'inscriu, sobretot, dins de les activitats d'avaluació contínua que comprenen tallers, conferències, seminaris i la discussió d'estudis de cas.

D'altra banda, un grup adient de matèries inclouen activitats formatives que consisteixen en què els estudiants facin presentacions o exposicions en públic, ja sigui de treballs, d'exercicis o de casos pràctics. Aquestes activitats participatives i les exposicions alimenten els resultats d'aprenentatge relacionats amb la capacitat crítica (G5), com també, òbviament, la comunicació oral (G3, G4). Aquestes activitats, algunes de les quals són en grup, també ajuden a desenvolupar la capacitat de treballar en equip i fomentar les competències de lideratge (G10), i també l'habilitat de resoldre problemes (o d'emetre'n un judici), ja siguin de naturalesa teòrica, pràctica, ètica o tècnica (G6) .

Quant a les pràctiques externes, hem de dir que inclouen activitats formatives específiques segons el centre on es desenvolupin. Aquestes pràctiques permeten exercitar les competències adquirides al llarg del programa formatiu del grau en Direcció d'Empreses en àmbits professionals. El Pràcticum Extern inclou la redacció d'una memòria sobre el treball professional dut a terme i l'experiència adquirida.

Cal destacar que hi ha dues modalitats de pràctiques:

- 1) les pràctiques obligatòries o Pràcticum Extern, incloses al pla d'estudis, que permeten a l'estudiant aplicar i complementar els coneixements adquirits en la seva formació acadèmica, per afavorir la seva futura inserció laboral;
- 2) les pràctiques externes voluntàries durant la carrera: aquestes pràctiques no formen part del pla d'estudis, sense perjudici de la seva menció posterior al suplement europeu al títol. Per a l'estudiant, les pràctiques voluntàries són una

oportunitat per aplicar els coneixements teòrics a la resolució de problemes reals, així com per conèixer les relacions laborals i personals que es creen dins de l'empresa.

Finalment, el TFG suposa la culminació de tot el procés d'aprenentatge articulat al llarg del programa formatiu del grau en Direcció d'Empreses. Així, en el marc del TFG es desenvolupen una sèrie d'accions pedagògiques que persegueixen consolidar els resultats de l'aprenentatge. El que es pretén amb el TFG és que els estudiants siguin capaços de realitzar un treball de recerca sobre un tema vinculat a algun aspecte de la carrera i sigui capaç de combinar els coneixements adquirits durant els quatre anys del grau en les diferents matèries i assignatures.

El TFG és un treball pràctic de síntesi científica o d'elaboració d'un projecte o informe en el qual l'estudiant ha de mostrar, mitjançant una presentació oral pública davant d'un tribunal, que ha adquirit el conjunt de competències associades al títol. El TFG ha de permetre avaluar els coneixements, habilitats i capacitats adquirits pels estudiants tenint en compte el caràcter multidisciplinar del grau i el caràcter de prova global del TFG.

Durant la seva elaboració, els estudiants tenen l'orientació i guia d'un tutor o tutora, escollit per l'alumne o alumna i designat per a aquesta finalitat per la Universitat. El requisit per matricular-se en el TFG és haver superat 180 crèdits del pla d'estudis en el moment d'iniciar el treball i disposar del nivell d'anglès B2.2 (ja acreditat en la matriculació de tercer curs) o superior. Per fer la presentació oral del TFG i accedir a l'avaluació d'aquest treball, es requereix la superació de totes les matèries restants del pla d'estudis.

Les activitats relacionades amb el TFG comencen amb el seguiment d'una sessió de formació i informació específiques, en què s'informa els alumnes de les fases, terminis i requisits de què consta l'assignatura (TFG). Així mateix, en aquesta sessió es proporcionen consells i coneixements sobre el plantejament i desenvolupament del treball. Seguidament es realitzen diverses tutories (presencials) amb el tutor assignat, que contribueixen al seguiment del treball i s'articulen al voltant de lliuraments parcials del treball, que, finalment, el tutor o tutora ha de revisar i discutir. A més, al CampusNet, el TFG hi figura com a assignatura i en el seu espai s'habiliten els materials necessaris per guiar i ajudar els estudiants en les diferents fases del treball.

La planificació i l'estructuració adequades del treball d'investigació permeten assolir els resultats d'aprenentatge previstos: capacitat d'organització i planificació (el mateix treball i les tutories presencials i lliuraments parcials) (G7); habilitats de gestió de la informació (sessions formatives prèvies i el mateix treball) (G8); capacitat d'aplicar coneixements a la pràctica (el mateix TFG) (G9), i capacitat d'adaptació i aprenentatge autònom (el mateix treball i les discussions amb el tutor) (G11).

L'avaluació del TFG es realitza un cop s'ha dipositat el treball (ja validat pel tutor o tutora del TFG) en una sessió pública presidida per una Comissió d'Avaluació,

d'acord amb el calendari de crides aprovat per la Universitat. El TFG és avaluat atenent als criteris següents: presentació i estructura, claredat i pertinença dels continguts, originalitat i caràcter innovador, integració de competències i continguts treballats en el grau, caràcter reflexiu i argumentació interna, ús de bibliografia especialitzada, qualitat de l'exposició i defensa oral del treball. El tribunal d'avaluació està compost per tres membres: dos professors de la UAO CEU i un altre professor o professora d'una altra universitat. La valoració del TFG és individual per part de cada membre del tribunal i la nota d'avaluació final és col·legiada.

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

En l'apartat 4.1 i 4.2. de la Memòria del grau en Direcció d'Empreses s'estableix el sistema d'informació prèvia a la matriculació i els procediments accessibles d'acollida i orientació dels estudiants de nou ingrés per tal de facilitar la seva incorporació a la Universitat, com també els criteris que regulen l'accés als estudis.

En relació amb el sistema d'informació previ a l'accés de l'alumnat als estudis, i amb la finalitat de garantir el dret d'accés, la UAO CEU fa pública la informació sobre l'oferta d'estudis a través del sistema accessible d'informació previ a la matriculació. Aquest sistema d'informació inclou en la seva publicitat els procediments, els continguts i els criteris d'admissió a la Universitat.

El disseny i la planificació del sistema accessible d'informació a l'alumnat de nou ingrés correspon a la Secretaria General de la Universitat. Per elaborar-lo, convoca la Comissió d'Informació i Promoció de la Universitat, de la qual formen part els responsables dels serveis universitaris d'Informació i Promoció, Admissions i Gestió Acadèmica. La gestió del sistema accessible d'informació per a l'accés correspon al Servei d'Informació i Promoció. Aquesta unitat és l'encarregada de proporcionar la informació i l'orientació necessàries als futurs estudiants interessats a accedir a la UAO CEU, i d'executar totes les accions de promoció pública, com també d'elaborar anualment els informes previstos en el sistema de garantia interna de la qualitat de la Universitat.

La informació proporcionada als estudiants de nou ingrés inclou les vies d'accés prioritàries i el perfil d'ingrés recomanat per a cadascuna de les titulacions. La UAO CEU articula la informació i l'orientació prèvies a la matriculació dels estudiants a través de dos procediments:

- Informació personal. Es tracta d'informació personalitzada orientada als estudiants que vulguin accedir als estudis de grau oferts per la Universitat, com també als seus familiars, mitjançant entrevistes personals amb un equip de professionals especialitzats i amb professors de les titulacions per les quals els candidats manifesten interès.
- **Informació col·lectiva.** La UAO CEU organitza i participa en actes de caràcter col·lectiu, amb els quals vol donar a conèixer de manera específica cadascuna de les titulacions que s'imparteixen a la Universitat. Aquestes accions es concreten en: 1) Jornades de Portes Obertes adreçades a fer que els candidats i

els seus familiars coneguin personalment la UAO CEU; 2) tallers vocacionals en les instal·lacions de la mateixa Universitat per apropar els futurs estudiants universitaris a la realitat professional; 3) sessions de formació per al professorat (professors, tutors i orientadors) dels centres de batxillerat per part de professors de la UAO, i 4) fires i salons d'ensenyament.

S'ha intensificat la col·laboració amb el Servei d'Admissions per conèixer i assessorar més bé els perfils d'ingrés dels estudiants. Tanmateix, com a element de millora, seria necessari conèixer el resultat del test d'admissió abans de l'entrevista personal. D'aquesta manera, l'entrevista personal es podria orientar de forma més òptima i la selecció dels alumnes seria més precisa.

El seguiment dels alumnes és continu i es fa des de l'acció tutorial. Els estudiants tenen a la seva disposició, des de primer curs, un tutor o tutora que els assessora en aspectes acadèmics vinculats amb els seus estudis. Per recolzar la tasca dels tutors, la Universitat disposa d'un Servei d'Orientació Pedagògica i Psicològica.

La UAO CEU regula el sistema d'accés de l'alumnat als seus centres i vetlla perquè, tant en la regulació com en l'aplicació d'aquesta regulació, es reconegui el dret d'accés i dret de permanència, observant els principis d'igualtat, mèrit i capacitat, sense cap tipus de discriminació per raó social, de raça, de sexe, de religió, de disminució, d'opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal.

El disseny i la planificació del sistema d'accés a l'alumnat de nou ingrés corresponen a la Secretaria General de la Universitat. Per elaborar-lo convoca la Comissió d'Accés a la Universitat, de la qual formen part els responsables dels serveis universitaris d'Informació i Promoció, d'Admissions i de Gestió Acadèmica. La gestió del sistema d'accés de l'alumnat de nou ingrés correspon al Servei d'Admissions. Aquesta unitat és l'encarregada d'elaborar anualment els informes previstos en el Sistema de Garantia Interna de Qualitat (SGIQ) de la Universitat, com també els informes estadístics oficials per a l'Administració.

Amb la finalitat de garantir el dret d'accés, la UAO CEU fa pública la informació sobre l'oferta d'estudis a través del sistema accessible d'informació prèvia a la matriculació. Aquest sistema d'informació inclou, en la seva publicitat, els procediments, els continguts i els criteris d'admissió a la Universitat.

El nombre de places ofertes ha estat regularment de 50. Per poder accedir als estudis en Direcció d'Empreses, s'exigeix als alumnes haver aprovat les proves d'accés a la universitat (PAU), per la qual cosa la nota mínima de tall mínima és de 5. La distribució de les notes de tall ha estat la següent durant el curs 2015-2016: 5-6 (38,9 %), 6-7 (33,3 %), 7-9 (16,7 %), 9-10 (1,8 %) i altres (9,3 %); durant el curs 2016-2017: 5-6 (47,2 %), 6-7 (32,1 %), 7-9 (18,9 %) i altres (1,8 %); durant el curs 2017-2018: 5-6 (42,5 %), 6-7 (22,5 %), 7-9 (22,5 %) i altres (12,5 %). La via d'accés principal dels estudiants va ser exclusivament batxillerat.

A més de la superació de les PAU, la Universitat exigeix, alhora, superar un prova específica pròpia que inclou un comentari de text, un test de cultura general, preguntes específiques de l'àrea de coneixement i una prova de nivell de llengua estrangera.

Una acció que es porta a terme des de l'inici del grau, amb la finalitat d'augmentar el nivell acadèmic mitjà de l'alumnat, és atorgar beques d'excel·lència acadèmica finançades per la Fundació Universitària San Pablo CEU, per a alumnes amb notes d'accés altes.

Quant al caràcter dels alumnes admesos a la titulació i l'adequació del seu perfil podem dir que, amb caràcter general, els estudiants que opten pels estudis del grau en Direcció d'Empreses mostren interès pel conjunt d'aspectes relacionats amb l'empresa, ja sigui en una o en més d'una de les seves àrees funcionals. Els estudiants acostumen a tenir facilitat per comprendre la funció social de l'empresa, l'anàlisi de problemes, el diagnòstic d'aquests problemes i la proposició de solucions, com també capacitat analítica, de comprensió i de síntesi.

També solen mostrar competències de lideratge, emprenedoria i capacitat de treballar en equip, completada amb dots d'abstracció, de creativitat i de capacitat d'aplicació d'innovacions. També se'ls demana tenir una visió àmplia del món i perspectiva sobre la seva possible evolució, i també aptitud per als mètodes quantitius i facilitat d'expressió i comunicació oral.

En el procés d'admissió es valora el coneixement de l'anglès i el nivell que es té a l'hora d'entrar als estudis, i s'adverteix els futurs estudiants que, per a matricular-se de tercer curs, han d'haver acreditat el nivell B2.2 o superior d'aquesta llengua. De la mateixa manera, es valora positivament el coneixement d'una altra llengua, i també l'aptitud per als mètodes quantitius i el caràcter emprenedor. Per això, es fa una prova general i una d'específica en la qual els candidats a estudiants del grau en Direcció d'empreses han de contestar un seguit de preguntes tipus test sobre matèries d'empresa, economia i matemàtiques.

El percentatge d'estudiants estrangers matriculats en els darrer cursos ha augmentat any rere any. El curs 2015-2016 el percentatge d'alumnes estrangers va ser de l'1,6 %; el curs 2016-2017, del 3 % i, el curs 2017-2018, va ascendir fins al 4,1%. Aquest fet es deu al fet de que la llengua vehicular d'un alt percentatge d'assignatures del grau actualment és l'anglès, la qual cosa ha permès intensificar la internacionalització dels estudis. Aquest procés es complementa amb l'establiment de convenis amb centres de pràctiques a l'estranger i amb la recepció d'estudiants internacionals. Actualment ja conviuen a les aules dels estudis del grau en Direcció d'Empreses que es vehiculen en anglès fins a 15 nacionalitats diferents, atès que la UAO CEU rep al voltant de 90 estudiants internacionals cada semestre.

Finalment, i en referència a l'accés d'alumnes als estudis del grau en Direcció d'Empreses, cal dir que es facilita l'entrada d'alumnes que tenen dificultats econòmiques en el seu entorn familiar mitjançant un ampli programa de beques i ajuts a l'estudi.

Com ja s'ha comentat, el nombre de places ofertes cada curs és de 50, de les quals, de mitjana, se'n cobreixen 45. Aquesta lleu divergència entre el nombre de places ofertes i places cobertes s'explica per l'elevada oferta de places similars tant en universitat i centres públics com privats i adscrits, els quals ofereixen estudis en Direcció d'Empreses i conformen una oferta on hi ha una competència gran i en

expansió contínua.

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

L'estructura de coordinació docent s'ha implementat de forma progressiva als estudis del grau en Direcció d'Empreses, d'acord amb els anteriors informes de seguiment. Concretament, l'assignació i la coordinació de tasques docents s'ha dut a terme a través del Departament d'Empresa i Economia, i la coordinació docent del grau s'ha assignat a la Direcció d'Estudis. La coordinació no docent es realitza a través del Servei de Gestió Docent per facilitar la tasca de seguiment, unitat i cohesió entre totes les accions formatives que es desenvolupen al grau en Direcció d'Empreses i a la resta d'estudis de la Universitat.

Periòdicament, se celebren reunions de professorat a diferents nivells: coordinació de curs, coordinació de grau i reunions generals del Departament d'Empresa i Economia, en les quals es tracten temes que afecten els estudis, tant pel que fa a alumnes com a professors i personal administració i serveis (PAS). Al final de cada semestre, la facultat facilita una setmana sense docència en què s'inclouen les reunions de junta d'avaluació i la revisió de qualificacions amb els alumnes.

Aquesta iniciativa facilita l'assistència i la possibilitat de fer-les amb el màxim d'assistència, tant de persones que formen part de l'àmbit acadèmic com dels professionals externs col·laboradors docents. Aquesta tasca de coordinació no només es dona dins del Departament d'Empresa i Economia i dels estudis del grau en Direcció d'Empreses, sinó que hi ha una coordinació activa i una freqüència alta de comunicació entre el professorat dels diferents graus que imparteixen docència als estudis del grau en Direcció d'Empreses. A la carpeta d'evidències s'adjunten les actes acreditatives de les reunions de coordinació docent.

Considerem molt útils les mesures que condueixen a una unitat de criteris en les actuacions docents per garantir la qualitat formativa que oferim als estudiants del grau en Direcció d'Empreses. Cal destacar que, al final de cada període d'avaluació, la Direcció del Departament convoca tot el professorat de cada semestre a una reunió d'avaluació en què es realitza un seguiment exhaustiu del recorregut de cadascun dels alumnes i s'acorden les mesures oportunes per a garantir l'aprofitament dels estudis per part de l'alumnat. En aquest sentit, l'orientació personalitzada és clau i la feina dels tutors és essencial per dissenyar una estratègia d'aprenentatge diferent per a cada estudiant, en funció de les seves característiques i els seus interessos personals. Fruit d'aquestes reunions, en les quals els tutors també hi són presents, es traslladen recomanacions al professorat. En aquest sentit, s'aporten les actes de reunions d'aquest departament com a evidència d'aquesta acció.

Com a punt de millora, s'hauria d'aprofundir en potenciar la relació i la vinculació entre els tutors, els professors i la Direcció d'Estudis, i revisar el funcionament fluid de la coordinació interna en tots els àmbits; així s'assenyala explícitament al pla de millora d'aquest autoinforme. Les tasques de coordinació exigeixen la cooperació, el treball en equip i una interacció permanent per afrontar les solucions als problemes.

A més, una millora de la comunicació interna contribueix a millorar la coordinació.

Des del Departament d'Empresa i Economia i des de la Facultat, es fa una valoració satisfactòria de l'estructura de coordinació docent, atès que afavoreix un seguiment integral dels estudiants. També es pot afirmar que és adequada i adient amb la dimensió de la nostra Universitat, que permet poder fer un bon seguiment individual de cada persona matriculada als estudis.

D'altra banda, per facilitar la vinculació del professorat associat al caràcter i els criteris d'actuació de la Facultat, se celebren reunions específiques amb el professorat de plantilla per facilitar la integració de la totalitat del professorat en el funcionament general de la titulació.

Com a millora, es proposa realitzar una planificació més detallada de totes les activitats, esdeveniments i reunions relacionades amb el grau, i fer-ne públic el calendari amb més antelació. També es proposa evitar que aquestes reunions de coordinació es concentrin de manera majoritària a principi o a final de curs.

Cal destacar també la funció activa dels delegats i subdelegats d'aula i de curs, que realitzen una tasca de cohesió de grup molt important i un bon treball de comunicació i coordinació amb la Direcció d'Estudis i del Departament.

1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

L'aplicació de les diferents normatives que afecten la comunitat universitària i s'apliquen al grau en Direcció d'Empreses és clara i es detalla específicament en la memòria actualitzada i en els informes de seguiment que s'han realitzat. Aquesta aplicació es porta a terme de forma correcta i sota la coordinació de la Direcció de Departament, del Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i de la Junta de Facultat de la UAO CEU. Després de diversos anys des de la seva implantació, es pot afirmar que tenen un impacte positiu en els resultats de rendiment acadèmic, la taxa d'abandonament i de graduació, i la ràtio d'inserció laboral de la titulació.

El procediment en matèria de reconeixement de crèdits a alumnes provinents de cicles formatius de grau superior o alumnes que accedeixen als estudis del Departament d'Empresa i Economia des d'altres universitats, tant catalanes com espanyoles i d'àmbit internacional, s'aplica de manera estricta. El mecanisme de reconeixement de crèdits es basa en el trasllat d'expedients d'altres universitats i la convalidació de crèdits en funció tant dels continguts dels programes com del nombre de crèdits d'aquestes les assignatures. També s'aplica de manera rigorosa la normativa de permanència o l'acreditació del nivell B2.2 d'anglès en passar de segon a tercer curs del grau en Direcció d'Empreses.

Després de diversos anys des de la seva implantació, es pot afirmar que les normatives de la UAO CEU tenen un impacte positiu en els resultats de la titulació i que s'actualitzen convenientment si la legislació ho requereix.

Quant a la permanència del grau, la [normativa vigent](#) des de l'any 2015, en resum, és la següent:

Per al primer curs: l'alumnat està obligat a superar un mínim del 30 % dels crèdits matriculats per poder continuar els estudis del grau i a superar un mínim del 70 % dels crèdits matriculats per poder accedir a la matriculació d'assignatures del segon curs del grau.

Per al segon i tercer curs: l'alumnat està obligat a superar un mínim del 50 % dels crèdits matriculats en el mateix curs per poder accedir a la matriculació d'assignatures del tercer curs del grau i, en tot cas, aquesta matriculació depèn dels prerequisits establerts a cada assignatura.

Per al quart curs: la defensa del Treball Final de Grau (TFG) només és possible després d'haver aprovat totes les assignatures del grau, a més d'haver acreditat el nivell d'anglès exigít. En cas de tenir un màxim de 18 crèdits suspesos, l'alumnat pot acollir-se a la convocatòria extraordinària de final de grau (CEFG). Els resultats d'aquesta normativa han estat un augment de l'exigència del grau.

MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS SOCIALS I SOLIDÀRIES

1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.

El [màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries](#) ofereix una formació sòlida que permet una inserció ràpida en el mercat laboral als estudiants graduats. L'estructura del màster garanteix arribar a conèixer totes les àrees funcionals d'una empresa, com també adquirir les habilitats personals necessàries perquè els estudiants, una vegada graduats, es desenvolupin correctament en el seu lloc de treball. Aquesta formació els ha de permetre, en un futur, accedir a càrrecs directius en el món de l'empresa social o ser capaços de fundar i gestionar la seva pròpia empresa social.

Entenem que el perfil de competències que es desenvolupen dins del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries és coherent amb el nivell formatiu corresponent del Marco Español de Calificaciones para la Educación Superior (MECES) i amb els resultats d'aprenentatge establerts. Així ho testimonia la correspondència entre els resultats generals i específics establerts al Reial decret 1393/2007 per atorgar un títol del nivell de màster i la verificació favorable de la memòria d'estudis realitzada pel Consell d'Universitats i emesa per l'ANECA, d'acord amb l'article 25 del Reial decret 1393/2007, del 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

Concretament, l'estudiant del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i

Solidàries assoleix les següents competències generals i específiques:

1. Els estudiants demostren posseir i comprendre coneixements en aquesta àrea d'estudi. Així, partint de la base d'un grau, o de l' experiència professional, el procés d'aprenentatge se sosté en textos avançats, incloent-hi també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G1, G2, G5 i els resultats d'aprenentatge específics E1, E2, E4, E6 i E7.
2. Els estudiants són capaços d'aplicar els seus coneixements en el seu treball d'una forma professional i posseeixen les competències que solen posar-se de manifest mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G2, i els resultats d'aprenentatge específics E3 i E7.
3. Els estudiants adquireixen la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G1, G4, i els resultats d'aprenentatge específics E1 i E2.
4. Els estudiants són capaços de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G2, G4, G5, G6 i amb els resultats d'aprenentatge específics E1, E2, E4 i E6.

Els estudiants desenvolupen aquelles habilitats necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia: correspondència amb els resultats d'aprenentatge generals G2, G4, G5 i G6 i amb els resultats d'aprenentatge específics E3, E4, E6, E7.

1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

El pla d'estudis i l'estructura del currículum és coherent amb el perfil de competències i objectius de la titulació, tal com ho acredita la verificació favorable del Consell d'Universitats, d'acord amb l'article 25.7 del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

El pla d'estudis i l'estructura del currículum és coherent amb el perfil de competències i objectius de la titulació, tal com es pot comprovar a la [avaluació positiva de la sol·licitud verificació](#) del 27/09/2013 i la [renovació de l'acreditació](#) del 10/05/2017.

L'estructura del màster garanteix arribar a conèixer totes les àrees funcionals d'una empresa social, com també adquirir les habilitats personals necessàries perquè els estudiants del màster es desenvolupin correctament al seu lloc de treball.

L'objectiu és que els estudiants obtinguin una formació sòlida que els permeti interpretar i comprendre els canvis que es produeixen al món de l'economia i de l'empresa solidària, de tal manera que puguin anticipar-s'hi, amb la finalitat de dissenyar i d'implementar estratègies empresarials que assegurin el compliment dels objectius socials.

També es vol que els estudiants desenvolupin la capacitat de lideratge necessària per gestionar i coordinar els diferents recursos d'una organització, tant físics com humans, de manera eficient, i que dominin les eines analítiques necessàries per poder prendre decisions en els diferents àmbits socials.

Finalment, es persegueix que els estudiants del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries tinguin la capacitat de relació i d'interacció amb altres agents socials, tant dins com fora de l'empresa social, per crear els acords i les condicions necessaris per assolir els objectius de l'organització.

En el màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries les matèries es reparteixen tal com s'explica a continuació. En el primer semestre, s'imparteix el mòdul titulat Instruments Juridicoeconòmics per al Desenvolupament de l'Economia Solidària. En el segon semestre, s'imparteixen el mòdul titulat "Gestió Econòmica i Financera de l'Economia Social i Solidària", d'una banda, i el mòdul titulat "Gestió de la Comunicació en les Entitats Socials i Solidàries. Comunicació i noves Tecnologies al Servei de la Solidaritat", de l'altra

Finalment, s'imparteix un mòdul més curt titulat "Sostenibilitat de les Entitats Socials", en què s'estudien noves estratègies per a les entitats sostenibles i el finançament públic de les entitats del tercer sector de l'acció social.

D'altra banda, la majoria de matèries inclouen activitats formatives consistents en presentacions per part dels estudiants, ja sigui de treballs, d'exercicis o de casos pràctics. Aquestes activitats participatives alimenten els resultats d'aprenentatge relacionats amb la capacitat crítica (G5), com també, òbviament, la comunicació oral (G1, G4). Aquestes activitats, algunes de les quals són en grup, també ajuden a desenvolupar la capacitat de treballar en equip i fomentar les competències de lideratge (G10) i l'habilitat de resoldre problemes, ja siguin de naturalesa teòrica, pràctica, ètica o tècnica, o d'emetre'n un judici (G5). A la carpeta 1.2. [Activitats i casos](#), s'aporten com a evidència models d'activitats i casos pràctics realitzats pels estudiants en què es pot apreciar, d'una banda, que l'estudiant ha llegit els materials i coneix el seu contingut i, de l'altra, que ha assimilat els coneixements i és capaç d'aplicar-los a una situació.

Quant a les [pràctiques externes](#), hem de dir que inclouen activitats formatives específiques depenent el centre on es desenvolupin amb l'objectiu que els estudiants aprofitin al màxim el temps que romanen dins d'una empresa o d'una entitat social. Així, per exemple, els estudiants del MUGCESS realitzen pràctiques en els departaments de responsabilitat social de les empreses, s'involucren en la creació de plans estratègics d'entitats socials o ajuden o col·laboren en el

departament de comunicació d'una ONG. Aquestes pràctiques permeten exercitar les competències adquirides al llarg del programa formatiu del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries en àmbits professionals. El Pràcticum extern inclou la redacció d'una memòria sobre el treball professional desplegat i l'experiència adquirida.

La normativa del programa estableix que s'han de realitzar un mínim de 125 hores per tal d'aconseguir superar els cinc crèdits de què es compon aquesta matèria. La Universitat compta amb un ampli [nombre d'empreses i entitats socials](#) disposades a acollir els estudiants del màster. Això fa possible que els nostres estudiants puguin triar entre un ampli nombre d'ofertes que permet que els alumnes puguin desenvolupar les seves pràctiques al sector i que, fins i tot, en un alt percentatge de casos, se superin les 125 hores obligatòries establertes a la normativa. A la carpeta 1.2. Pràctiques s'aporten exemples de [convenis de pràctiques](#) realitzades pels estudiants del MUGCESS en què es pot comprovar el nombre de hores de pràctiques realitzades pels estudiants. En les [memòries](#) elaborades pels estudiants es pot apreciar el tipus d'activitat que han realitzat. Com a evidència, també s'adjunta la [valoració dels tutors d'empresa](#) respecte a la realització de les pràctiques.

Finalment, el Treball Final de Màster (TFM) suposa la culminació de tot el procés d'aprenentatge articulat al llarg del programa formatiu del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries. Per poder mesurar les competències adquirides pels estudiants, han de presentar un treball final per escrit seguint el model acadèmic aprovat per la Universitat. Posteriorment, es selecciona un tribunal de persones expertes amb categoria de doctors davant dels quals els estudiants defensen el treball. Els criteris d'avaluació es realitzen d'acord amb els indicadors establerts prèviament en un document consensuat pel Departament de Postgraus i aprovat pel Consell de Govern. A la carpeta 1.2. [TFM](#), s'aporten com a evidències la [plantilla de TFM](#), el [model d'acta d'avaluació](#) del treball, [pautes](#) per a la realització del TFM i alguns [exemples de treballs](#).

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 1.2](#).

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

L'apartat segon del punt 4, sobre accés i admissió d'estudiants, de la Memòria de verificació del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries estableix el perfil d'ingrés recomanat i s'especifica que poden ser llicenciats i graduats en Administració i Direcció d'Empreses, Economia, Ciències de la Informació, Dret, Ciències Polítiques i Sociologia.

Els tres processos d'admissió portats a terme d'ençà que el màster va ésser verificat demostren que es tracta d'un programa que genera interès en alumnes que procedeixen de branques de coneixement més transversal que les que l'ofereixen

com a titulacions d'accés.

La variabilitat de les titulacions aportades pels alumnes en aquests processos no només reflecteix l'heterogeneïtat dels perfils d'accés en alumnes nacionals, sinó que s'ha de tenir present que una bona part dels alumnes que accedeixen al programa són, de forma recurrent, estrangers que venen a Catalunya a realitzar el programa des dels seus països d'origen.

Aquest fet aporta, si més no, una variabilitat addicional a la mencionada anteriorment, atès que cada país té certa flexibilitat en la configuració de les seves titulacions i, per tant, les competències dels alumnes amb la mateixa titulació, però de diferents països, poden ser heterogènies.

Per a completar les deficiències que puguin tenir alumnes procedents d'altres titulacions impartides en programes espanyols o, si escau, en titulacions impartides en altres països, s'estableixen com a complements formatius la següent formació:

1. Per a aquells alumnes que no procedeixin de les titulacions d'Economia o Administració i Direcció d'Empreses, o de l'àmbit jurídic s'ofereixen les següents assignatures:

- **Introducció a l'Empresa**, de 3 crèdits. Queden exempts de realitzar aquest complement formatiu els alumnes que, tot i no procedir de les titulacions indicades (ADE o Economia), acreditin coneixements suficients. Per poder acreditar aquests coneixements, en el procés d'admissió s'ha incorporat un test per poder avaluar si l'estudiant necessita seguir aquest curs o no. A 1.3, s'aporta com a evidència el **test** que han de realitzar els estudiants.
- **Introducció al Dret**, de 3 crèdits. Queden exempts de realitzar aquest complement formatiu els alumnes que, tot i no procedir de les titulacions indicades (Dret), acreditin coneixements suficients. Per poder acreditar aquests coneixements, en el procés d'admissió s'ha incorporat un test per poder avaluar si l'estudiant necessita seguir aquest curs o no. A 1.3 s'aporta com a evidència el **test** que han de realitzar els estudiants.

Per tant, les titulacions d'accés són coherents amb el perfil demanat al camp de coneixement de la titulació.

Respecte del nombre d'alumnes admesos i les places disponibles, la proporció d'alumnes ha augmentat progressivament i ha variat la **procedència** dels estudiants. En aquest sentit, l'exigència de tenir un títol de màster per a alumnes de grau ha fet pujar el nombre de graduats en detriment dels que accedeixen al màster a través de coneixements professionals.

El que sí que es manté és la tendència de presència d'alumnes estrangers, especialment procedents de l'Amèrica Llatina, donada la presència de la Càtedra d'Economia Solidària (en la qual s'emmarca el màster) a Perú i Xile preferentment.

Com a **evidència** es pot consultar el nombre d'alumnes presentats de nou accés, que va ser de 12 el curs 2016-2017 i de nou el curs 2017-2018.

2016-2017	2017-2018
-----------	-----------

Nombre d'estudiants matriculats de nou ingrés	12	9
---	----	---

La procedència d'aquests alumnes és de grau i llicenciatura, i no hi va haver cap alumne que s'hi incorporés a través de coneixements professionals. Pel que fa a les titulacions, l'11,2 % dels alumnes procedeixen de carreres tècniques. Això és degut al fet que als països llatinoamericans els anomenats enginyers civils es corresponen amb els estudis d'ADE impartits a les universitats espanyoles.

La singularitat de la matèria impartida al MUGCESS desaconsella el reconeixement de crèdits atès que els coneixements que s'adquireixen en els diferents mòduls es corresponen amb una temàtica específica que no està continguda com a tal en els programes de grau que s'imparteixen a l'actualitat. És per això que ni amb anterioritat ni en els períodes avaluats s'han realitzat reconeixements de crèdits.

Per tant, l'oferta de places és coherent amb el volum d'alumnes que cada any demana i cursa el programa.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 1.3.](#)

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

A causa del constant procés de canvi i adaptació a les novetats del sector, el màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries realitza any rere any noves incorporacions al seu equip docent i, per tant, en renova el claustre. Aquest fet suposa que la coordinació de l'equip tingui un nivell d'exigència elevat que eviti que es produeixin duplicitats entre docents.

Aquest primer nivell de coordinació el desenvolupa la Coordinació del Màster, encarregada de contrastar els temaris de cada docent. Un segon nivell de coordinació es desenvolupa gràcies a les reunions del claustre de professorat, que es reuneix un cop cada promoció. Per últim, el tercer nivell es duu a terme a la junta d'avaluació.

A més, el programa sempre disposa d'un alumne o alumna encarregat d'aula, fet que afavoreix la comunicació entre l'equip docent i l'alumnat, i vehicula els requeriments dels alumnes cap al professor. Alhora, aquest mecanisme possibilita que el coordinador, que sempre està present en l'inici de cada una de les sessions presencials del programa, faci un seguiment més acurat dels requeriments dels alumnes, la qual cosa li permet adaptar el programa a aquests requeriments.

1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

La normativa que afecta el programa s'aplica de forma adequada i de la manera prevista a la memòria de verificació del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries.

Pel que fa a la normativa d'accés, el fet que no s'hagi registrat cap baixa deguda a la manca o desajust de formació prèvia, fa palès que els criteris establerts en l'apartat 4 de la memòria de verificació del programa s'ajusten a les necessitats de la titulació.

Respecte de les pràctiques, la normativa del programa estableix que s'han de realitzar un mínim de 125 hores per tal d'aconseguir superar els cinc crèdits de què es compon aquesta matèria. La Universitat compta amb un ampli nombre d'empreses i entitats socials disposades a acollir els estudiants del màster. Això fa possible que els nostres estudiants puguin triar entre un ampli nombre d'ofertes que permet que els alumnes puguin desenvolupar les seves pràctiques al sector i que, fins i tot, en un alt percentatge de casos superin les 125 hores obligatòries establertes a la normativa.

S'aporten com a evidència exemples de [convenis de pràctiques](#) realitzades pels alumnes en els cursos 2016-2017 i 2017-2018, en què es pot apreciar que els convenis són de 125 hores o superen les hores establertes per normativa. Com es pot observar a la taula que s'aporta com a evidència, en l'apartat 8.3 hi apareix que el percentatge d'estudiants que van superar les pràctiques externes va ser del 75 % el curs 2016-2017 i del 100 % el curs 2017-2018. A les evidències d'aquest subestàndard s'hi pot trobar la taula [Llistat empreses de pràctiques](#).

Respecte del TFM, es revela com la matèria amb uns requisits metodològics més exigents i, en conseqüència, és aquella que està més controlada, tant durant el procés de redacció com durant el procés de defensa. Les [evidències](#) respecte el TFM es troben en aquest subestàndard i a l'estàndard 6.

Pel que fa al tribunal que avalua els TFM, s'adjunten també com a evidència d'aquest subestàndard les [actes d'avaluació](#) i [normativa de TFM](#) i les [pautes de realització del treball](#), en què es pot constatar que cadascun dels alumnes és avaluat segons el contingut del seu treball, la metodologia emprada, les fonts de les quals ha obtingut la informació, la forma, la creativitat i la presentació oral. Aquesta última es realitza davant del tribunal i la normativa especifica que ha de tenir una durada de 15 minuts. En aquest sentit, tots els graus i màsters de la UAO CEU han modificat el procés de seguiment i avaluació dels treballs finals de titulació.

Aquesta modificació prové de la [nova normativa](#) aprovada per acord de Consell de Govern de 4 de juliol de 2017 i s'implementa mitjançant una nova aplicació telemàtica. Aquesta normativa s'ha elaborat a partir de les recomanacions de l'AQU en el document "[Guia per a l'avaluació de competències en el treball final de grau en l'àmbit de les ciències socials i jurídiques](#)" (AQU, 2009).

Tot i l'esforç realitzat, es detecten algunes carències metodològiques en alguns dels TFM defensats. Per millorar aquest indicador, es realitzen les propostes de millora ([PM5](#)) que es poden trobar a la taula resum Propostes de millora, de l'estàndard 4 d'aquest document.

Adicionalment, i seguint les recomanacions de l'AQU, a partir del setembre de 2016

estarà en funcionament una nova eina a l'entorn CampusNet. Es tracta d'un espai que possibilitarà que els alumnes matriculats de TFM puguin fer el seguiment de l'assignació de tutor i de títol. Els tutors, alhora, podran veure els estudiants que tenen assignats i els temes de cadascun d'ella. S'utilitzarà aquesta eina per articular les comunicacions entre alumnes i tutors, per fer el seguiment de l'avaluació continuada, per facilitar les entregues parcials i per millorar el seguiment que se'n fa actualment.

Pel que fa a les activitats presencials, a la memòria de verificació aprovada, aquest màster consta com a màster semipresencial, la qual cosa suposa que els alumnes realitzen una part del seu treball a l'aula i una altra part fora de l'aula.

No obstant això, durant els cursos 2016-2017 i 2017-2018, s'ha completat l'oferta formativa amb la realització de visites a les entitats i empreses socials, la realització d'un [curs de lideratge](#) i la participació a conferències, seminaris i congressos organitzats per la Coordinació del Màster, tal com es pot comprovar a les evidències del subestàndard 1.5.

Tot això han aproximat més als estudiants a la realitat social que hi ha al rerefons del màster.

D'altra banda, els estudiants que no es troben presencialment al màster supleixen aquesta carència amb un seminari intensiu de dues setmanes durant el qual tenen l'ocasió de prendre contacte amb els tutors i professors del màster. Un cop finalitzada aquesta formació intensiva, els estudiants segueixen les classes per l'aplicació de Blackboard. Aquest sistema permet que els estudiant segueixin en *streaming* les classes i poden intervenir-hi.

El reconeixement i acumulació de crèdits per mobilitat no s'ha aplicat perquè no s'ha tramitat cap sol·licitud per realitzar part del programa a l'estranger. Per tant, la normativa específica d'aquest punt no s'ha posat en pràctica.

Quant a la permanència de Màsters, la [normativa vigent](#) des de l'any 2015, en resum, és la següent:

1. L'alumnat dels màsters de la UAO CEU està obligat a superar el 100% dels crèdits del programa en un màxim de tres cursos acadèmics, tant per als que cursen a temps complet com a temps parcial.
2. L'alumnat que cursa estudis a temps parcial està obligat a matricular-se per primer cop d'un mínim del 50% de crèdits del programa, i per a les successives matriculacions ha d'haver superat el 50% dels crèdits matriculats prèviament.
3. L'alumnat dels màsters de la UAO CEU està obligat a superar un mínim del 25% dels crèdits matriculats per primer cop per a poder continuar al programa.
4. Per a poder presentar el Treball Fi de Màster (TFM) l'alumnat està obligat a superar prèviament la resta de crèdits del programa. En cas de no haver-los

superat i tenir matriculat el TFM, podrà presentar-lo tant aviat com compleixi el requisit anterior sense necessitat de tornar a matricular-se un altre cop.

5. Quan el Màster sigui de 60, 90 o 120 crèdits es garanteix que la primera convocatòria de presentació del TFM es faci en data que permeti finalitzar els estudis en un any, un any i mig o dos anys acadèmics respectivament.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 1.5](#).

MÀSTER UNIVERSITARI EN LOGÍSTICA I COMERÇ INTERNACIONAL

1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.

El programa dona una bona formació teòrica i pràctica i s'actualitza constantment per tal de continuar oferint a l'alumnat una formació d'avantguarda. Es duen a terme un conjunt d'activitats formatives conduents a oferir a l'alumnat diversos punts de vista de la mateixa problemàtica i potenciar l'assoliment de les competències detallades a la memòria del programa. La relació d'activitats i els resultats d'aprenentatge previstos es troben detallats a la memòria de verificació del programa i al subestàndard 6.3 d'aquest autoinforme.

L'experiència del programa, que en la edició 2019-2020 arriba a la vintena edició anual, i l'extensa xarxa de contactes i empreses col·laboradores que en aquests anys han participat en el programa, garanteixen que els alumnes rebin formació d'elevat valor, actualitzada i ajustada a les necessitats de l'empresa i, en conseqüència, del mercat laboral. De fet, segons la sisena edició de l'Estudi d'Inserció Laboral dels Titulats Universitaris (AQU, juliol de 2018), la ocupabilitat dels alumnes que acaben els seus estudis a la UAO CEU es troba en un 96,2 %, pràcticament sis punts per sobre de la mitjana del sistema universitari català.

Si es focalitza aquest estudi específicament en els alumnes del màster universitari en Logística i Comerç Internacional, i en base a dades pròpies, l'ocupabilitat arriba al 99 %. Addicionalment, al sector d'economia, empresa i turisme, els alumnes dels programes de màster del sistema universitari català només realitzen tasques pròpies de les competències adquirides en el seu programa d'origen en un 66 % dels casos, mentre que a la UAO CEU, gràcies a l'esforç per garantir que les pràctiques a empreses s'ajusten perfectament a les competències que els alumnes han d'adquirir, aquesta xifra s'enfila fins el 93 %.

La preocupació de la direcció del programa per aconseguir professors que ocupin llocs de treball rellevants a les principals empreses del sector, garanteix també que l'alumne pugui rebre el coneixement específic del sector de mans de persones que, a part de complir els estàndards acadèmics, també són coneixedores de la realitat empresarial, per la qual cosa guien els alumnes en el seu procés d'inserció en el

mon laboral. L'equip docent, anys després de la transformació del programa en oficial i fruit de molts anys d'experiència en docència del màster, continua sent una de les claus de l'èxit i la continuïtat d'aquests estudis. A més, aquesta proximitat a les persones que prenen decisions dins del sector garanteix que l'alumne adquireixi una bona xarxa de contactes i referents, encaminada a millorar les seves eines de desenvolupament en el sector de la logística i el comerç internacional.

Una part del programa s'imparteix en anglès, pel fet evident que el castellà i l'anglès són les llengües que articulen bona part de les transaccions comercials que es produeixen al món. Així, alguns dels materials del programa es troben en anglès i els alumnes poden viure experiències concretes en aquest idioma, fet que els dona més flexibilitat i adaptabilitat als condicionants del sector.

Resulta també important destacar que, de forma conjunta entre el Departament d'Empresa i Economia, del qual el màster universitari en Logística i Comerç Internacional depèn, i el Deganat de la Facultat de Ciències Socials de la Universitat s'han dut a terme de forma periòdica una sèrie d'activitats encaminades a recopilar sistemàticament inputs i evidències sobre el nivell de satisfacció de l'alumnat amb el programa. Tot això amb la finalitat, en primer lloc, d'ajustar els nivells acadèmics del programa a les necessitats de l'alumnat, però també de garantir que el professorat és adequat i imparteix la matèria de forma adient.

Tot això condueix al fet que, d'acord amb el nostre criteri, el màster universitari en Logística i Comerç Internacional es pot considerar coherent amb el nivell formatiu corresponent del *Marco Español de Calificaciones para la Educación Superior* (MECES) com també amb els resultats d'aprenentatge establerts. Així ho testimonia la correspondència entre els resultats generals i específics establerts en el Reial decret 1393/2007 per atorgar un títol del nivell de màster.

1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

El pla d'estudis i l'estructura del currículum és coherent amb el perfil de competències i objectius de la titulació, així ho acredita la [verificació favorable del Consell d'Universitats](#), d'acord amb el que disposa l'article 25.7 del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

Des del Departament d'Empresa i Economia de la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU, s'està fent una aposta decidida per la formació teoricopràctica dels alumnes que posteriorment hauran de convertir-se en els gestors d'empreses del futur.

Cadascuna de les assignatures del programa recull una sèrie d'activitats formatives que es troben convenientment dissenyades per tal de garantir que els alumnes assoleixin les competències que s'especifiquen a la memòria de verificació del

programa.

Així, es desenvolupen treballs, exercicis pràctics, proves tipus test de correcció automàtica a través del CampusNet i estudis de cas, que conformen l'avaluació contínua. Concretament en aquest apartat, el programa ha fet realitzar a uns experts en comerç internacional un cas pràctic que articula tot un procés d'exportació i un altre d'importació d'inici a fi. El cas inclou tota la normativa, documentació i processos de compravenda internacional, i està dissenyat específicament per al programa, de manera que n'articuli tota la docència de la matèria. De fet, fins a l'edició 2015-2016 del programa, l'ordre de docència de les assignatures havia estat idèntic. Ja en l'edició 2016-2017, se'n va canviar l'ordre i es va facilitar el cas al alumnes, amb la qual cosa s'establia un paral·lelisme entre els processos definits al cas i l'ordre de docència.

La filosofia és que primer es genera el màrqueting i la compravenda, després les necessitats contractuals i d'assegurances, posteriorment s'utilitzen els Incoterm i s'articula el transport, i, per últim, la logística n'és el darrer esgraó. La prova que es va fer en l'edició 2017-2018, culmina en l'edició 2018-2019 amb una implantació completa del sistema del cas que articula tot el programa i, de fet, hi ha prevista una sessió al mes d'abril de 2019 en què els alumnes defensaran algunes de les consideracions que han de realitzar en el cas.

Totes les assignatures del programa tenen garantit el seu seguiment en format d'avaluació contínua, la qual s'ajusta als requeriments específics de cadascuna de les especialitats, augmentant-hi la quantitat de treballs o de les proves tipus test. Els alumnes han d'abordar treballs d'investigació, realitzar informes i presentacions, resoldre problemes a través d'exercicis matemàtics, fer treballs de síntesi, etc. Així, les activitats que els alumnes fan de forma individual aprofundeixen en la gestió de la informació, la capacitat de planificació i l'aplicació de coneixements a la pràctica. En canvi, les activitats en grup permeten desenvolupar els resultats d'aprenentatge referents al treball en equip i a la comunicació empresarial.

El pla d'estudis i l'estructura del currículum és coherent amb el perfil de competències i objectius de la titulació (avaluació sol·licitud verificació, 23/04/2009). L'estructura del màster garanteix que s'arribin a conèixer totes les àrees funcionals d'una empresa dedicada a la logística o al comerç internacional, com també adquirir les habilitats personals necessàries perquè els alumne que finalitzen els seus estudis es desenvolupin correctament al seu lloc de treball.

Resulta també important destacar que el programa valora especialment la participació de l'alumnat, fet que es tradueix en tallers, conferències i seminaris, com també la discussió d'estudis de cas i visites a empreses i institucions. La majoria de matèries inclouen activitats formatives que consisteixen en presentacions o exposicions en públic per part dels estudiants, ja sigui de treballs, exercicis o casos pràctics.

Les activitats que es fan en anglès, com el *Short Sea Shipping* o l'*European Port Experience*, en l'edició 2017-2018 són impartides per professors amb un bon nivell però que no són nadius, amb la finalitat que els alumnes puguin alternar l'ús del

castellà i l'anglès en cas que se sentin més còmodes. En la actualitat, en l'accés al màster no hi ha un requisit de nivell d'anglès, precisament per aquesta alternança entre el castellà i l'anglès. Tot i això, la gran majoria d'alumnes que cursen aquest màster, per la naturalesa del programa, tenen un nivell d'anglès adequat però no certificat en tots els casos.

Tenint en compte que, des de l'edició 2012-2013 fins a la 2018-2019, el 44 % dels estudiants són estrangers, es descarta l'ús del català en algunes de les activitats, fet que s'ha de modificar en la memòria del programa. Respecte al [nombre d'hores de pràctiques](#) cap dels estudiants del MULCI que realitza pràctiques fa 100 hores; tot i que el mínim per aprovar són 100 hores, el conveni estàndard que realitza la universitat és de 500, atès que les empreses no admeten estudiants per períodes tant curts.

A la [taula 1.5.1](#) sobre les hores de pràctiques per alumne, s'adjunta la informació en què es pot veure una selecció dels convenis formalitzats per alumnes de tres promocions diferents i les hores realitzades per cadascun d'ells. Pel que fa als complements formatius, no són necessaris perquè els alumnes que accedeixen al programa solen venir d'una enginyeria en un 29 % dels casos, d'una llicenciatura o grau en un 54 % dels casos i d'una diplomatura en un 8 %, tal com es pot apreciar a la [taula 1.3](#) sobre procedència dels alumnes. L'àmbit del programa —la logística i el comerç internacional— es tracten homogeneïtzant els nivells previs i es comença el temari amb un nivell estàndard per a tota la promoció, que augmenta ràpidament. Els alumnes assoleixen aquest augment ràpid gràcies a la formació prèvia de què disposen. A la memòria de verificació del programa no es van dissenyar complements formatius, precisament per aquest fet.

Per la seva banda, les pràctiques externes inclouen activitats formatives específiques depenent del centre on es desenvolupin i de les característiques del lloc que els alumnes hi ocupen. Les pràctiques permeten exercitar les competències adquirides al llarg del programa formatiu del màster universitari en Logística i Comerç Internacional en l'àmbit professional i garanteixen l'assoliment de les competències reflectides a la memòria de verificació del programa.

El Treball Final de Màster (TFM) és una feina d'investigació que els alumnes articulen durant tot el curs i que s'inicia quan la direcció del programa aporta un llistat amb títols i ponent dels TFM d'anys anteriors, que es troben dipositats a la Biblioteca de la Universitat i que els alumnes poden consultar abans de prendre la seva decisió sobre tema i tutor.

Els alumnes reben un total de tres sessions de metodologia del TFM. La primera és sobre la normativa d'aplicació i serveix per informar els alumnes de les fases, terminis i requisits de què consta l'assignatura (TFM); la segona tracta sobre les eines de suport a la investigació, com ara Mendeley, un gestor de referències bibliogràfiques, i la tercera és un taller denominat "*Helping hand*" en el qual alumnes d'anys anteriors venen a la Universitat per explicar els seus projectes i fan una activitat de *mentoring* amb els alumnes de la promoció en curs, amb la qual guien el desenvolupament del seu TFM i queden en contacte la resta del curs. Un cop fet

això, els alumnes escullen els tutors i els temes i comencen a redactar el TFM. Seguidament, es fan diverses tutories presencials amb el tutor o tutora assignat que contribueixen al seguiment del treball i s'articulen al voltant de lliuraments parcials del treball i la posterior revisió i discussió per part dels tutors. Mitjançant l'eina CampusNet, s'habiliten els materials i espais necessaris per a guiar i ajudar els estudiants en les diferents fases del treball i per a garantir que es recullen les evidències suficients per acreditar l'avenç per fases del seu projecte.

El TFM s'ha de defensar davant de la Comissió d'Avaluació del TFM, en sessió pública, previ dipòsit del treball (validat pel tutor o tutora del TFM), d'acord amb el calendari de crides aprovat per la Universitat. El TFM s'avalua atenent als criteris següents: presentació i estructura, claredat i pertinença dels continguts, originalitat i caràcter innovador, integració de competències i continguts treballats al màster, caràcter reflexiu i argumentació interna, ús de bibliografia especialitzada, qualitat de la exposició i defensa oral del treball. La Comissió d'Avaluació té per tres membres: dos professors de la UAO CEU i un altre professor o professora d'una altra universitat. La valoració del TFM és individual per part de cada membre de la Comissió.

El TFM suposa la culminació de tot el procés d'aprenentatge articulat al llarg del programa formatiu del màster universitari en Logística i Comerç Internacional. El que es pretén amb el TFM és que els estudiants siguin capaços de fer un treball de recerca sobre un tema vinculat a algun aspecte del màster i que siguin capaços de combinar els coneixements adquirits a les diverses matèries i assignatures del màster. El TFM és un treball pràctic de síntesi científica o d'elaboració d'un projecte o informe en el qual l'estudiant ha de mostrar, mitjançant una presentació oral pública davant d'un tribunal, que ha adquirit el conjunt de competències associades al títol. Ha de permetre avaluar els coneixements, habilitats i capacitats adquirits per l'estudiant tenint en compte el caràcter multidisciplinari del màster i el caràcter de prova global del TFM. Per a elaborar-lo, els estudiants tenen l'orientació i guia d'un tutor o tutora, escollit per l'estudiant i designat per la Universitat.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 1.2](#).

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

Tal com es troba referenciat al punt 4 (Accés i admissió d'estudiants) de la memòria de verificació del màster universitari en Logística i Comerç Internacional, el perfil d'ingrés recomanat són "licenciats o licenciades i graduats o graduades en Administració i Direcció d'Empreses, Economia, Màrqueting i Direcció Comercial, Màrqueting i Investigació de Mercats, Ciències Empresarials, Ciències del Transport i la Logística i Enginyers". Tal com es pot apreciar a la [taula 1.3.1](#) sobre procedència dels alumnes, hi ha força heterogeneïtat en el perfil d'accés de l'alumnat del programa. Aquesta variabilitat en el perfil d'accés es mesura en diverses

dimensions.

A part de les titulacions prèvies, esmentades anteriorment, la nacionalitat és una altra dimensió que afecta la variabilitat en el perfil d'accés, atès que, de mitjana, des de la promoció 2012-2013, hi ha un 39 % d'alumnes estrangers.

Respecte del nombre d'alumnes admesos i les places disponibles, a la [taula 1.3.2](#), sobre l'evolució dels alumnes del MULCI, es pot constatar que, si bé a la promoció que estava en curs quan es va verificar la memòria hi havia un total de nou alumnes, en promocions posteriors la xifra mitjana d'alumnes és de 22,5. Pel que fa al nombre de places ofertes, durant l'edició 2015-2016, va augmentar fins a les 35. El motiu darrere aquest augment és l'aposta estratègica de la UAO CEU per portar un grup sencer d'alumnes estrangers que cursin el programa a Barcelona i unificar-lo amb el grup ja existent. Per tant, cal disposar d'una quantitat de places en reserva per poder acollir aquest volum d'alumnes.

Des de l'edició 2012-2013 fins a la del 2017-2018, un 91 % dels alumnes són graduats o llicenciats; només un 8 % dels alumnes són diplomats.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 1.3](#).

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

Tal com es pot apreciar a la [taula 4.1.1](#), sobre l'evolució de l'equip docent, el curs 2018-2018, el claustre del màster universitari en Logística i Comerç Internacional compta amb un total de 25 docents. Hi ha hagut una reducció des del curs 2016-2018, en què n'hi havia 29, i s'ha fet un esforç per augmentar considerablement el nombre de professorat doctor i professorat doctor acreditat.

El programa celebra anualment el claustre general del qual s'adjunta evidència en aquest subestàndard (evidències [1.4.1](#), [1.4.2](#), i [1.4.3](#)). Aquest claustre té dues funcions principals: en primer lloc, coordina els docents per tal que no es produeixin solapaments de matèria impartida i, en segon lloc, anuncia les novetats introduïdes en cada una de les edicions i els resultats que s'hi produeixen.

El programa disposa de la figura de l'alumne o alumna d'aula, que s'encarrega de tenir actualitzades les llistes d'assistència i vetllar perquè els professors tinguin totes les instal·lacions a punt per impartir la seva sessió. Alhora, però, també compleix la funció de donar informació a la direcció del programa per tal que, si fos necessari, pugui parlar amb els professors si un professor, per error, imparteix part d'una matèria que no li toca. L'alumne o alumna d'aula sap, igualment que la resta de companys, quina és la matèria exacta que es fa a cada una de les sessions del programa, ja que tots els alumnes reben aquesta informació a principis de curs i en reben també les actualitzacions a través de l'aplicació Blackboard. Aquesta aplicació serveix d'eina addicional de coordinació docent i s'ha implantat a tots els estudis de la UAO CEU durant el curs acadèmic 2018-2019.

L'alumne/a d'aula també dona informació tant a la coordinació del programa com al professorat sobre la matèria que el professorat ha impartit. Addicionalment, des de la direcció del programa, i tal com es pot observar a les [evidències](#) del grup 1.4.1 a 1.4.6 d'aquest subestàndard sobre el [correu de coordinació docent](#), tots els professors reben el detall de les sessions del programa de la seva assignatura, el temari del qual es creua amb el dels altres professors, per tal que, quan accepten l'encàrrec de participar en el programa, es coordinin entre ells per no repetir matèria o perquè no se'n descuidi cap part.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 1.4](#).

1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

La normativa d'aplicació al màster universitari en Logística i Comerç Internacional s'aplica de forma adequada, tal com està previst a la [memòria de verificació](#) oficial del programa. L'[evidència 1.5.1](#) mostra la normativa del TFM, que es troba disponible a l'àrea general d'arxius que es faciliten als alumnes, tal com es mostra a l'[evidència 1.5.2](#).

Alhora, l'[evidència 1.5.3](#) mostra un llistat de títols potencials de TFM que els alumnes poden escollir, en què es detalla quins tutors poden fer-ne el seguiment; de tota manera, sempre es deixa oberta la possibilitat que els alumnes decideixin triar un títol que no aparegui al llistat. En qualsevol cas, tots els TFM dipositats, amb excepció d'aquells en què l'alumne sol·licita que no es publiqui perquè procedeix de fonts empresarials confidencials, es troben dipositats a Biblioteca de la UAO CEU perquè els alumnes els puguin prendre com a referència.

Tal com es pot veure a l'[evidència 1.5.4](#), que mostra un detall dels arxius que es faciliten a l'alumne per a desenvolupar el TFM, addicionalment, s'aporta la guia d'avaluació de competències de l'AQU ([evidència 1.5.5](#)), el full de sol·licitud de tema i tutor o tutora ([evidència 1.5.6](#)), i les normes de presentació de TFM en un arxiu Word editable per tal que els alumnes l'utilitzin com a plantilla ([evidència 1.5.7](#)).

El TFM és la matèria que té uns requeriments metodològics més exigents. A les evidències d'aquest subestàndard també es pot trobar la [taula 1.5.8](#), en la qual hi ha el resum de tots els TFM de la promoció 2017-2018 amb direcció, tribunal, alumne o alumna, i qualificació obtinguda. També s'adjunta la [taula 1.5.9](#), en la qual es poden trobar diverses evidències d'actes d'alumnes que han defensat el seu TFM el curs 2017-2018 i en la qual es pot constatar que el seguit de criteris d'avaluació és considerablement més exigent i restrictiu que en edicions anteriors del programa. L'[evidència 1.5.10](#), sobre la rúbrica del TFM, mostra els criteris que se segueixen actualment per a l'avaluació sistemàtica del TFM. El TFM no s'ha reconegut en cap cas en l'expedient de cap dels 144 alumnes que el programa acumula des de l'edició 2012-2013. Tal com es pot apreciar a l'evidència del [subestàndard 1.3](#), sobre la procedència dels alumnes, s'afegeixen dues columnes amb el país de procedència i

la seva titulació.

El nou sistema de gestió del TFM que s'ha implantat en la titulació, que s'adjunta a l'evidència 1.5.11 d'aquest subestàndard, sorgeix d'una de les recomanacions de l'AQU, la qual es van materialitzar en la proposta de millora PM6 de l'autoinforme del 2015. El professorat ha rebut formació en aquest nou sistema de gestió.

Pel que fa l'accés, des que el programa es va fer oficial no s'ha registrat cap baixa deguda a la manca de complements de formació. De fet, només es registra una única baixa d'un alumne estranger, que no va ser motivada pel programa, sinó per assumptes personals de l'alumne. El fet que no s'hagi produït cap baixa denota que els criteris establerts a l'apartat 4 de la memòria de verificació del programa s'ajusten als requeriments.

La normativa del programa estableix que s'han de fer un mínim de 100 hores de pràctiques per tal de superar els 10 crèdits de l'assignatura i per adquirir les competències establertes a la memòria. Els alumnes només poden redactar la memòria de pràctiques un cop superat el mínim de 100 hores necessàries, encara que continuïn les pràctiques. La majoria d'alumnes fan un mínim de 500 hores, tal com es pot constatar a la taula 1.5.12, sobre les hores de pràctiques per alumne. També es pot constatar a la taula 1.5.13, en què es veu que el programa ha disposat d'un total de 46 empreses de pràctiques diferents des de la promoció 2012-2013 fins a la 2017-2018.

El reconeixement i acumulació de crèdits per mobilitat no ha estat aplicat perquè no s'ha tramitat cap sol·licitud per realitzar part del programa a l'estranger. Per tant, la normativa específica d'aquest punt no ha estat posada en pràctica.

D'altra banda, la normativa de permanència no ha hagut de ser aplicada en cap cas, ja que, tal com es pot apreciar a l'evidència 1.5.14, que mostra la normativa de permanència a estudis de postgrau, s'estableix que el programa s'ha de completar en un màxim de tres cursos acadèmics i cap alumne no ha superat aquest període.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 1.5](#).

Estàndard 2. Pertinència de la informació pública

2.1. La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu.

La UAO CEU publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu. El lloc web de la Universitat aporta tota la informació rellevant indicada a la *Guia per al seguiment de les titulacions oficials de grau i màster* de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU). La pàgina web de la UAO CEU s'ofereix en tres idiomes:

- català <https://www.uaoceu.es/ca>
- castellà <https://www.uaoceu.es>
- anglès <https://www.uaoceu.es/en>

Tota la informació de qualsevol titulació s'actualitza al web cada curs acadèmic, de la qual cosa se n'encarrega el director o coordinador d'estudis (per als graus) o el director o coordinador de programa (per als màsters) corresponent. L'actualització es duu a terme d'acord amb el Procés de seguiment de les titulacions **PC13** i amb el Procés d'informació pública **PA10**, del SGIQ del centre, un cop el centre ha recollit la informació i ha fet un balanç dels seus resultats, d'acord amb el Procés de mesurament dels resultats **PA11** del SGIQ. A la pàgina web, la informació de cada grau es desglossa en els apartats següents: presentació, pla d'estudis, professorat, sortides i pràctiques, internacional, preus i ajuts, qualitat i normativa. La informació de cada màster universitari al [web](#) es desglossa en els apartats següents: presentació, pla d'estudis, professorat, sortides, col·laboradors, preus i ajuts, qualitat i normativa.

Enllaç general del [Grau en Direcció d' Empreses](#)

Enllaç general del [Màster Universitari en Gestió i Comunicació d' Entitats Socials i Solidàries](#)

Enllaç general del [Màster Universitari en Logística i Comerç Internacional](#)

Des d'aquests enllaços s'accedeix als apartats citats anteriorment, els quals contenen la informació sobre les característiques de cadascuna de les titulacions oficials de grau i màster i del seu desenvolupament operatiu.

El grau de dependència amb sistemes d'informació centralitzats de la Universitat és correcte i fluid, atès que s'aprofiten els sistemes de gestió de la informació existents per actualitzar els apartats que correspongui. Els estudiants perceben la qualitat de la informació acadèmica disponible abans de la matrícula i poden prendre decisions amb coneixement de causa. La informació administrativa disponible sobre el procés de matrícula o sobre trasllats està actualitzada degudament, així com també ho estan els objectius generals de les titulacions, el perfil de formació del titulat, i la informació sobre les pràctiques externes, sobre el Treball de Final de Grau (TFG) o el Treball de Final de Màster (TFM), i sobre les accions de mobilitat.

En relació amb els titulats, al llarg de la titulació s'actualitzen les informacions sobre l'ingrés, el desenvolupament operatiu de la titulació, les pràctiques externes, el TFG o el TFM, la mobilitat i els resultats. Això redunda en els ocupadors, que gràcies als continguts i als perfils poden contractar els titulats fàcilment. Lògicament, es consulta els professors sobre l'adequació de la informació acadèmica disponible durant les diferents etapes del procés formatiu. Les enquestes mostren que s'ha aconseguit un grau de satisfacció elevat respecte dels sistemes d'informació interns.

Cada titulació garanteix a més un accés fàcil i transparent a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, fonamentalment a través de la pàgina web de la UAO CEU ([Portal de Transparència](#)), però també a través de xarxes socials, YouTube, etc.:

Xarxes socials	Facebook UAO CEU Twitter UAO CEU YouTube UAO CEU
Vídeo de presentació titulació	Enllaç del vídeos: <ul style="list-style-type: none"> - Grau en Direcció d' Empreses - Màster Universitari en Gestió i Comunicació d' Entitats Socials i Solidàries - Màster universitari en Logística i Comerç Internacional

Totes les evidències relacionades amb l'elaboració de l'ISD es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 2.1](#)

2.2. La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció.

La UAO CEU publica informació actualitzada, agregada, accessible i exhaustiva sobre els resultats acadèmics i de satisfacció de cadascuna de les titulacions oficials de grau i màster. Aquesta informació es troba disponible dins de las dimensions de resultats acadèmics i de satisfacció dels indicadors de seguiment de cada titulació oficial, els quals es publiquen anualment tant a l'apartat "Avaluació i seguiment" de la pàgina web de [Qualitat](#), com a l'apartat "Qualitat i normativa" de la pàgina web de les titulacions:

[Grau en Direcció d' Empreses](#)

[Màster Universitari en Gestió i Comunicació d' Entitats Socials i Solidàries](#)

[Màster Universitari en Logística i Comerç Internacional](#)

Per tant, la informació està a l'abast de tots els interessats i de la societat en general.

D'acord amb les indicacions de la guies de seguiment i d'acreditació de l'AQU, en la dimensió de resultats acadèmics dels indicadors de seguiment de cada titulació oficial es troben publicats els següents indicadors:

- taxa de rendiment a primer curs (graus)
- taxa de rendiment
- taxa d'abandonament a primer curs (graus)
- taxa d'abandonament
- taxa de graduació en t i $t+1$ (graus) / en t (màsters) –on t és el temps previst–
- taxa d'eficiència en t i $t+1$ (graus) / en t (màsters)
- durada mitjana dels estudis
- percentatge d'excel·lents i MH (màsters)

En la dimensió de satisfacció dels indicadors de seguiment d'una titulació oficial es troben publicats els següents indicadors:

- satisfacció dels estudiants amb la docència
- satisfacció dels estudiants amb el programa formatiu
- satisfacció dels titulats amb la formació rebuda
- satisfacció del professorat amb el programa formatiu
- taxa d'intenció de repetir estudis (EIL)
- nombre de suggeriments
- nombre de reclamacions
- nombre de felicitacions

Gràcies a les reunions periòdiques amb els delegats i els subdelegats, i al contacte estret que tenen amb els directors de titulació, els estudiants participen en la definició i en la millora de la informació pública. Amb això, augmenta el seu grau de satisfacció amb els sistemes d'informació interns i amb la informació pública, la qual cosa se'ls pregunta a les trobades.

2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació.

La Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU va participar en la convocatòria 2010 del programa [AUDIT](#). El disseny del SGIQ, aplicable a totes les seves titulacions oficials, va rebre una valoració positiva per part de l'AQU. La informació referent al SGIQ, incloent-hi el [Manual de Qualitat](#) i el [Manual de Processos](#), està disponible a la pàgina web de [Qualitat](#), en l'apartat "Sistema Garantia Interna de Qualitat", de manera que està a l'abast de tots els interessats i de la societat en general.

La política i els objectius de qualitat del centre estan disponibles tant al *Manual de*

Qualitat com a l'annex del Procés per a l'Establiment, la Revisió i l'Actualització de la Política i els Objectius de Qualitat (d'ara endavant [PE01](#)) del *Manual de Processos*. En el novè apartat de cada procés del *Manual de Processos* s'explica la rendició de comptes corresponent. A més, el centre també rendeix comptes publicant anualment els indicadors de seguiment de cada titulació oficial dins de l'apartat "Avaluació i seguiment" de la pàgina web de [Qualitat](#), així com dins de l'apartat "Qualitat i normativa" de la pàgina web de la titulació.

Als [informes de seguiment](#) de les titulacions i dels departaments, els quals estan disponibles a l'apartat "Avaluació i seguiment" de la pàgina web de [Qualitat](#), s'exposen les anàlisis valoratives sobre el desenvolupament i la qualitat del programa formatiu, les propostes de millora que no requereixen canvis en la memòria del títol, les propostes de modificació no substancial (s'incorporaran a la memòria del títol quan s'hagi de sotmetre a un procés de modificació), les propostes de modificació substancial autoritzables, els plans d'acció de millora i el seguiment de les propostes de millora dels cursos anteriors. D'aquesta manera, adequem la informació disponible per als estudiants, i ho aconseguim de forma sostenible.

Els [autoinformes d'acreditació](#) de les titulacions del centre també estan disponibles dins de l'apartat "Avaluació i seguiment" de la pàgina web de [Qualitat](#).

Totes les evidències relacionades amb l'elaboració de l'ISD es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 2.3](#).

Estàndard 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat (SGIQ)

3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions.

El SGIQ del centre disposa d'un procés implementat que facilita el disseny i l'aprovació de les titulacions; concretament, disposa del Procés de Disseny de l'Oferta Formativa (d'ara endavant [PC01](#)) del *Manual de Processos* del SGIQ, el qual es troba disponible a la pàgina web de [Qualitat](#) a l'apartat "Sistema Garantia Interna de Qualitat".

D'acord amb el que estableix el procés PC01, en el disseny i l'aprovació de les titulacions hi participen els grups d'interès corresponents i se segueixen uns paràmetres de qualitat homogenis per tal d'assegurar que els estàndards de qualitat van de bracet amb l'excel·lència. Transversalment a totes les titulacions, l'empremta de qualitat de continguts, la digitalització, la internacionalització i el sistema de tutories personalitzades amb els estudiants segueix el *modus operandi* aplicat.

A més, cal destacar que la implementació del procés PC01 ha permès verificar el disseny de tretze titulacions oficials (quatre de grau i nou de màster universitari) des de la valoració positiva del disseny del SGIQ que va fer-ne l'AQU el març del 2011.

El SGIQ del centre disposa d'un procés implementat que inclou les accions de seguiment anual de les titulacions; concretament, disposa del Procés de seguiment de titulacions (d'ara endavant [PC 13](#)) del *Manual de Processos* del SGIQ, que es troba disponible a la pàgina web de Qualitat, a l'apartat "Sistema Garantia Interna de Qualitat".

Fins al curs 2012-2013, en l'elaboració dels informes de seguiment d'una titulació (IST) hi participaven principalment els responsables acadèmics (director de departament i director d'estudis o coordinador de programa) i en l'informe de seguiment de la universitat (ISU), el degà i el vicerector de Qualitat a més de la UTQ, que assessorava i gestionava aquest procés d'elaboració dels IST i ISU. A partir del curs 2013-2014, coincidint amb el canvi del model d'informe de seguiment (proposat a la guia de seguiment de l'AQU) i d'acord amb el que estableix el procés PC13, en l'elaboració de l'informe de seguiment d'un departament (ISD) hi participen també un representant dels estudiants (delegat o subdelegat) i un representat del personal d'administració i serveis, que formen part de la Comissió de Seguiment de Departament (CSD). Tots aquests agents són coneixedors d'aquest procés i hi estan totalment implicats.

A partir del curs 2012-2013, i fent cas d'una de les recomanacions dels informes d'avaluació de seguiment de l'AQU, es va incloure als informes de seguiment de cada titulació un apartat que estableix un pla d'acció de millora, el qual articula les accions de millora proposades per a la titulació a partir d'una anàlisi valorativa, així com també un apartat per al seguiment de les propostes de millora de cursos anteriors. El procés de seguiment ha portat a fer diverses accions de millora de les titulacions. Així mateix, el procés de seguiment va conduir a la revisió i simplificació

dels processos del SGIQ relacionats amb la definició de perfils i admissió d'estudiants, la tutorització de l'estudiant, la mobilitat, les pràctiques externes i la inserció laboral (vegeu el [subestàndard 3.3](#) d'aquest informe de seguiment), la qual cosa ha repercutit en millores directes en cadascuna de les titulacions. Un altra acció de millora derivada dels informes de seguiment és la creació de la bústia en línia “[Dóna'ns la teva opinió](#)”, suggerida al procés de seguiment de les titulacions. Els indicadors dels IST mostren que les accions de millora implementades han estat eficaces. També cal destacar que el procés de seguiment ha conduït a l'elaboració d'un pla de beques FPI per al període 2015-2020, que té en compte les necessitats de millora de les titulacions en matèria de professorat doctor (vegeu la [part comuna de l'estàndard 4](#) d'aquest informe de seguiment).

En aquest procés de seguiment de les titulacions, les eines són contínues i plurals. Així, la Junta de Facultat del centre, que aplega el degà i els directors d'estudis, recull i discuteix els suggeriments i les propostes de millora que els directors d'estudi han rebut de les audiències involucrades (professors, estudiants, titulats i ocupadors) i que després traslladen als ISD. A més, la Junta de Facultat vetlla per la implantació de les accions proposades al Pla de millora. També s'hi incorporen i implanten les propostes de millora i les recomanacions dels informes d'avaluació de les sol·licituds de verificació de l'AQU i de l'ANECA; es repassa periòdicament la classificació que es realitza sobre la formació prèvia requerida; s'estableixen el marc i la normativa específica per al disseny, l'execució, la supervisió i l'avaluació dels Treballs de Final de Grau o els Treballs de Final de Màster, com per exemple el format i disponibilitat pública que han de tenir; s'inclou informació referent als procediments per a la mobilitat del professorat, i es concreta la suficiència dels recursos materials de la Universitat per cobrir la docència. Així mateix, es revisa el procediment de valoració del progrés acadèmic.

El SGIQ del centre disposa d'un procés implementat per a l'acreditació de les titulacions; concretament, disposa del Procés d'acreditació de titulacions (d'ara endavant [PC 14](#)) del *Manual de Processos* del SGIQ, el qual es troba disponible a la pàgina web de [Qualitat](#), en l'apartat “Sistema Garantia Interna de Qualitat”.

Aquest procés d'acreditació és la culminació del procés continu de seguiment de les titulacions. En aquest procés d'acreditació el CAI és el responsable de l'elaboració de la documentació requerida per a l'acreditació de les titulacions i de la preparació de la composició de les audiències de la visita del Comitè d'Avaluació Externa (CAE) al centre.

En aquest procés d'acreditació hi participen tots els grups d'interès del centre. Així, la composició del CAI garanteix que en aquest procés hi hagi representats els responsables acadèmics, els professors, els estudiants i el personal d'administració i serveis. En aquest sentit, el Consell de Govern aprova l'autoinforme i els titulats dels màsters hi participen a través de l'enquesta sobre la satisfacció amb la formació rebuda i l'autovaloració de competències transversals adquirides.

Cal afegir que, els mesos de febrer i març de 2015 la UTQ de la UAO CEU, conjuntament amb l'AQU, va organitzar un [curs de qualitat](#) per a l'alumnat amb l'objectiu que rebessin una formació que els permetés participar amb coneixement i

responsabilitat en els diversos òrgans, com per exemple el CAI, els subCAI i la CSD, i en l'elaboració dels autoinformes d'acreditació i dels informes de seguiment.

Per acabar, cal destacar que la implementació del procés PC14 ha permès acreditar un total de divuit titulacions oficials (deu graus i vuit màsters universitaris).

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 3.1](#)

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats acadèmics i la satisfacció dels grups d'interès.

El SGIQ del centre disposa d'un procés implementat que gestiona la recollida dels resultats rellevants de la titulació; concretament, disposa del Procés de Seguiment de Titulacions [PC13](#) del *Manual de Processos* del SGIQ, el qual es pot consultar a la pàgina web de [Qualitat](#) a l'apartat "Sistema Garantia Interna de Qualitat".

Els processos que s'esmenten a continuació donen suport al procés PC13:

- [PA01](#). Procés per a la gestió de documents i evidències
- [PA04](#). Procés per a la mesura de la satisfacció dels usuaris (estudiants i PDI)
- [PA05](#). Procés per a la gestió d'incidències, reclamacions i suggeriments
- [PA11](#). Procés de mesurament dels resultats
- [PA12](#). Procés d'anàlisi i millora contínua dels resultats

A més, en el Procés de resultats d'aprenentatge (d'ara endavant [PC06](#)), es pot comprovar que les activitats d'aprenentatge afavoreixen l'aprenentatge de l'alumnat i que els resultats d'aprenentatge que obtenen els estudiants es corresponen amb els objectius i el disseny del programa formatiu. Així, els resultats d'aprenentatge segueixen les dinàmiques establertes per Bolonya.

D'acord amb els processos PC13 i PA01, la UTQ s'encarrega de la recollida dels indicadors dels informes de seguiment de les titulacions oficials. A l'annex del procés PC13 hi ha una taula dels indicadors recollits anualment, d'acord amb la guia de seguiment de l'AQU. Tant a la pàgina web de cada titulació oficial (a l'apartat "Qualitat i normativa") com a la pàgina web de Qualitat (a l'apartat "Avaluació i seguiment") es poden consultar els fitxers històrics dels [indicadors de seguiment de cada titulació](#), els quals recullen l'evolució d'aquests indicadors al llarg de tots els cursos des que es van implantar les titulacions, la qual cosa en facilita l'anàlisi valorativa. Aquests indicadors de seguiment, que principalment s'han extret de l'aplicatiu de Gestió Acadèmica SAUCE, recullen, en les diverses dimensions, els resultats de l'aprenentatge (resultats acadèmics i personals, inserció laboral, pràctiques externes i mobilitat, etc.) i la [satisfacció dels diversos grups d'interès](#) (titulats, estudiants, professors, etc.).

D'altra banda, la satisfacció de tota la comunitat universitària també es mesura

mitjançant els resultats obtinguts a la bústia en línia “[Dóna’ns la teva opinió](#)”, de la pàgina web de la Universitat, que té com a objectiu recollir suggeriments, reclamacions o queixes, i felicitacions o agraïments. Totes les incidències (suggeriments, reclamacions, queixes, etc.) de la bústia en línia es gestionen des del Servei d’Estudiants del Vicerectorat d’Estudiants de la UAO CEU; cal dir, a més, que, en cas que no s’hagi optat per l’anonimat, totes aquestes incidències es contesten. Les incidències que afecten una titulació, un departament, un servei, etc. es remeten directament a la persona responsable, que és l’encarregada de valorar-les i atendre-les. En general, les incidències resulten molt útils i, sens dubte, constitueixen una font de propostes de millora pel centre.

Les evidències que s’adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l’enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 3.2](#)

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s’utilitza per a la seva millora continuada.

El SGIQ del centre disposa d’un procés implementat que es revisa periòdicament per analitzar-ne l’adequació; concretament, disposa del Procés de Revisió i Millora del SGIQ-UAO (d’ara endavant [PA13](#)), del *Manual de Processos* del SGIQ, el qual es troba disponible a la pàgina web de [Qualitat](#) a l’apartat “Sistema Garantia Interna de Qualitat”.

Actualment, des del Vicerectorat de Qualitat de la UAO CEU s’està procedint a la revisió, simplificació, millora i adaptació a la realitat de funcionament de la Universitat dels processos del SGIQ, tot seguint el procés PA 13 Procés de revisió del SGIC, com a pas previ a la sol·licitud de certificació de la implantació del SGIQ del centre.

Concretament, s’estan revisant, entre d’altres, els següents processos:

- PA13: Procés de revisió del SGIC
- PE02: procés per a la definició de la política del PDI i PAS
- PC02: Procés de definició de perfils i admissió d’estudiants
- PC04: Procés de tutorització a l’estudiant
- PC09: Procés de gestió i revisió de la orientació professional
- PC10: Procés de gestió de les pràctiques externes
- PC11: Procés d’inserció laboral
- PA02: Procés de selecció i incorporació del PDI (personal docent i investigador)
- PA09: Procés per a la gestió de convenis amb organitzacions

A més, el Vicerectorat de Qualitat del centre va crear dos processos nous, concretament, els processos que es detallen a continuació:

- [PC13](#): Procés de seguiment de les titulacions
- [PC14](#): Procés d’acreditació de les titulacions

Aquests dos processos nous també es poden consultar a la pàgina web de Qualitat, a l'apartat "Sistema Garantia Interna de Qualitat > Actualització del manual de processos > Processos nous". D'acord amb el procés PA13, la revisió i la creació dels processos anteriors ha estat supervisada per la CIQ i aprovada pel Consell de Govern de la UAO CEU.

D'altra banda, cal destacar la informatització del Procés per a la Gestió d'Incidències, Reclamacions i Suggeriments (d'ara endavant PA05) del SGIQ per mitjà de la bústia en línia "Dóna'ns la teva opinió", a la pàgina web de la Universitat, que està oberta a tota la comunitat universitària.

Així mateix, cal remarcar la informatització del procés d'avaluació del professorat, tant pel que fa a l'avaluació de l'acompliment (que és anual i també inclou recerca i gestió) com pel que fa a l'avaluació de l'activitat docent del professorat (que és triennal), dins del programa DOCENTIA, per mitjà d'un aplicatiu creat al CampusNet. S'ha actualitzat el *Manual d'Avaluació Docent* (programa DOCENTIA), el qual es troba disponible a la pàgina web de Qualitat, a l'apartat "Sistema Garantia Interna de Qualitat > Manual d'avaluació docent", que figura com a annex del Procés de selecció i incorporació del PDI (d'ara endavant PA02) del SGIQ.

La Comissió Permanent de Qualitat, formada per la vicerectora d'Estudiants i Qualitat i pel director i els tècnics de la UTQ, es reuneix setmanalment per tractar les diverses qüestions de qualitat i, especialment, discuteixen i analitzen les que afecten a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de les titulacions i els processos del SGIQ. Des d'aquesta comissió, es pren la iniciativa per fer propostes a la CIQ, de la qual formen part els directors d'estudis dels graus i els directors del programes dels màster universitaris. Des de la CIQ es valora positivament, en general, l'impacte que ha tingut la implementació dels processos del SGIQ en la millora de les titulacions. Així, com ja s'ha comentat al subestàndard 3.1 d'aquest informe de seguiment, el procés de seguiment ha conduït a realitzar diverses accions de millora.

D'acord amb els objectius de qualitat de la UAO CEU per al curs 2018-2019, i com a conseqüència dels resultats de les acreditacions que el centre ha afrontat des del curs 2014-2015, s'estableix com a prioritari en relació amb el SGIQ continuar fent-ne la revisió i la millora, simplificant-lo i adaptant-lo a la realitat de funcionament de la institució, i tractant d'aprofitar les sinergies per aconseguir, a mitjà termini, la certificació del SGIQ. Amb aquest objectiu, es realitzarà una memòria anual de revisió i es començarà pel procés de suport PA13 Procés de Revisió i Millora del SGIC-UAO. Per dur a terme aquest objectiu prioritari, es proposen les accions de millora següents.

Acció 1. Revisar i simplificar els dos processos estratègics del SGIQ.

Responsable: la rectora i el gerent, respectivament, que compten amb l'assessorament de la UTQ.

Termini: curs 2018-2019

Prioritat: alta

Indicador de seguiment: nombre de processos estratègics revisats

Acció 2. Revisar i simplificar els processos claus del SGIQ que no s'han revisat anteriorment.

Responsable: responsable de cada procés clau, que compta amb l'assessorament de la UTQ.

Termini: curs 2018-2019 i més enllà

Prioritat: alta.

Indicador de seguiment: nombre de processos clau revisats

Acció 3. Revisar i simplificar els processos de suport del SGIQ.

Responsable: responsable de cada procés de suport, que compta amb l'assessorament de la UTQ.

Termini: curs 2018-2019 i més enllà

Prioritat: alta

Indicador de seguiment: nombre de processos de suport revisats

Acció 4. Continuar les gestions amb la resta d'universitats CEU i diverses empreses per adquirir un gestor de processos que permeti informatitzar els processos del SGIQ.

Responsable: Vicerektorat de Qualitat

Termini: curs 2018-2019

Prioritat: mitjana

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 3.3](#)

Estàndard 4. Adequació del professorat al programa formatiu

Les Normes d'organització i funcionament de la UAO CEU estableixen una estructura del personal acadèmic i un règim de dedicació basat en els acords del Conveni estatal de centres d'ensenyament universitari i investigació. D'acord amb aquesta normativa de dedicació, el Departament d'Empresa i Economia només compta amb professorat ordinari i professorat associat.

Les mateixes Normes d'organització i funcionament de la UAO CEU defineixen uns criteris de dedicació docent del professorat que contemplen les hores dedicades a la docència a l'aula, les hores de tutorització d'alumnes, les hores de direcció de TFG i TFM, les hores de tutorització de pràcticum, les hores de direcció de tesis doctorals, les hores de direcció de projectes d'investigació finançats en convocatòries públiques o privades, com també les hores de dedicació a les tasques de gestió per a aquells professors que ocupen càrrecs amb nomenament dins de l'estructura organitzativa de la Universitat.

La seva aplicació dona lloc a un repartiment equilibrat de les tasques de docència, de recerca i de gestió entre el professorat, de manera que tots els docents puguin disposar del temps necessari per atendre adequadament les seves obligacions docents, però també les seves obligacions d'investigació i de gestió, sense deixar de banda l'atenció a l'estudiant.

Sovint es conviden professionals, professors i investigadors visitants de reconegut prestigi en diversos camps per tal de reforçar l'excel·lència, la professionalització i la internalització del programa formatiu. Per al TFG i el Pràcticum, el seguiment i la tutorització estan regulats, i els estudiants poden consultar la informació publicada a la web, que també reben per altres canals personalitzats a través dels tutors, dels professors o de la Direcció d'Estudis.

Correspon a la Direcció del Departament d'Empresa i Economia, en exercici de la seva responsabilitat en la gestió del professorat, dur a terme l'assignació de la docència entre els professors membres del seu departament, com també assignar-los a altres graus que requereixin una assignatura sobre l'economia i l'empresa. Cada departament té com a responsable a un director o directora, i la gestió de cada grau té com a responsable a un director o directora, o coordinador o coordinadora d'estudis. La Direcció del Departament és qui té la responsabilitat última de l'adjudicació de la docència corresponent a la seva àrea de coneixement i, quan cal prendre decisions que impliquen una certa complexitat, es discuteixen i es decideixen conjuntament amb la Direcció d'Estudis i el Deganat, si és el cas.

Aproximadament el mes d'abril de cada any acadèmic, la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU fa pública l'oferta docent de titulacions oficials per al curs següent. Aquesta oferta comprèn graus, dobles graus i les assignatures que han de ser impartides per cada departament, especificant el nombre de grups d'alumnes i el nombre d'hores de docència presencial de teoria, pràctiques, tallers i seminaris de cadascuna d'elles.

S'han actualitzat els percentatges de categories de professorat, el percentatge de

doctors i d'hores impartides pel que fa als consignats en la memòria de verificació de la titulació.

Actualment, el Departament d'Empresa i Economia compta amb 52 professors ordinaris que imparteixen docència en els diferents estudis de grau que en depenen. D'aquest personal docent, 22 professors treballen amb un contracte laboral de jornada completa (dels quals 10 estan adscrits al Departament d'Empresa i Economia) mentre que la resta de professors (31) que integren la relació de professors tenen la consideració de professors col·laboradors.

Aquest conjunt de professors es distribueix d'acord amb les categories professionals (d'acord amb l'article 52 de les Normes d'organització i funcionament de la Universitat Abat Oliba CEU): professorat catedràtic (un), professorat titular (12), professorat adjunt (11) i professorat col·laborador (28). D'aquests professors, 34 (65,4 %) estan adscrits al Departament d'Empresa i Economia. La resta de professors provenen d'altres departaments. En particular, 12 professors (23,1 %) són del Departament de Dret i Ciències Polítiques. Els professors que aporta el Departament d'Humanitats són tres (5,8 %), dos (3,8 %) corresponen al Departament de Comunicació i un (2 %) està adscrit al Departament de Psicologia.

Després de les millores realitzades a partir de les indicacions del Comitè d'Avaluació Extern, considerem que, actualment, l'adequació del professorat al programa formatiu es pot qualificar d'òptima, tant pels coneixements acadèmics i professionals dels professors com pels percentatges requerits per als estudis de titulació (doctorats) i d'acreditacions. Se segueixen uns patrons de qualitat excel·lents pel que fa al percentatge de doctors, d'acreditats i –per categoria– de professors permanents i laborals; a l'assignació de professorat i l'àrea de coneixement, experiència docent i de recerca, i als indicadors de satisfacció dels estudiants.

El component professionalitzador important que tenen les matèries dels darrers cursos del grau també justifica plenament que una part de la docència estigui impartida per professorat no doctor però amb una experiència professional àmplia que és molt ben valorada pels estudiants. Aquestes consideracions, unides a la dimensió de la Universitat, que imposa una economia de mitjans en el Departament d'Empresa i Economia de la UAO CEU, explica per què el 40 % de la docència va a càrrec de professors amb dedicació completa i el 60 % de la docència, de professors col·laboradors contractats a temps parcial.

Durant aquest bienni 2016-2018 també s'ha impulsat tant la innovació docent com la investigació acadèmica. Així ho testimonien el nombre de tesis doctorals defensades en el Departament durant aquest període, la relació de projectes i grups d'investigació emergents promoguts per la política del Vicerectorat d'Investigació i el reconeixement per part de la Generalitat de Catalunya de dos grups de recerca consolidats (GRC) liderats per professors del Departament d'Empresa i Economia.

Cada tres anys els docents s'avaluen d'acord amb el *Manual d'Avaluació de l'Activitat Docent del Professorat (MAD UAO)*. Aquest manual va ser avaluat favorablement per l'AQU en el marc del programa Docentia durant l'any 2007. El centre ha presentat a l'AQU els informes de seguiment de la implantació d'aquesta

avaluació, la qual ha estat valorada positivament per l'AQU ([evidència carta CEMAI](#)). A més d'aquesta avaluació cada tres anys, la UAO CEU disposa d'un sistema d'avaluació anual complementari, recollit al *Manual del Sistema d'Avaluació de l'Acompliment (MSAA)*, que comporta un seguiment intern de la tasca docent, investigadora i de gestió del professorat, i que aporta evidències per a l'avaluació triennial. Per tant, la UAO CEU avalua la qualitat docent del seu professorat a partir del manuals MAD UAO i del MSAA, els quals es estan disponibles al [web](#).

Tanmateix, el CEU acaba de rebre la [Certificació AENOR](#) (*Asociación Española de Normalización y Certificación*) dels processos de selecció dels docents d'acord amb la norma ISO 10667. D'aquesta manera, el CEU és la primera institució educativa d'Espanya que rep aquest reconeixement.

Aquesta norma, reconeguda internacionalment, regula les bones pràctiques en l'avaluació de les persones a tots els centres CEU i avala que els nostres processos de selecció es realitzen seguint uns estàndards de qualitat que fan èmfasi en la meritocràcia, el rigor metodològic i l'objectivitat.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI Text Comú](#)

GRAU EN DIRECCIÓ D'EMPRESSES

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té una experiència docent, investigadora i, si escau, professional suficient i valorada.

L'adequació del professorat al programa formatiu es pot qualificar d'òptima, tant pels coneixement acadèmics i professionals dels professors com pels percentatges requerits per als estudis de titulació (doctorats) i d'acreditacions. Se segueixen uns patrons de qualitat excel·lents pel que fa al percentatge de doctors, d'acreditats i – per categoria– de professors permanents i laborals; a l'assignació de professorat i l'àrea de coneixement, experiència docent i de recerca, com també d'indicadors de satisfacció dels estudiants..

A més, s'estableixen les fórmules de suport al professorat següents:

- 1) reunions de millora de l'acció tutorial;
- 2) plans de formació: cursos d'ús d'eines digitals adaptades a la docència, cursos de com estructurar discursos en públic, cursos de llengües (diferents nivells), cursos de llengua anglesa adreçats a la docència en anglès, etc.;
- 3) tallers de suport per a l'acreditació;
- 4) tallers de lideratge realitzats conjuntament amb el prestigiós Center for Creative Leadership (CCL). Totes aquestes accions estan donant resultats satisfactoris i contrastables.

L'equip docent actual del Departament d'Empresa i Economia de la UAO CEU, del qual depenen els estudis en Direcció d'Empreses, té un total de 40 professors, set dels quals tenen una dedicació de jornada completa i, a més tots set són doctors, la qual cosa suposa el 100 % del cos de professors a jornada completa. Entre els professors doctors a jornada completa, el nombre de professors acreditats per agències de qualitat, l'AQU o l'ANECA, és de set professors, la qual cosa suposa també el 100 % dels professors doctors a jornada completa.

El professorat de primer any de les titulacions de grau té la responsabilitat d'assegurar una transició amb èxit en el pas dels estudiants de secundària a la universitat. Per aquest motiu s'aposta per un professorat molt dedicat, implicat i que compleixi els requisits establerts. Aquest tipus de professorat té un perfil global molt divers, ja que les tipologies de les matèries bàsiques són molt diferents, atès que cobreixen les matemàtiques i l'estadística a l'empresa, l'economia, l'antropologia i el dret, entre d'altres. Igualment es posa l'èmfasi en el fet que el professorat del TFG i del pràcticum extern obligatori tingui experiència de recerca i professional i capacitat de dedicació atesa la importància estratègica per a la vida de l'estudiant d'aquestes assignatures finals de la seva carrera. Podem afirmar que el professorat compleix amb les exigències acadèmiques, de potencial investigador i de capacitat professional, que són les adequades per a la formació que s'ofereix al grau.

Cal destacar que un dels aspectes més importants que té en compte la UAO CEU sobre el professorat és la millora de la qualitat de la seva activitat docent. A la UAO CEU, d'acord amb el seu Sistema de Garantia Interna de la Qualitat, els plans de formació al professorat estan lligats als resultats obtinguts, en forma d'informes d'avaluació que inclouen tant el resultat de l'avaluació com les accions de millora proposades al professor per la respectiva Comissió d'Avaluació, en l'avaluació de l'aprofitament (anual i que inclou també la recerca i la gestió, a més de la docència) i en l'avaluació de l'activitat docent del professorat (triennal) dins del programa DOCENTIA.

Per tant, cada tres anys s'avalua el professorat que exerceix docència d'acord amb el *Manual d'avaluació de l'activitat docent del professorat (MAD UAO)*. Aquest manual va ser avaluat favorablement per l'AQU en el marc del programa DOCENTIA durant l'any 2007. El centre ha presentat a l'AQU els informes de seguiment de la seva implantació. Aquesta implantació ha estat valorada positivament per l'AQU. A més d'aquesta avaluació cada tres anys, la UAO CEU disposa d'un sistema d'avaluació anual complementari recollit en el *Manual del Sistema d'Avaluació de l'Acompliment (MSAA)*, que comporta un seguiment intern de la tasca docent, investigadora i de gestió del professorat i que aporta evidències per a l'avaluació triennal. Per tant, la UAO CEU avalua la qualitat docent del seu professorat a partir dels manuals MAD UAO i del MSAA, els quals es troben disponibles a la documentació de la [web](#). Els estudis del grau en Direcció d'Empreses són avaluats, per tant, d'acord amb els criteris marcats per aquests manuals.

L'Àrea de Persones de la UAO CEU és l'òrgan responsable de proposar un pla d'acció de millora anual que té en compte i integra les accions de millora dels informes d'avaluació, anuals i triennals, de cada professor o professora. Durant els

tres últims cursos (2015-2018) s'han dut a terme diferents accions de formació al Personal Docent i Investigador (PDI) en forma de seminaris de formació.

Tot plegat, deixa constància del suport i les oportunitats que la Universitat ofereix al professorat per tal de millorar la qualitat de la seva activitat docent.

Sobre l'adequació del professorat al programa formatiu del grau en Direcció d'Empreses, la UAO CEU avalua la qualitat docent del seu professorat a partir del MAD UAO.

Les dimensions que avalua el MAD UAO són les següents:

- a) activitat acadèmica
- b) activitat docent
- c) activitat investigadora
- d) desenvolupament personalitzat de l'estudiant
- e) serveis institucionals

El Departament d'Empresa i Economia vetlla per la selecció acurada del professorat d'acord amb el perfil acadèmic que es requereix per a la tipologia dels estudis. El professorat constitueix una barreja equilibrada d'acadèmics de prestigi reconegut i llarga trajectòria, i joves doctors, molts d'ells amb formació de postgrau en universitats estrangeres, que tenen acreditada la seva experiència investigadora.

Cal indicar que, a més dels membres del Departament amb dedicació a temps complet, es compta amb un seguit de professors col·laboradors que imparteixen docència en algunes de les assignatures del grau en Direcció d'Empreses, que són professionals de solvència contrastada que treballen en empreses o organitzacions relacionades amb l'àmbit professional de la seva docència.

Les dades sobre l'adequació i la suficiència del professorat del grau en Direcció es mostra en el fet que en els darrers tres cursos acadèmics el percentatge de professors doctors ha anat augmentant: el curs 2015-2016 el percentatge va ser del 64,4 %; el 2016-2017, del 75,8 %, i el 2017-2018, del 74,4 %. Aquest augment de professorat doctor al claustre ofereix una referència significativa del nivell de qualificació acadèmica del professorat que imparteix docència en aquest grau i de la voluntat de millora continua del seu currículum. El nombre de professors doctors tenen trams vius de recerca ascendeix al 25 % i, en relació amb els trams docents, un 55 % tenen un tram viu avaluat a partir de triennis dins del model DOCENTIA que acabem de descriure. Bona part de la docència impartida per professors doctors, el 80 % es concentra en la docència de les matèries de formació bàsica o matèries obligatòries ubicades en els tres primers anys del pla d'estudis de la titulació. Un 62,5 % de professors són acreditats.

L'important component professionalitzador que tenen les matèries dels darrers cursos del grau també justifica plenament que una part significativa de la docència estigui impartida per professorat no doctor però amb una àmplia experiència professional que és molt ben valorada pels estudiants.

Aquestes consideracions, unides a la reduïda dimensió de la Universitat, que imposa una economia de mitjans al Departament d'Empresa i Economia de la UAO CEU, explica per què el 38,2 % de la docència va a càrrec de professors amb dedicació completa i el 61,8 % de la docència, de professors col·laboradors contractats a temps parcials.

Cada semestre es fa una valoració conjunta entre la Direcció del Departament i la Direcció d'Estudis del grau en Direcció d'Empreses sobre la titulació, per tal d'avaluar els resultats relacionats amb la totalitat dels ítems del sistema de qualitat interna, especialment pel que fa a la satisfacció dels estudiants i al rendiment acadèmic aconseguit en les diferents assignatures. Les taules d'indicadors agregats ofereixen els resultats de satisfacció dels alumnes derivats del qüestionari de les enquestes de satisfacció que se'ls faciliten.

La resposta d'aquestes enquestes de satisfacció era pràcticament obligatòria per als estudiants durant els cursos acadèmics 2015-2016 i 2016-2017, atès que, per poder accedir a les seves notes finals, havien d'emplenar els qüestionaris sobre la docència rebuda en tots els cursos i assignatures. Per tant, el grau de participació dels estudiants en l'avaluació del professorat era pràcticament del 100 %, ja que, com hem dit, per poder conèixer els resultats del seu rendiment acadèmic a través del CampusNet, els estudiants estaven obligats a avaluar prèviament els professors de l'assignatura de forma individual. Això feia que la seva participació en aquest procés fos, en general, molt superior en comparació amb altres universitats, perquè pràcticament la totalitat dels estudiants realitzaven aquesta valoració, tret d'algun abandonament. A més, a banda d'avaluar els professors, els estudiants podien fer comentaris en relació amb la docència rebuda i el professor o professora que l'havia impartida, i també en relació amb la planificació de l'assignatura i la metodologia emprada pel professor. Aquest sistema es va modificar durant el curs 2017-2018 en el qual les enquestes es van desvincular de la informació dels resultats acadèmics, la qual cosa ha implicat una davallada en les respostes. Des del Deganat de la Facultat es treballa per tal de millorar els resultats de participació a les enquestes de professorat.

Més enllà de les enquestes semestrals adreçades a valorar la docència impartida en cada assignatura, el Departament d'Empresa i Economia compta amb els resultats de les enquestes de satisfacció dels alumnes amb els seus estudis que duu a terme periòdicament la Unitat Tècnica de Qualitat de la UAO CEU.

La satisfacció dels estudiants amb la docència (mesurada en una escala d'1 –mínim– a 10 –màxim–) situa la valoració dels estudis el curs 2015-2016 en un barem de 7,8; el curs 2016-2017, de 7,4, i el curs 2017-2018, de 7,9. D'altra banda, el grau de satisfacció dels estudiants del grau en Direcció d'Empreses en relació amb el programa formatiu (mesurat en una escala d'1 –mínim– a 10 –màxim–) és de 7,4 per al curs 2015-2016 i un 6,7 el curs 2017-2018. Aquesta baixada en la valoració del programa formatiu és un aspecte de millora del pla d'estudis i de la seva estructura que cal tenir present en el pla de millora dels estudis.

4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Aproximadament el mes d'abril de cada any acadèmic, la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU fa pública l'oferta docent de titulacions oficials per al curs següent. Aquesta oferta comprèn el graus, els dobles graus i les assignatures que han de ser impartides per cada departament, especificant el nombre de grups d'alumnes i el nombre d'hores de docència presencial de teoria, pràctiques, tallers i seminaris de cadascuna d'elles.

Correspon a la Direcció del Departament d'Empresa i Economia, en exercici de la seva responsabilitat en la gestió del professorat, dur a terme l'assignació de la docència entre els professors membres del seu departament, com també assignar-los a altres graus quan requereixin una assignatura sobre l'economia i l'empresa. Cada departament té com a responsable un director o directora, i la gestió de cada grau té com a responsable a un director o directora d'estudis.

La Direcció del Departament és qui té la responsabilitat última de l'adjudicació de la docència corresponent a la seva àrea de coneixement i, quan s'han de prendre decisions que impliquen una certa complexitat, es discuteixen i es decideixen conjuntament amb la Direcció d'Estudis i el Deganat, si escau.

Actualment, el Departament d'Empresa i Economia compta amb 55 professors ordinaris que imparteixen docència als diferents estudis de grau que en depenen. D'aquest personal docent, set professors treballen amb un contracte laboral de jornada completa i es distribueixen d'acord amb les categories professionals següents (d'acord amb l'article 52 de les Normes d'organització i funcionament de la UAO CEU):

- a) professorat catedràtic (1)
- b) professorat titular (14)
- c) professorat ajudant doctor (9)
- d) professorat col·laborador (31)

D'aquests professors, un nombre considerable procedeix d'altres departaments de la UAO CEU. Els professors que aporta el Departament d'Humanitats són cinc (9 %) en qualitat de professors titulars i ajudants doctors; dos (3,6 %) més corresponen al Departament de Comunicació i són professors titulars i ajudants doctors, i finalment, cinc professors (9 %) pertanyen al Departament de Dret i Ciència Política i són professors col·laboradors. La resta de professors (31) que integren la relació de professors tenen la consideració de professors col·laboradors i són seleccionats íntegrament pel Departament d'Empresa i Economia, ja que imparteixen docència en assignatures obligatòries de caràcter específic i de contingut professionalitzador que ofereix el grau.

Com hem dit, en el cas de les assignatures que, per la naturalesa de la matèria, corresponen a una àrea de coneixement que recau en l'àmbit d'un altre departament de la UAO CEU, particularment de l'àrea d'Humanitats, de l'àrea de Comunicació o de l'àrea de Dret, l'assignació de professorat i crèdits d'àrees la fa el director o directora del departament corresponent.

Les Normes d'organització i funcionament de la UAO CEU estableixen una estructura del personal acadèmic i un règim de dedicació basat en els acords del Conveni estatal de centres d'ensenyament universitari i recerca. D'acord amb aquesta normativa de dedicació, el Departament d'Empresa i Economia només compta amb professors ordinaris i professors associats.

Les mateixes Normes d'organització i funcionament de la UAO CEU defineixen uns criteris de dedicació docent del professorat que contempnen les hores dedicades a la docència a l'aula, les hores de tutorització d'alumnes, les hores de direcció de TFG i TFM, les hores de tutorització de pràcticum, les hores de direcció de tesis doctorals, les hores de direcció de projectes de recerca finançats en convocatòries públiques o privades, com també les hores de dedicació a les tasques de gestió per a aquells professors que ocupen càrrecs amb nomenament dins de l'estructura organitzativa de la Universitat. La seva aplicació dona lloc a un repartiment equilibrat entre el professorat de les tasques de docència, de recerca i de gestió, de manera que tots els docents puguin disposar del temps necessari per atendre adequadament les seves obligacions docents, però també les seves obligacions de recerca i de gestió, sense deixar de banda l'atenció a l'estudiant.

Sovint es convida professionals, professors i investigadors visitants de reconegut prestigi en diversos camps a fi de reforçar l'excel·lència, la professionalització i la internalització del programa formatiu. Per als TFG i el Pràcticum, el seguiment i la tutorització estan regulats i els estudiants poden consultar la informació publicada al web, que també reben per altres canals personalitzats: a través dels tutors, dels professors o del director d'estudis.

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

Tal com s'ha comentat al principi d'aquest estàndard, un dels aspectes més importants que té en compte la UAO CEU pel que fa al professorat és la [millora de la qualitat de la seva activitat docent](#). L'apartat 9.2 de la Memòria del grau en Direcció d'Empreses, sobre procediments d'avaluació i millora de la qualitat d'ensenyament i professorat, indica que la UAO CEU disposa d'un sistema d'avaluació del professorat. La UAO CEU avalua la qualitat docent del seu professorat a partir, d'una banda, d'una avaluació triennal recollida en el [MAD UAO](#) i, d'altra banda, d'una avaluació anual (que inclou també les tasques de recerca i de gestió) recollida en el [MSAA](#).

Els objectius del MAD UAO són identificar talents i potencials per implantar un pla general que contribueixi al desenvolupament i la millora de la carrera professional individual. En funció dels resultats de l'avaluació, els responsables acadèmics impulsen programes de formació personalitzats d'acord amb les necessitats de cada persona.

L'avaluació docent s'aplica al personal amb categoria de professor vinculat

laboralment a la Universitat amb una relació temporal igual o superior a un any acadèmic. En aquest sentit, la Universitat anima els professors a seguir aquest procés d'avaluació, partint d'una coresponsabilitat tant en la fase avaluadora com en els plans d'acció que es deriven de l'avaluació.

Les dimensions de l'avaluació són: 1) l'activitat acadèmica; 2) l'activitat docent; 3) l'activitat investigadora; 4) l'activitat relacionada amb el desenvolupament personalitzat de l'estudiant, i 5) l'activitat de serveis institucionals i de representació. Els criteris d'avaluació es troben en una taula del manual que presenta les dimensions o elements a avaluar, els criteris de valoració i els elements per poder emetre les valoracions. La taula creua les dimensions i els criteris, i aporta les proves que els avaluadors han d'emprar per valorar cadascuna de les dimensions.

D'altra banda, la Universitat té com a missió impulsar la renovació pedagògica i promoure la millora dels processos de docència-aprenentatge, com també contribuir a assegurar la màxima qualitat educativa de la UAO CEU. Per això, la Universitat ofereix suport al professorat per a la millora de la qualitat de l'activitat docent a través dels àmbits i actuacions següents:

- Formació específica, que es desenvolupa a partir de les línies estratègiques de la institució i els plans institucionals.
- Formació a mida, desenvolupada a partir de la detecció de necessitats formatives dels diferents departaments de la Universitat.
- Formació en llengües, l'objectiu prioritari de la qual és promoure les terceres llengües per tal d'impulsar i incentivar el multilingüisme en la docència i facilitar al PDI la millora de les competències lingüístiques, en particular de l'anglès i el català. La formació en llengües es completa amb l'oferta del Programa d'Ensenyament d'Idiomes.

Així mateix, el professorat disposa d'un ampli ventall de recursos per a la reflexió i la pràctica educatives, per complementar les habilitats docents i obrir possibilitats per desenvolupar-ne de noves:

- guia docent (disseny, orientacions i normativa per a la seva elaboració)
- cronograma (disseny, orientacions i normativa per a la seva elaboració)
- espai CampusNet (desenvolupament de les potencialitats de la plataforma virtual CampusNet i dinamització)
- acció tutorial (web de suport a l'acció tutorial)
- recursos d'informació per a la docència (recursos relacionats amb l'ensenyament i l'aprenentatge, la innovació docent i la qualitat educativa, en diversos formats)
- recursos digitals aplicats a la docència (instruments útils per al procés d'ensenyament-aprenentatge)

Cal destacar que la Fundación San Pablo CEU, de la qual depèn la UAO CEU, amb la finalitat de reconèixer i incentivar l'excel·lència en la funció docent i promoure la innovació, atorga anualment els Premis Ángel Herrera a la qualitat en la docència dins d'un grau, en reconeixement de l'exercici d'una activitat docent rellevant dins d'una titulació de la Universitat. Paral·lelament, la UAO CEU convoca un premi per a l'equip d'innovació docent interdepartamental.

Finalment, el Deganat organitza cada any seminaris metodològics dirigits al professorat amb l'objectiu d'incrementar les seves competències analítiques i investigadores. Es tracta de cursos curts, de tres o quatre dies de durada, sobre tècniques d'investigació quantitatives i qualitatives impartits per experts nacionals i internacionals i finançats amb el pressupost del centre o a través de la Fundació Tripartita.

Com a evidència del suport i oportunitats que la institució ofereix al professorat per a millorar la seva qualitat docent i [investigadora](#), s'aporta els [nombre de professors de la titulació](#) i departament participants en projectes d'investigació:

1. PDI en projectes externs (ajudes a projectes CEU-Banco Santander): sis
 1. Joan Ripoll (IP), Eva Perea, Iván Roa, Vanesa Berlanga, María Rocío Bonilla i Josep Lluís del Olmo conformen el projecte "Competitividad Empresarial e Internacionalización en España: el papel de los Campeones Ocultos y Campeones de Marca" (ref.: FUSPBS-PPC23/2015) de la convocatòria 2016 per a dos anys.

2. PDI en projectes externs (La Caixa, atorgades el curs 2017-2018): vuit
 1. Carmen Ruiz (IP) i Juan Francisco Corona formen el projecte "Decisiones Informadas de la Empresa Familiar".
 2. Vanesa Berlanga i Iván Roa lideren el projecte "Diseño de un Índice Multidimensional de Clasificación de Rankings de Universidades Españolas", del qual són membres Joan Ripoll, Eva Perea, Jesús Montes i Josep Lluís del Olmo.

3. PDI en algun grup SGR: vuit
 1. Set membres del PDI formen part d'un grup SGR de la UAO CEU:
 - a) Joan Ripoll (IP), Eva Perea, Josep Lluís del Olmo, Vanesa Berlanga i Iván Roa són membres del grup "Economía Aplicada, Economía de la Educación e Investigación de Mercados" (2017 SGR 1259).
 - b) Carmen Ruiz (IP) i Juan Francisco Corona són membres del grup "Empresa Familiar y Emprendimiento" (2017 SGR 173).
 2. Jesús Montes és membre del grup "Teoría de Jocs i Mercats d'Assignació" (2017 SGR 778).

4. PDI membre d'algun projecte I+D+i nacional: un
 1. Jesús Montes és membre del projecte "Distribución de recursos, juegos coalicionales y mercados de asignación" (ref.: ECO2017-86481-P) i va ser membre del projecte que ja ha acabat anomenat "Cooperación en problemas de distribución de recursos y mercados de asignación" (ref.: ECO2014-52340-P, 2015-2017).

5. PDI membre d'algun projecte competitiu (regional, nacional o internacional): un

1. Vanesa Berlanga va ser membre del projecte "Anàlisi de la base de dades 'ocupadors privats': proposta d'anàlisi estadística avançada de les dades derivades de l'estudi 'ocupabilitat i competències dels graduats recents: l'opinió d'empreses i institucions. Principals resultats de l'estudi d'ocupadors 2014'" (ref.: ECO/2381/2105) finançat per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (2016).

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 4.3](#)

MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS SOCIALS I SOLIDÀRIES

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té una experiència docent, investigadora i, si escau, professional suficient i valorada.

D'acord amb l'art. 10.1 del Reial decret 1393/2007, "las enseñanzas de máster tienen como finalidad la adquisición por el estudiante de una formación avanzada, de carácter especializado o multidisciplinar, orientada a la especialización académica o profesional, o bien a promover la iniciación en tareas investigadoras".

Pel que fa al màster en Gestió i Comunicació de les entitats Socials i solidàries, cal posar de manifest que es tracta d'un màster orientat a l'especialització professional, sense que tingui com a finalitat promoure la iniciació en tasques de recerca. És a dir, el màster en Gestió i Comunicació de les entitats Socials i solidàries té com a finalitat preparar els alumnes per treballar en empreses i entitats de l'àmbit social.

Perquè això sigui possible, cal que el màster proporcioni els coneixements i les competències que s'exigeixen a tothom que es dedica a la gestió i a la comunicació d'empreses i entitats relacionades amb l'àrea social, que tenen un caràcter eminentment pràctic.

Això implica que el [professorat del màster](#) hagi de tenir fonamentalment [experiència pràctica i docent](#), i ha de tenir menys pes l'experiència investigadora del professorat. Tanmateix, això no vol dir que no hi hagi un equilibri entre docents i professionals, sinó que s'han intentat buscar les dues vessants de tal manera que l'estudiant del màster adquireixi les competències pròpies d'un màster universitari a la vegada que desenvolupa competències professionals per aconseguir majors nivells d'èxit en el seu lloc laboral. Tot i això, tenint en compte els requisits de professorat acreditat, cada any es fa un esforç per tal d'incrementar el nombre de professorat doctor i

acreditat.

La selecció del professorat és fa tenint en compte aquests resultats. A continuació, es presenta la descripció de l'equip docent responsable de les matèries del programa:

- Matèria 1. Instruments Juridicoeconòmics per al Desenvolupament de l'Economia Solidària: professora Carmen Parra Rodríguez, llicenciada i doctora en Dret, acreditada per l'ANECA com a professora titular universitària.
- Matèria 2. Gestió Economicofinancera de l'Economia Social i Solidària: professor Rogelio García Contreras, doctor en Política Internacional i Desenvolupament i director del Centre d'Innovació Social de la Universitat d'Arkansas.
- Matèria 3. Gestió de la Comunicació en les Entitats Socials i Solidàries: professor Andreu Barrabino Garcia-Manso, llicenciat en Ciències de la informació i doctor en Psicologia.
- Matèria 4. Sostenibilitat de les Entitats Socials: professora Graciela Malgesini, llicenciada en Història i doctora en Història Econòmica.
- Matèria 5. Pràcticum Extern: professora Carmen Parra Rodríguez, llicenciada i doctora en Dret, acreditada per l'ANECA com a professora titular universitària.
- Matèria 6. Treball Final de Màster: professora Karina Gatica, llicenciada en Treball Social i doctora en Ciències Socials, i professora a la Universitat del Pacífic de Xile.

El professorat responsable de les matèries s'ha anat repetint en les diferents edicions del màster, tot i que s'han introduït lleus modificacions en l'equip de col·laboradors per a alguna sessió de caràcter pràctic.

El perfil docent obliga a contractar professorat extern per completar el caràcter pràctic del màster. En aquest sentit, es fa una selecció rigorosa dels professionals i es dona prioritat a aquells que ja tenen experiència docent. Així, la majoria del professorat compta amb experiència docent ja que, a més de la seva tasca professional, imparteixen docència en centres universitaris. S'adjunta una taula amb informació relativa a la docència del professorat del màster en Gestió i Comunicació de les entitats Socials i Solidàries.

L'equip docent inclou 15 doctors, set dels quals estan acreditats per l'AQU o per l'ANECA. S'ha doblat el nombre de doctors respecte de les edicions anteriors. També han augmentat el nombre de professorat acreditat. N'hi ha dos que tenen una àmplia experiència en projectes de recerca. D'altra banda, hi ha quatre doctors que no disposen d'acreditació, la qual cosa es deu al fet que són professors estrangers que treballen en universitats americanes. Tots ells aporten una àmplia experiència professional, com també la seva experiència docent en l'àmbit universitari. S'aporta com s'evidencia a la carpeta 4.1 el llistat de professorat dels cursos [2016-2017](#) i [2017-2018](#) amb un [breu currículum](#) en què es poden comprovar les activitats docents i professionals de cadascun d'ells.

El professorat no doctor compta amb una àmplia experiència professional en el

sector social (són gerents d'entitats socials, responsables de departaments d'RSC en empreses, auditors de comptes del tercer sector) o al públic (un funcionari de l'administració local especialitzats en discapacitat, un funcionari de presons i una funcionària del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat). El professorat no doctor compta, a més, amb experiència docent en l'àmbit universitari, i cinc d'ells es troben en la fase final de la redacció de la seva tesi doctoral.

A l'apartat d'evidències s'adjunta una [taula de professorat](#), que mostra l'equilibri entre professorat de perfil docent i investigador, i professorat de perfil pràctic.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 4.1](#)

4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Durant el primer quadrimestre de l'any, la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU fa pública l'oferta docent de titulacions oficials per al curs següent. Aquesta oferta comprèn graus, dobles graus i les assignatures que han de ser impartides per cada departament, i especifica el nombre de grups d'alumnes i el nombre d'hores de docència presencial de teoria, pràctiques, tallers i seminaris de cadascuna.

Les mateixes Normes d'organització i funcionament de la UAO CEU defineixen uns criteris de dedicació docent del professorat que recullen les hores dedicades a la docència a l'aula, les hores de tutorització d'alumnes, les hores de direcció de treballs de TFG i TFM, les hores de tutorització de Pràcticum, les hores de direcció de tesis doctorals, les hores de direcció de projectes de recerca finançats en convocatòries públiques o privades, com també les hores de dedicació a les tasques de gestió per a aquells professors que ocupen càrrecs amb nomenament dins de l'estructura organitzativa de la Universitat.

L'aplicació d'aquests criteris de dedicació dona lloc a un repartiment equilibrat entre el professorat de les tasques de docència, recerca i gestió, de manera que tots els docents poden disposar del temps necessari per atendre adequadament les seves obligacions docents, però també les seves obligacions de recerca i de gestió, sense deixar de banda l'atenció a l'estudiant.

La selecció dels docents del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries correspon a la Direcció del Programa que porta a terme l'anàlisi de les possibles incorporacions, en verifica les referències i n'avalua les candidatures. També s'analitzen conjuntament les enquestes de valoració dels docents de cara a la seva continuïtat per a cada any acadèmic. Tota aquesta funció es desenvolupa amb l'assessorament del Departament d'Empresa i Economia, i dels serveis acadèmics de la UAO CEU.

Sovint es conviden professionals, professors i investigadors visitants de gran prestigi en diversos camps amb la finalitat de reforçar l'excel·lència, la professionalització i la internacionalització del programa formatiu. Per als TFG i el Pràcticum, el seguiment i

la tutorització estan regulats i els estudiants poden consultar la informació que hi ha publicada al web, que també reben per altres canals personalitzats: a través dels tutors, els professors o el director d'estudis.

Atenent, doncs, a la quantitat de docents que integren el programa, es considera que es pot donar un servei correcte a l'estudiant. Per realitzar l'activitat docent el MUGCESS compta amb 27 docents dels quals 13 estan adscrits a una universitat on desenvolupen la seva activitat principal i 12 comparteixen la seva activitat professional amb la seva activitat docent. Per tant, hi ha un equilibri en el quadre docent en relació al professorat que imparteix docència.

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

Tal com s'ha comentat al principi d'aquest estàndard, un dels aspectes més importants que té en compte la UAO CEU sobre el professorat és la millora de la qualitat de la seva activitat docent. L'apartat 8.2 de la Memòria del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries, sobre Procediments d'avaluació i millora de la qualitat d'ensenyament i professorat, indica que la UAO CEU disposa d'un sistema d'avaluació del professorat.

La UAO CEU avalua la qualitat docent del seu professorat a partir, d'una banda, d'una avaluació triennal recollida en el *Manual d'avaluació de l'activitat docent del professorat (MAD UAO)* i, d'altra banda, d'una avaluació anual (que inclou també les tasques de recerca i de gestió) recollida en el *Manual del Sistema d'Avaluació de l'Acompliment (MSAA)*.

Els objectius del MAD UAO CEU pretenen identificar talents i potencials per implantar un pla general que contribueixi al desenvolupament i la millora de la carrera professional individual. En funció dels resultats de l'avaluació, els responsables acadèmics posen en funcionament programes de formació personalitzats d'acord amb les necessitats de cada persona.

L'avaluació docent s'aplica al personal amb categoria de professor vinculat laboralment a la Universitat amb una relació temporal igual o superior a un any acadèmic. En aquest sentit, la Universitat anima el professorat a seguir aquest procés d'avaluació, partint d'una coresponsabilitat tant en la fase avaluadora com en els plans d'acció que es deriven de l'avaluació.

Les dimensions de l'avaluació són:

- 1) l'activitat acadèmica
- 2) l'activitat docent
- 3) l'activitat investigadora
- 4) l'activitat relacionada amb el desenvolupament personalitzat de l'estudiant
- 5) l'activitat de serveis institucionals i de representació.

Els criteris d'avaluació es troben en una taula del manual MAD UAO (pàgina set) que presenta les dimensions o elements per avaluar, els criteris de valoració i els elements per a poder emetre les valoracions. La taula creua les dimensions i els criteris, i aporta les proves que els avaluadors han d'emprar per a valorar cada una de les dimensions.

D'altra banda, la Universitat té com a missió impulsar la renovació pedagògica i promoure la millora dels processos de docència i aprenentatge, com també contribuir a assegurar la màxima qualitat educativa de la UAO CEU. Per això, la Universitat ofereix suport al professorat per a la millora de la qualitat de l'activitat docent a través dels àmbits i actuacions, entre d'altres:

- Formació específica, que es desenvolupa a partir de les línies estratègiques de la institució i els plans institucionals.
- Formació a mida, desenvolupada a partir de la detecció de necessitats formatives dels diferents departaments de la Universitat.
- Formació en llengües, l'objectiu prioritari de la qual és promoure les terceres llengües per tal d'impulsar i incentivar el multilingüisme en la docència i facilitar al PDI la millora de les competències lingüístiques, en particular de l'anglès i el català. La formació en llengües es completa amb l'oferta del Programa d'Ensenyament d'Idiomes.

Com a evidència d'aquestes formacions, s'adjunta el [llistat de formacions al PDI](#) del curs 2017-2018.

Tanmateix, el professorat disposa d'un ampli ventall de recursos per a la reflexió i la pràctica educatives, per complementar les habilitats docents i obrir possibilitats per desenvolupar-ne de noves:

- Guia docent (disseny, orientacions i normativa per a la seva elaboració) (evidències: guies d'estudis [2016-17](#) i [2017-18](#)).
- Cronograma (disseny, orientacions i normativa per a la seva elaboració).
- Espai CampusNet (desenvolupament de les potencialitats de la plataforma virtual CampusNet i dinamització).
- [Acció tutorial](#) (web de suport a l'acció tutorial).
- Recursos d'informació per a la docència (recursos relacionats amb l'ensenyament i l'aprenentatge, la innovació docent i la qualitat educativa, en diversos formats) (evidència: [llistat de formacions al PDI UAO 2017-2018](#)).
- Recursos digitals aplicats a la docència (instruments útils per al procés d'ensenyament-aprenentatge).

Tal com s'ha comentat al principi d'aquest estàndard, un dels aspectes més importants que té en compte la UAO CEU sobre el professorat és la millora de la qualitat de la seva activitat docent. En aquest sentit, el professorat rep suport formatiu i és beneficiari de les activitats formatives que la Universitat ofereix als docents.

Cal destacar que la Fundación San Pablo CEU, de la qual depèn la UAO CEU, amb la finalitat de reconèixer i incentivar l'excel·lència en la funció docent i promoure la innovació, atorga anualment els Premis Ángel Herrera a la qualitat en la docència

dins d'un màster, en reconeixement de l'exercici d'una activitat docent rellevant dins d'una titulació de la Universitat. Paral·lelament, la UAO CEU convoca un premi d'innovació docent interdepartamental, que el 2016 va tornar a recaure en un equip de professors d'aquest programa en concret i que va rebre una subvenció per part de la UAO CEU per la implantació de la nova metodologia docent.

Com a **evidència** del suport i oportunitats que la institució ofereix al professorat per a millorar la seva qualitat docent i investigadora, a continuació s'aporta el nombre de professors de la titulació i del Departament que participen en projectes de recerca:

1. PDI en projectes externs (ajuts a projectes CEU-Banco Santander): sis
 1. Joan Ripoll (IP), Eva Perea, Iván Roa, Vanesa Berlanga, María Rocío Bonilla i Josep Lluís del Olmo conformen el projecte "Competitividad Empresarial e Internacionalización en España: el papel de los Campeones Ocultos y Campeones de Marca" (ref.: FUSPBS-PPC23/2015) de la convòcatoria 2016 per a dos anys.

2. PDI en projectes externs (La Caixa, atorgades el curs 2017-2018): vuit
 1. Carmen Ruiz (IP) i Juan Francisco Corona formen el projecte "Decisiones Informadas de la Empresa Familiar".
 2. Vanesa Berlanga i Iván Roa lideren el projecte "Diseño de un Índice Multidimensional de Clasificación de Rankings de Universidades Españolas", del qual són membres Joan Ripoll, Eva Perea, Jesús Montes i Josep Lluís del Olmo.

3. PDI en algun grup SGR: vuit
 1. Set membres del PDI formen part d'un grup SGR de la UAO CEU:
 - a) Joan Ripoll (IP), Eva Perea, Josep Lluís del Olmo, Vanesa Berlanga i Iván Roa són membres del grup "Economía Aplicada, Economía de la Educación e Investigación de Mercados" (2017 SGR 1259).
 - b) Carmen Ruiz (IP) i Juan Francisco Corona són membres del grup "Empresa Familiar y Emprendimiento" (2017 SGR 173).
 2. Jesús Montes és membre del grup "Teoría de Jocs i Mercats d'Assignació" (2017 SGR 778).

4. PDI membre d'algun projecte I+D+i nacional: un
 1. Jesús Montes és membre del projecte "Distribución de recursos, juegos coalicionales y mercados de asignación" (ref.: ECO2017-86481-P) i va ser membre del projecte que ja ha acabat anomenat "Cooperación en problemas de distribución de recursos y mercados de asignación" (ref.: ECO2014-52340-P, 2015-2017).

5. PDI membre d'algun projecte competitiu (regional, nacional o internacional):
 1. Vanesa Berlanga va ser membre del projecte "Anàlisi de la base de dades 'ocupadors privats': Proposta d'anàlisi estadística avançada de les dades derivades de l'estudi 'ocupabilitat i competències dels graduats recents: l'opinió d'empreses i institucions. Principals resultats de l'estudi d'ocupadors 2014" (ref.: ECO/2381/2105) finançat

per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (2016).

A més, la dedicació del professorat a la recerca s'ha vist regulada pel nou pla institucional [Docentia+CEU](#), d'aplicació a partir del curs 2017-2018, que exigeix producció de recerca per a l'avaluació positiva i permet distingir el perfil investigador dels professors que aspiren al reconeixement del nivell d'excel·lència.

Finalment, el Deganat organitza cada any [seminaris metodològics](#) dirigits al professorat amb l'objectiu d'incrementar les seves competències analítiques i investigadores. Es tracta de cursos curts, de tres o quatre dies de durada, sobre tècniques d'investigació quantitatives i qualitatives impartits per experts nacionals i internacionals i finançats amb el pressupost del centre o a través de la Fundació Tripartita.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 4.3](#)

MÀSTER UNIVERSITARI EN LOGÍSTICA I COMERÇ INTERNACIONAL

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té una experiència docent, investigadora i, si escau, professional suficient i valorada.

D'acord amb l'article 10.1 del Reial decret 1393/2007, "*las enseñanzas de Master tienen como finalidad la adquisición por el estudiante de una formación avanzada, de carácter especializado o multidisciplinar, orientada a la especialización académica o profesional o bien promover la especialización en tareas investigadoras*". Tal com es va justificar en l'anterior autoinforme, el màster universitari en Logística i Comerç Internacional té una vocació professionalitzadora, fet que, en l'actualitat, demostra l'associació amb la Fundació ICIL, que agrupa professionals i empreses referents del sector.

Tot i això, d'acord amb els requeriments de l'AQU, durant els últims anys des de la UAO CEU s'ha treballat en dues línies: la primera, per establir la quantitat de professors que intervenen en el màster, la qual, com mostra la [taula 4.1.1](#), sobre l'evolució de l'equip docent, queda fixada en un claustre de 25 professors. A més, tal com es menciona a la proposta de millora 1 ([PM1](#)), per a l'edició 2020-2021 i següents es fixarà en un màxim de 22. La segona vol augmentar la proporció de doctors i doctors acreditats, tal com es planteja en la proposta de millora 2 ([PM2](#)). Totes dues propostes de millora es poden trobar a la taula resum "[Propostes de millora](#)" de l'apartat 4 del present document.

De fet, això ja s'ha començat a dur a terme, perquè, a l'edició 2018-2019, s'ha contractat un catedràtic; anteriorment, el programa no n'havia tingut mai cap. També s'han inclòs dos professors que, com que són acreditats, a partir de la promoció 2018-2019 tenen un sexenni d'investigació, i el mateix director de la titulació, que

inicialment no era doctor però que es va doctorar durant l'edició 2016-2017, en l'actualitat està en un procés d'acreditació. Per tant, això demostra l'evolució en nombre i en qualitat acadèmica de l'equip.

Per a l'edició 2018-2019, i tal com es mostra a la taula 4.1.1, sobre l'evolució equip docent, el programa, en xifres absolutes de nombre de persones, té un 41,7 % de doctors acreditats, un 8,3 % de doctors no acreditats i un 50 % de professionals. En canvi, tal com s'aprecia a la [taula 4.1.2](#), sobre professorat i categories (2018-2019), en nombre de crèdits impartits, aquesta proporció és diferent atès que el 27,1 % dels crèdits de docència del programa són impartits per doctors acreditats; el 31,4 %, per doctors no acreditats, i el 41,5 %, per professionals.

Si fem una projecció al futur i a tall d'exemple, si el director de la titulació s'acredita enguany, la proporció de sessions impartides per doctors acreditats passaria a representar el 48,1 % del total del programa. És important destacar que aquesta docència és efectivament impartida i no té en compte ni les tutories personalitzades que es fan del TFM ni els tribunals, que estan formats per doctors i que augmentarien les proporcions de doctors i doctors acreditats en les xifres globals del programa.

L'esforç realitzat per la Universitat en el sentit d'augmentar les taxes de participació de doctors acreditats es tradueix en el fet que, en l'edició 2017-2018 del programa, hi ha un total de 25 professors (quatre menys que en la edició 2016-2017), dels quals el 40 % són doctors acreditats i tres d'ells acumulen sexennis d'investigació. El 8 % són doctors i el 52 % restant, professionals. Per crèdits impartits, el 27,1 % de la docència la realitzen professors acreditats (fins a l'edició 2016-2017 aquest percentatge era zero); el 31,4 %, doctors no acreditats, i el 41,5 %, professionals. Per primer cop des que es tenen registres d'aquest programa, apareixen doctors acreditats i la suma de doctors s'enfila fins a quedar pràcticament en un 60 %.

La descripció de l'equip docent responsable de cada una de les sis matèries que componen el programa es pot trobar detallada a la [taula 4.1.3](#), sobre docents responsables per matèria. En aquesta taula es pot apreciar un dels fets més destacables en què la UAO CEU ha posat més esforç: potenciar que els seus professors treballin activament en projectes i grups d'investigació. De fet, tres dels professors estan en un grup d'investigació consolidat, que porta per títol "Economia aplicada, economia de l'educació i investigació de mercats" (2017 SGR 1259), reconegut per la Generalitat de Catalunya per resolució del 05/02/2018, tal com es pot comprovar al [subestàndard 4.3](#).

Pel que fa a la part del claustre no doctor, tal com s'ha fet fins ara, enguany s'intenta que els professors siguin professionals de prestigi reconegut, amb la finalitat doble de donar als alumnes un coneixement de la realitat empresarial i, alhora, donar-los els contactes que millorin la seva accessibilitat a l'entorn professional en què es vulguin desenvolupar. Així, per exemple, tal com s'aprecia a la [taula 4.1.4](#), sobre currículums professionals, des de l'edició 2018-2019 del programa, el màster compta amb un professor que, a part dels seus anteriors càrrecs en el món de l'empresa, ocupa en l'actualitat el càrrec de President de la Comissió Executiva de la Fundació ICIL (empresa referent a Espanya de la formació professional del sector

logístic).

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 4.1](#).

4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

La part introductòria d'aquest punt és a nivell de departament i es parla del nombre de professors de cada categoria

A la [taula 4.1.5](#), sobre càrrega docent dels responsables, es pot apreciar com, tot i que algun dels professors treballen a la Universitat a jornada completa, la seva càrrega de crèdits total no excedeix els estàndards imposats per la Universitat pel que fa a la dedicació del seu professorat. De la mateixa manera, també es vetlla perquè els professors que no són responsables de matèries, tot i que intervinguin al programa, tampoc no l'excedeixin.. Aquest fet es pot constatar a la [taula 4.1.6](#), sobre càrrega docent altres professors.

Atenent, per tant, a la quantitat de docents que integren el programa i al fet que només algun d'ells té més càrrega docent en d'altres programes, es considera que es pot donar un servei correcte a l'estudiant del màster universitari en Logística i Comerç Internacional, entenent que el professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

Una de les línies de treball més importants que, en l'actualitat, la Universitat Abat Oliba CEU està desenvolupant i que te a veure amb un dels objectius estratègics del nou equip rectoral és la millora de la qualitat de l'activitat docent. L'apartat 9.2 de la Memòria del màster universitari en Logística i Comerç Internacional, sobre procediments d'avaluació i millora de la qualitat d'ensenyament i professorat, indica que la UAO CEU disposa d'un sistema d'avaluació del professorat.

La qualitat docent de l'equip docent de la UAO CEU és avaluada a partir, d'una banda, d'una avaluació triennal recollida al [MAD UAO](#) i, de l'altra banda, d'una avaluació anual (que inclou també les tasques de recerca i de gestió) recollida en al [MSAA](#). A més, des d'aquesta promoció 2018-2019, s'ha posat en funcionament el sistema de control de la qualitat docent [Docentia+](#), que té en consideració, tant per a les remuneracions dels professors com per la promoció interna, el resultat de les enquestes de satisfacció de l'alumnat.

Així, doncs, la dedicació del professorat a la recerca s'ha vist regulada pel nou pla

institucional Docentia+CEU, d'aplicació a partir del curs 2017-2018, que exigeix producció de recerca per a l'avaluació positiva i permet distingir un perfil investigador en els professors que aspiren al reconeixement del nivell d'excel·lència.

Aquesta darrera avaluació docent s'aplica al personal amb categoria de professorat vinculat laboralment a la Universitat amb una relació temporal igual o superior a un any acadèmic. Les dimensions de l'avaluació són: 1) l'activitat acadèmica; 2) l'activitat docent; 3) l'activitat investigadora; 4) l'activitat relacionada amb el desenvolupament personalitzat de l'estudiant, i 5) l'activitat de serveis institucionals i de representació. Els criteris d'avaluació es troben en una taula del Manual que presenta les dimensions o elements a avaluar, els criteris de valoració i els elements per a poder emetre les valoracions. La taula creua les dimensions i els criteris, i aporta les proves que els avaluadors han d'emprar per a valorar cada una de les dimensions.

Un altre dels eixos estratègics de la UAO CEU és impulsar la renovació pedagògica i promoure la millora dels processos de docència-aprenentatge, per tal d'assegurar la qualitat educativa. Per això, la Universitat ofereix suport al professorat per a la millora de la qualitat de l'activitat docent a través dels àmbits i actuacions següents:

- Formació específica, que es desenvolupa a partir de les línies estratègiques de la institució i els plans institucionals.
- Formació a mida, que es desenvolupa a partir de la detecció de necessitats formatives dels diferents departaments de la Universitat.
- Formació en llengües, l'objectiu prioritari de la qual és promoure les terceres llengües per tal d'impulsar i incentivar el multilingüisme en la docència i facilitar al PDI la millora de les competències lingüístiques, en particular de l'anglès i el català. La formació en llengües es completa amb l'oferta del Programa d'Ensenyament d'Idiomes.

Així mateix, el professorat disposa d'un ampli ventall de recursos per a la reflexió i la pràctica educatives, per complementar les habilitats docents i obrir possibilitats per desenvolupar-ne altres de noves:

- Guia docent (disseny, orientacions i normativa per a la seva elaboració).
- Cronograma (disseny, orientacions i normativa per a la seva elaboració).
- Espai CampusNet (desenvolupament de les potencialitats de la plataforma virtual CampusNet i dinamització).
- Acció tutorial (web de suport a l'acció tutorial).
- Recursos d'informació per a la docència (recursos relacionats amb l'ensenyament i l'aprenentatge, la innovació docent i la qualitat educativa, en diversos formats).
- Recursos digitals aplicats a la docència (instruments útils per al procés d'ensenyament-aprenentatge).

Cal destacar que la Fundación San Pablo CEU, de la qual depèn la UAO CEU, amb la finalitat de reconèixer i incentivar l'excel·lència en la funció docent i promoure la innovació, atorga anualment els Premis Ángel Herrera a la qualitat en la docència dins d'un màster, en reconeixement de l'exercici d'una activitat docent rellevant dins d'una titulació de la Universitat. Paral·lelament, la UAO CEU convoca un premi

d'innovació docent interdepartamental, que el 2016 va tornar a recaure en un equip de professors d'aquest programa, el qual va rebre una subvenció per part de la UAO CEU per la implantació de la nova metodologia docent.

Com a [evidència](#) del suport i oportunitats que la institució ofereix al professorat per a millorar la seva qualitat docent i investigadora s'aporta els nombre de professors de la titulació i del departament participants en projectes d'investigació:

1. PDI en projectes externs (ajudes a projectes CEU-Banco Santander): sis
 1. Joan Ripoll (IP), Eva Perea, Iván Roa, Vanesa Berlanga, María Rocío Bonilla i Josep Lluís del Olmo conformen el projecte "Competitividad Empresarial e Internacionalización en España: el papel de los Campeones Ocultos y Campeones de Marca" (ref.: FUSPBS-PPC23/2015) de la convocatòria 2016 per a dos anys.

2. PDI en projectes externs (La Caixa, atorgades el curs 2017-2018): vuit
 1. Carmen Ruiz (IP) i Juan Francisco Corona formen el projecte "Decisiones Informadas de la Empresa Familiar".
 2. Vanesa Berlanga i Iván Roa lideren el projecte "Diseño de un Índice Multidimensional de Clasificación de Rankings de Universidades Españolas", del qual són membres Joan Ripoll, Eva Perea, Jesús Montes i Josep Lluís del Olmo.

3. PDI en algun grup SGR: vuit
 1. Set membres del PDI formen part d'un grup SGR de la UAO CEU:
 - a) Joan Ripoll (IP), Eva Perea, Josep Lluís del Olmo, Vanesa Berlanga i Iván Roa són membres del grup "Economía Aplicada, Economía de la Educación e Investigación de Mercados" (2017 SGR 1259).
 - b) Carmen Ruiz (IP) i Juan Francisco Corona són membres del grup "Empresa Familiar y Emprendimiento" (2017 SGR 173).
 2. Jesús Montes és membre del grup "Teoría de Jocs i Mercats d'Assignació" (2017 SGR 778).

4. PDI membre d'algun projecte I+D+i nacional: un
 1. Jesús Montes és membre del projecte "Distribución de recursos, juegos coalicionales y mercados de asignación" (ref.: ECO2017-86481-P) i va ser membre del projecte que ja ha acabat anomenat "Cooperación en problemas de distribución de recursos y mercados de asignación" (ref.: ECO2014-52340-P, 2015-2017).

5. PDI membre d'algun projecte competitiu (regional, nacional o internacional): un
 1. Vanesa Berlanga va ser membre del projecte "Anàlisi de la base de

dades 'ocupadors privats': proposta d'anàlisi estadística avançada de les dades derivades de l'estudi 'ocupabilitat i competències dels graduats recents: l'opinió d'empreses i institucions. Principals resultats de l'estudi d'ocupadors 2014'" (ref.: ECO/2381/2105) finançat per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (2016).

Finalment, el Deganat organitza cada any [seminaris metodològics](#) dirigits al professorat amb l'objectiu d'incrementar les seves competències analítiques i investigadores. Es tracta de cursos curts, de tres o quatre dies de durada, sobre tècniques d'investigació quantitatives i qualitatives impartits per experts nacionals i internacionals i finançats amb el pressupost del centre o a través de la Fundació Tripartita.

El professorat del màster universitari en Logística i Comerç Internacional de la UAO CEU i ILI rep periòdicament ofertes formatives específiques per aquest col·lectiu, que es dissenyen amb la intenció d'ajustar les capacitats de l'equip docent a les tendències educatives actuals.

En aquest sentit, el professorat rep dos tipus d'ofertes formatives:

- Formació presencial. Es tracta de cursos impartits per un altre docent, que cobreixen àrees d'especialitat transversal o que aprofundeixen en el coneixement d'aspectes importants que els professors han de cobrir en la seva docència: tallers de seguiment del TFM, d'innovació docent, etc.
- Tutorials per al bon ús de les eines que la Universitat posa a la seva disposició i que són imprescindibles per al correcte desenvolupament del programa: utilització de l'eina Blackboard, seguiment de [TFM](#), creació de cronogrames o de qüestionaris web, etc.

En aquesta edició 2018-2019 el professorat té a disposició no només un seguit de cursos i activitats encaminats a la millora de la qualitat en la docència, sinó que, a més, es modulen de forma que si els professor aprofiten un dels [paquets de formació sencer](#), reben un diploma. Un exemple es pot trobar a la [evidència 4.3.1](#), sobre el pla modular de formació docent, que en aquest cas concret permet que els professors obtinguin el diploma d'expert en docència universitària. Addicionalment, s'adjunta l'[evidència 4.3.2](#) en què es pot constatar que, durant el curs 2017-2018, s'ha ofert al claustre un total de 33 [cursos específics](#) amb una durada total de més de 400 hores per formar-se en diversos aspectes relacionats amb la seva tasca docent.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 4.3](#).

Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.

Els **serveis d'orientació acadèmica** de la UAO CEU donen suport al procés d'aprenentatge dels alumnes. L'orientació acadèmica s'inicia el primer curs a través de l'acció tutorial, que permet als estudiants resoldre qualsevol dubte relacionat amb l'elecció d'assignatures o amb les dificultats d'aprenentatge, així com també amb l'orientació per escollir la carrera professional. El **pla d'acció tutorial** s'aplica als estudiants de nou accés i al conjunt dels estudiants ja matriculats. Quan un estudiant comença els seus estudis a la UAO CEU, des del primer dia té assignat un tutor amb el qual tindrà una relació molt estreta durant tots els anys que passi a la Universitat.

El primer any s'estableixen un mínim de cinc entrevistes amb el tutor i els informes de totes les entrevistes queden recollits a l'espai virtual del CampusNet. D'aquesta manera, és molt més fàcil poder fer el seguiment dels estudiants i analitzar-ne l'evolució. És el Vicerectorat d'Estudiants qui assigna els tutors entre els professors de la Universitat: cada professor té assignats de mitjana entre cinc i quinze estudiants nous de primer curs.

S'intenta limitar el nombre d'estudiants per tutor per assegurar l'excel·lència en la qualitat de les tutories. Com es pot comprovar, l'acció tutorial a la Universitat es considera un factor fonamental per a la integració, el desenvolupament adequat i l'èxit dels estudiants.

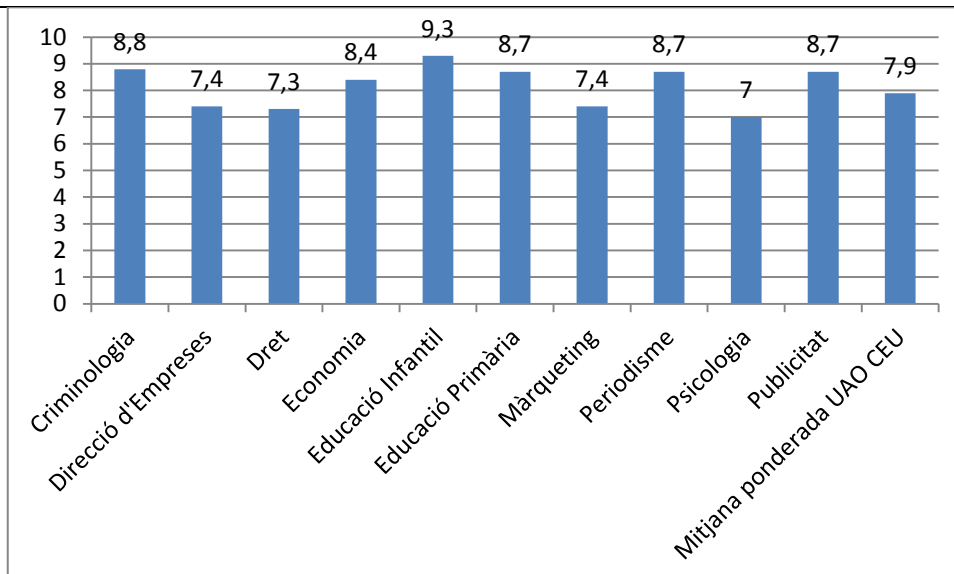
Pel que fa a les tutories acadèmiques, el CampusNet acull els informes de les entrevistes corresponents i fa èmfasi, especialment, en les dels alumnes de primer i segon curs de grau.

Al llarg del curs 2014-2015 (febrer-març 2015) es va realitzar una enquesta de valoració sobre l'acció tutorial, els resultats de la qual han estat els següents:

- Nombre de respostes: 323 (participació del 27,2 % dels estudiants de grau; per tant, és representativa).
- Mitjana ponderada UAO CEU: 7,9/10 (nivell de satisfacció amb l'atenció rebuda per part del meu tutor en una escala de l'1 al 10).

Enquesta sobre l'acció tutorial a la UAO CEU. Febrer-març 2015

Estic satisfet/a amb l'atenció que he rebut del meu tutor/a (grau de satisfacció en una escala Likert de l'1 al 10, en què 1 és el grau de satisfacció mínim amb l'atenció rebuda i 10 és el grau màxim de satisfacció):

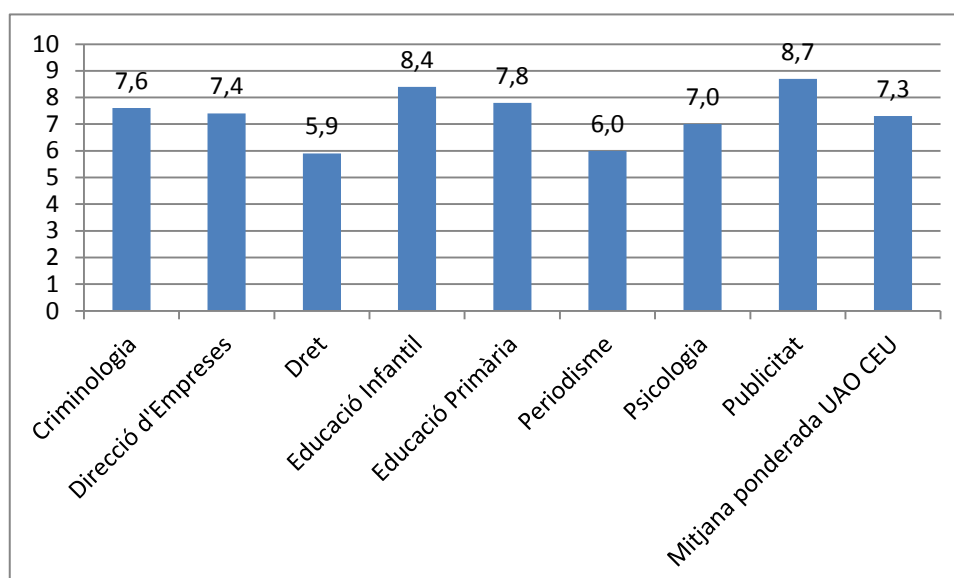

A més, s'ha realitzat al juny de 2018 una enquesta de valoració sobre l'acció tutorial, els resultats de la qual han estat els següents:

- Nombre de respostes: 45 (participació del 4% dels estudiants de grau; per tant, no és representativa).
- Mitjana ponderada UAO CEU: 7,3/10 (nivell de satisfacció amb l'atenció rebuda per part del meu tutor en una escala de l'1 al 10).

Enquesta sobre l'acció tutorial a la UAO CEU. juny 2018

Estic satisfet/a amb l'atenció que he rebut del meu tutor/a (grau de satisfacció en una escala Likert de l'1 al 10, en què 1 és el grau de satisfacció mínim amb l'atenció rebuda i 10 és el grau màxim de satisfacció):

A més a més, la Universitat realitza anualment diferents enquestes a la Comunitat Universitària per a conèixer el seu [grau de satisfacció](#), els punts forts i febles i poder emprendre noves estratègies de millora continua.

Els serveis d'orientació professional, a través de les diverses accions d'orientació professional que es duen a terme des del [Servei de Pràctiques i Ocupació](#), faciliten la incorporació de l'alumne al mercat laboral. Aquest servei pren un protagonisme especial a partir de tercer i quart curs de grau, en què es fa un seguiment més intens i constant dels alumnes, i en programes d'accés a la professió. És aleshores, també, quan aquestes accions s'intensifiquen, ja que és quan els estudiants tenen la possibilitat de fer pràctiques, preparar la sortida professional i accedir a ofertes de feina amb una supervisió intensa i constant del Servei. A continuació es llisten algunes de les accions que es duen a terme amb els alumnes de grau, postgrau i màster:

- [Accions individualitzades i grupals d'orientació professional](#): el conveni entre el Departament d'Empresa i Ocupació i la Secretaria d'Universitats i Recerca per impulsar la inserció i millorar l'ocupabilitat dels joves estudiants i graduats universitaris ha permès ampliar les accions que es duen a terme fins ara. Actualment s'ofereixen, a més, sessions grupals sobre com fer el currículum Europass, com utilitzar LinkedIn com a eina de recerca de feina, com preparar l'entrevista de feina, així com també sessions individualitzades i sobre autolideratge. En les sessions individuals es fa tant la supervisió del currículum, com també processos de *coaching* o d'informació sobre sortides professionals o estudis de màster.
- [Test psicomètric PDA \(Personal Development Analysis\)](#): de recent implantació, descriu el perfil conductual de les persones com a eina per analitzar les seves competències professionals i garantir una correcta tutorització posterior per mitjà del servei de carreres professionals.
- [Pràcticum](#): aquests programes, inclosos als plans d'estudi dels graus i dels màsters professionalitzants, permet a l'estudiant aplicar, complementar i millorar els coneixements adquirits en la formació acadèmica. A l'inici de les practiques es designa un tutor de practiques de la universitat i un altre al propi centre de practiques. Entre els dos tutors i l'alumne pacten horaris, temàtica de les pràctiques i tots els detalls necessaris per garantir el correcte desenvolupament de les activitats que l'estudiant realitzi al centre. A meitat del pràcticum es pacta una entrevista on el tutor de la universitat realitza un seguiment que permet redirreccionar les pràctiques en cas que sigui necessari.
- [Pràctiques externes voluntàries](#): aquests programes no estan inclosos als plans d'estudi, però se'n pot fer una menció posterior en el suplement europeu al títol. Tenen una durada màxima de 500 hores per conveni acadèmic, a raó de 4 o 5 hores diàries, en un horari alternatiu al dels estudis. Per a l'estudiant, les pràctiques voluntàries són una oportunitat d'aplicar els coneixements teòrics adquirits a la resolució de problemes reals, així com de conèixer les relacions laborals i personals que es creen dins l'empresa. Permeten explorar diferents sortides professionals, afavoreixen l'adquisició i el desenvolupament de competències professionals, i enriqueixen el currículum.
- [Seminaris de formació en competències i certificació](#): es tracta de tallers de diversa durada per formar-se en les competències més demandades pel mercat i per a la incorporació dels perfils junior de cada grau. Un cop acabat el taller i un cop l'alumne ha tingut l'oportunitat d'autoavaluar-se d'aquestes competències, de desenvolupar-les i de rebre el feedback del professional de recursos humans que ha dirigit el taller, es duen a terme jornades de

certificació CertiUni de competències transversals, plataforma de certificació promoguda per la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE) en col·laboració amb el Ministeri d'Educació i la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials (CEOE). Aquesta certificació ofereix a l'estudiant un informe complet sobre el seu perfil competencial, que li és molt útil per afrontar els processos de selecció.

- [Borsa de Treball](#): la Universitat facilita als estudiants i [graduats](#) recents dues aplicacions de gestió del currículum. Una els ofereix pràctiques i sortides professionals al territori i l'altra ho fa [a nivell internacional](#), a més de 76 països de tot el món.
- [Observatori Laboral](#): és un institut de recerca multidisciplinari sobre les demandes del mercat laboral, la inserció dels nostres titulats i les noves oportunitats de treball. Tots els estudis es realitzen en col·laboració amb empreses, la qual cosa permet recollir sempre el punt de vista dels treballadors i ajustar la formació a les necessitats del mercat de treball.

El [Servei de Pràctiques i Ocupació](#) de la UAO CEU va realitzar els cursos 2016-2017 i 2017-2018 un total de 401 i 359 convenis individuals (curriculars i extracurriculars), respectivament, amb empreses en relació al grau, i un total de 228 i 257 convenis individuals (curriculars i extracurriculars), respectivament, amb empreses en relació a màster i postgrau.

La UAO CEU va participar en l'[Enquesta d'Inserció Laboral 2014](#), coordinada per l'AQU, que va comptar amb la col·laboració de totes les universitats catalanes i els resultats de la qual es van publicar el juliol de 2014. Dels resultats d'aquesta enquesta en cal destacar les altes taxes d'ocupació de la UAO CEU en els àmbits de ciències de la comunicació (que són d'un 97,3 %), i de les ciències socials (que arriben al 95,2 %), percentatges molt elevats, en comparació amb el 86,1 % del conjunt d'universitats de Catalunya.

En la mateixa línia, les altes taxes d'ocupació en menys de tres mesos en aquests dos àmbits a la UAO CEU van ser del 73% i del 89,3%, respectivament, mentre que en el conjunt d'universitats de Catalunya va ser d'un 66%. Aquestes dades van situar la UAO CEU com la universitat catalana amb les taxes d'inserció laboral més altes.

La UAO CEU ha participat també en l'[Enquesta d'Inserció Laboral 2017](#), coordinada per l'AQU, que ha comptat amb la col·laboració de totes les universitats catalanes, i els resultats de la qual es van publicar el juliol de 2017. En aquesta enquesta la UAO CEU manté les altes taxes d'inserció (90,3%) i destaca pel 96% d'alumnes que troben ocupació en menys de 3 mesos des de la finalització del grau i pel 93% dels titulats que desenvolupen funcions d'acord amb el seu nivell d'estudis.

A més, el 23 de juliol de 2018 el Director d'AQU va fer una [presentació en la UAO CEU](#) dels resultats obtinguts per la UAO CEU en l'Enquesta d'Inserció Laboral 2017. Cal destacar que pràcticament tots els resultats aconseguits per la UAO CEU en aquesta enquesta estaven per sobre de la mitjana del sistema universitari català, i que en aquesta presentació va sorgir la proposta de millora d'ajudar des de la UAO CEU a l'empresa que faci l'Enquesta d'Inserció Laboral 2020 a obtenir més

respostes i aconseguir que l'error mostrat estigui per sota del 15% a nivell de cada titulació.

5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

La UAO CEU disposa dels espais docents, els equipaments i els recursos materials adequats per al nombre d'estudiants, els estudis previstos i les característiques de les titulacions. A continuació se'n detallen els més rellevants.

Aules: les aules de la UAO CEU tenen diverses capacitats, segons la seva finalitat. Així, la capacitat de cadascun d'aquests espais pot oscil·lar entre 20 i 87 persones. Totes elles disposen de l'equipament següent:

- Equip informàtic
- Projector
- Pantalla de projecció (1x2 m / 3x4 m)
- Àudio: micròfons de taula i sense fils
- Megafonia
- Accés a Internet (WiFi)
- Distribució d'assistents flexible

Aules d'informàtica: hi ha 3 aules amb una capacitat per a 30, 15 i 18 persones, respectivament. Una de les aules està equipada amb ordinadors iMac.

Aula Magna: té capacitat per a 380-400 persones. La UAO CEU se situa en l'antic convent de les Oblates del Santíssim Redemptor, construït als terrenys on hi havia hagut el palau del rei Martí l'Humà (s. XV). L'església —utilitzada ara també com a Aula Magna— és d'estil modernista i fou obra de l'arquitecte Bernardí Martorell, deixeble d'Antoni Gaudí.

Claustre: té capacitat per a 300-600 persones.

Sala de graus: té capacitat per a 60-70 persones.

Sala de reunions: té capacitat per a 12 o 24 persones.

Estudi de fotografia: té capacitat per a 35 persones i està equipat amb diverses càmeres digitals, flaixos, fons i equips informàtics preparats per treballar les instantànies digitalment.

Estudi de ràdio: té capacitat per a 20 persones. És un estudi professional de ràdio equipat amb el programa MAR4Win.

Plató de TV: té capacitat per a 40 persones. És un plató multifuncional amb un set *chroma key*. Hi ha control de realització per a enregistraments multicàmera i càmeres professionals amb equips d'enregistrament HDV.

Sala d'edició no lineal: és una aula equipada amb equips d'edició no lineal habilitats amb sistema Final Cut.

Estudi de sonorització: és una sala insonoritzada per a l'enregistrament de les veus en *off* equipada amb el programa Protools.

Biblioteca: la seva adreça web és [Biblioteca UAO](#). El Servei de [Biblioteca](#) i Documentació de la UAO CEU està concebut com una unitat de suport a la docència, a l'estudi i a la recerca, i té com a objectiu prioritari respondre a les exigències educatives i científiques de la Universitat. ([Guia de la Biblioteca](#))

La Biblioteca està integrada en el [Consorti de Serveis Universitaris de Catalunya \(CSUC\)](#), la qual cosa permet la consulta del [Catàleg Col·lectiu de les Universitats Catalanes \(CCUC\)](#) i l'accés, via internet, a una àmplia gamma de recursos bibliogràfics. A més, la Biblioteca és membre de la [Red de Bibliotecas Universitarias Españolas \(REBIUN\)](#), de la [Red de Bibliotecas de la Fundación San Pablo \(CEUNET\)](#) i de l'[Automation & Digital Libraries Users Group \(ADLUG\)](#).

L'adquisició de materials bibliogràfics, així com les subscripcions a publicacions periòdiques, es realitzen de manera centralitzada, amb càrrec a un únic pressupost assignat al Servei de Biblioteca. La subscripció de recursos electrònics es realitza consorciadament amb la resta de Biblioteques CEUNET.

El servei de préstec permet als usuaris la consulta dels fons de la Biblioteca fora de les seves instal·lacions. El reglament de préstec estableix les condicions generals següents:

- Professors i PAS — préstec de 15 obres durant 30 dies;
- Estudiants de grau — préstec de 4 obres durant 10 dies.

El termini és prorrogable, fins a un màxim de 4 vegades. A més, el Servei de Préstec Interbibliotecari permet posar a disposició dels membres de la comunitat universitària els documents (originals o còpies) que no es troben a la Biblioteca.

A través del [catàleg](#) automatitzat de la [Biblioteca](#), podem localitzar totes les obres que formen part de la seva col·lecció: llibres i revistes impresos, DVDs, revistes i llibres electròniques, etc. D'altra banda, els fons de la Biblioteca també són localitzables a través del CCUC i de REBIUN.

El servei de Biblioteca funciona ininterrompudament de setembre a juliol amb els següents horaris: de dilluns a divendres de 8 a 21 h i els dissabtes de 9 a 14 h. En període d'exàmens, l'horari s'amplia a dissabtes i diumenges de 9 a 21 h.

Durant els cursos 2016-2017 i 2017-2018 la Biblioteca va fer 917 i 922 noves adquisicions, respectivament, que sumen un total de 35.998 monografies. Actualment, a més, disposa de 88 subscripcions vigents a revistes impreses i a 45 bases de dades en format electrònic. A això cal afegir-hi la continuïtat del Servei de Préstec Interbibliotecari, que permet una oferta il·limitada a l'accés documental i que aquests cursos va gestionar 955 i 892 peticions, respectivament, dels nostres

usuaris a centres externs.

Així mateix, aquests cursos amb l'objectiu de formar usuaris experts i autosuficients en l'ús de la informació, el personal bibliotecari va impartir un total de 12 i 14 sessions de formació, respectivament, sobre els serveis i els recursos de la biblioteca, a les quals van assistir 279 i 280 persones, respectivament.

A continuació, per acabar aquest subestàndard es dona un llistat dels **recursos i eines disponibles a CampusNet**.

ROL PROFESSOR

Àrea Personal

- Novetats (notícies acadèmiques de la Universitat).
- Dades personals del professor.
- Opció per al canvi de clau d'accés.
- Agenda personal.
- Horari personalitzat del professor, en funció de les assignatures i grups que imparteix.
- Repositori d'arxius i documents sobre la gestió acadèmica de la Universitat.
- Eina de comunicats.
- Directori de la Universitat.
- El meu currículum: eina per a la publicació d'una ressenya curricular breu de cada professor.
- Els meus esdeveniments: eina per a la planificació d'esdeveniments a la Universitat (classe amb convidats externs, acció formativa fora de l'aula, seminaris, etc.).
- Eina per a enviar sol·licituds o comunicar incidències informàtiques.

Àrea de Docència

• Assignatures

- Eina per al desenvolupament i publicació de la guia docent de cada assignatura impartida pel professor.
- Eina per al desenvolupament i publicació del cronograma docent de cada assignatura impartida pel professor.
- Eina per a la planificació i publicació del calendari acadèmic de cada assignatura impartida pel professor.

• Eines de comunicació

- Missatges del professor: eina per a la publicació de missatges del professor per als seus alumnes (tauler d'anuncis del professor).
- Fòrum del professor: eina de comunicació asíncrona (fòrum) entre el professor i cadascun dels seus alumnes (de manera privada).
- Fòrum de debat: eina asíncrona per a la comunicació entre els membres d'un grup docent especialment dissenyada per fomentar el debat i la participació dels alumnes en el desenvolupament del temari de l'assignatura.
- Fòrums de grups de treball: eina de comunicació asíncrona i repositori de documentació per a la realització d'activitats en grup dins d'una assignatura.

• Continguts docents

- Materials docents: eina per a la publicació de la documentació necessària per al desenvolupament de l'assignatura.
- Materials audiovisuals: eina per a la publicació dels materials audiovisuals

necessaris per al desenvolupament de l'assignatura.

• **Activitats**

- Carpeta de lliurament: eina per a la creació i lliurament dels treballs o activitats realitzades pels alumnes, en les quals el professor pot especificar la data límit de lliurament.
- Qüestionaris: eina per a la creació, publicació i revisió automàtica de qüestionaris online.
- Creació de grups de treball per al desenvolupament d'activitats.

Àrea de Secretaria

- Consulta d'horaris acadèmics de la Universitat.
- Llistats d'alumnes que conformen cadascun dels grups de les assignatures que el professor té al seu càrrec.
- Eina per al control d'assistència a cada classe impartida pel professor.
- Preavaluació: eina per avaluar el seguiment de l'alumne.
- Avaluació contínua: eina de publicació de les qualificacions de les activitats desenvolupades a l'assignatura.
- Qualificacions finals: eina de publicació de les qualificacions finals de les assignatures impartides pel professor.
- Resultats d'avaluació docent: eina per consultar els resultats de les enquestes realitzades pels alumnes per a l'avaluació del professorat.

ROL TUTOR

A més de totes les eines abans descrites al Rol Professor, el tutor també disposa de les eines següents:

Àrea de tutories

- Llistat d'alumnes tutorands.
- Consulta de l'horari acadèmic de cada alumne tutorand.
- Consulta de la matrícula i l'expedient de cada alumne tutorand.
- Consulta del control d'assistència de cada alumne tutorand.
- Consulta del dossier d'aprenentatge de cada alumne tutorand (històric de les activitats desenvolupades per l'alumne durant tota la seva acció formativa a la Universitat).
- Eina de comunicació asíncrona amb cadascun dels alumnes tutorands (de manera privada).
- Eina per a la planificació d'entrevistes.
- Eina per a l'elaboració i l'emmagatzematge d'informes de seguiment.
- Consulta de l'avaluació contínua de cada alumne tutorand.
- Consulta de les qualificacions finals de cada alumne tutorand.

ROL ALUMNE

Àrea Personal

- Novetats (notícies acadèmiques de la Universitat).
- Dades personals de l'alumne.
- Opció per al canvi de clau d'accés.
- Agenda personal.
- Horari personalitzat de l'alumne segons les assignatures matriculades i grup al qual pertany.
- Repositori d'arxius i documents sobre la gestió acadèmica de la Universitat.
- Eina de comunicats.

- Eina de comunicació asíncrona (fòrum) amb el tutor.

Àrea de Docència

• Assignatures

- Consulta de la guia docent de cada assignatura.
- Consulta del cronograma docent de cada assignatura.
- Consulta del calendari acadèmic de cada assignatura.

• Eines de comunicació

- Missatges del professor: tauler d'anuncis del professor de cada assignatura per als seus alumnes.
- Fòrum del professor: eina de comunicació asíncrona (fòrum) amb els professors responsables de cada assignatura (de manera privada).
- Fòrum de debat: eina asíncrona per a la comunicació entre els membres d'un grup docent, especialment dissenyada per fomentar el debat i la participació dels alumnes en el desenvolupament del temari de l'assignatura.
- Grups de treball: eina de comunicació asíncrona i repositori de documentació per a la realització d'activitats en grup dins d'una assignatura.

• Continguts docents

- Materials docents: repositori de documentació necessària per al desenvolupament de l'assignatura.
- Materials audiovisuals: repositori de materials audiovisuals necessari per al desenvolupament de l'assignatura.

• Activitats

- Carpeta de lliurament per a treballs o activitats a desenvolupar per l'alumne.
- Qüestionaris: eina per a la realització de tests o qüestionaris online.

Àrea de Secretaria

- Consulta d'horaris acadèmics de la Universitat.
- Llistats d'alumnes que conformen cadascun dels grups de les assignatures.
- Eina de consulta de matrícula actual de l'alumne.
- Avaluació contínua: consulta de l'avaluació contínua de cada assignatura.
- Qualificacions finals: consulta de les qualificacions finals de cada assignatura.
- Eina per a la consulta de l'expedient acadèmic de l'alumne.
- El meu dossier d'aprenentatge: eina de consulta de les activitats acadèmiques desenvolupades per l'alumne en cadascuna de les assignatures, durant el seu procés formatiu.

Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

GRAU EN DIRECCIÓ D'EMPRESES

6.1. Els resultats d'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.

Les activitats de formació que es desenvolupen en el marc del grau en Direcció d'Empreses són, en general, coherents amb els resultats d'aprenentatge fixats, que corresponen al nivell MECES de la titulació, tal com s'ha apuntat al subestàndard 1.1 d'aquest grau.

Dins d'aquesta titulació del grau en Direcció d'Empreses, es duu a terme una àmplia gamma d'activitats formatives dissenyades i planificades per desenvolupar les competències rellevants en cada assignatura i àrea temàtica del grau. Des de la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU, en estreta col·laboració amb la Unitat Tècnica de Qualitat de la UAO CEU, s'han endegat estudis per avaluar la qualitat de la docència en el grau en Direcció d'Empreses adreçats a realitzar un seguiment puntual dels resultats d'aprenentatge. Això ens ha permès realitzar canvis progressivament durant la implantació del grau, que s'han anat explicitant tant en els informes de seguiment de la titulació com en el plantejament d'un seguit de millores particulars que configuren el pla de millora de cada curs.

Aquesta sistematització de la informació sobre la docència del grau en Direcció d'Empreses ens permet identificar les competències més comunes en el pla d'estudis i conèixer les activitats formatives principals desenvolupades en les diverses assignatures. L'anàlisi de les dades sobre les activitats formatives en totes les assignatures permet conèixer aquestes activitats en termes generals i comparats, com també la seva adequació en la consecució dels resultats d'aprenentatge pretesos. Així, doncs, les classes magistrals de les assignatures permeten l'adquisició dels coneixements teòrics que les competències específiques que comprenen. Les sessions magistrals fomenten la participació dels estudiants i promouen la seva capacitat crítica (G5) i la seva capacitat d'aprenentatge (G9).

D'entre les activitats que conformen l'avaluació contínua del grau en Direcció d'Empreses, en destaca la realització de treballs o exercicis (tant individuals com en grup). El 100 % de les assignatures incorporen aquest tipus d'activitats amb una ponderació en el resultat de l'avaluació final que mai resulta inferior al 10 %. La varietat d'aquests treballs o exercicis és molt elevada i s'ajusta als requeriments formatius de les assignatures. Aquests treballs inclouen assajos, recensions, treballs d'investigació, informes, estudis de cas, exercicis i resolució de problemes, entre d'altres. Aquesta pluralitat s'adreça al desenvolupament dels diferents resultats d'aprenentatge fixats que són de gran rellevància per al grau de Direcció d'Empreses, entre d'altres, la capacitat d'argumentar (G7), la comunicació escrita (G3), la capacitat de liderar equips de treball (G10), la resolució de problemes (G6), la capacitat d'aplicar coneixements a la pràctica professional (G9) o la capacitat de gestionar acords i negociar (G11).

També cal destacar la importància que reben les activitats participatives dins la formació en les diverses matèries d'aquest grau. La participació dels estudiants és essencial en l'activitat formativa de moltes assignatures. De fet, el 100 % de les assignatures la incorporen com a activitat docent amb una ponderació en el resultat de l'avaluació final, que mai resulta inferior al 10 %. Aquesta participació s'integra tant en les classes magistrals com en el marc dels tallers, dels seminaris i de les conferències que s'organitzen, com també en la discussió d'estudis de cas. D'altra banda, al voltant del 50 % de les assignatures contenen activitats formatives que consisteixen en presentacions o exposicions en públic dels estudiants, ja sigui de textos, de treballs (individuals o en grup) o d'exercicis. Les activitats participatives i les exposicions fomenten resultats d'aprenentatge relacionats amb la capacitat crítica, analítica i de síntesi (G5 i G7), i amb la comunicació oral (G4).

Tanmateix, de les enquestes dels estudiants al final de cada assignatura i al semestre, podem deduir que hi ha elements per millorar en la posada en pràctica de coneixements amb relació a certes assignatures. Això ens indica que en certs casos caldria adaptar millor les activitats formatives realitzades, principalment durant els seminaris i tallers. Aquest és un objectiu en el qual es treballa des del Departament d'Empresa i Economia i des de la Direcció d'Estudis. Aquests elements de millora s'incorporen puntualment en els informes de seguiment de la titulació i, si escau, es defineixen accions específiques de millora en la dinàmica de funcionament i en l'organització de la titulació. A la taula de qualificacions s'ofereixen els resultats desagregats de les enquestes docents detallats per cursos i assignatures.

Bianualment, es fa una enquesta de satisfacció del professorat amb el programa formatiu, el resultat de la qual (mesurat en una escala d'1 –mínim– a 10 –màxim–) durant el curs 2015-2016 va ser del 8,5, i durant el curs 2017-2018, del 8,2. Aquesta petita davallada, tot i no ser gaire significativa, mereix atenció i és un dels temes a millorar.

Les pràctiques externes inclouen activitats formatives específiques segons el centre on es desenvolupin. En particular, les pràctiques permeten desenvolupar la capacitat d'aplicar coneixements, la gestió de la informació, l'adaptació a noves situacions, la preocupació per la qualitat i la gestió de projectes. Així mateix, les pràctiques inclouen la redacció d'una memòria sobre l'experiència i la feina duta a terme, en què es potencien les habilitats d'anàlisi, de gestió de la informació, de desenvolupament de projectes i la preocupació per la qualitat. El curs 2015-2016 el nombre d'alumnes que han completat satisfactòriament les pràctiques externes obligatòries va ser de 22, va ascendir fins a 35 durant el curs 2016-2017 i va descendir fins a 18 durant el curs 17-18.

Addicionalment, els alumnes del grau en Direcció d'Empreses tenen la possibilitat de realitzar Pràctiques Voluntàries, durant aquests tres anys acadèmics el nombre d'alumnes que han completat satisfactòriament les pràctiques externes voluntàries han estat durant el curs 2015-2016: 21, el 2016-2017: 34 i el 2017-2018: 24 alumnes.

Quant al TFG, el grau en Direcció d'Empreses ha desenvolupat un seguit d'activitats formatives per tal de millorar-ne la qualitat i l'adquisició de competències que es

desenvolupen al llarg de tot el cicle de formació dels estudiants (durant els quatre cursos). Les activitats comencen amb la celebració d'una sessió de formació i d'informació específica a l'octubre, en què s'informa els estudiants de les fases, terminis i requisits de què consta l'assignatura (TFG). Així mateix, en aquesta sessió se'ls donen consells i coneixements sobre el plantejament i el desenvolupament del treball, com també per millorar la capacitat de gestió i de recerca de la informació i de les dades, i per millorar els aspectes formals que tot treball d'investigació ha d'incloure.

De la mateixa manera, es realitzen diverses tutories presencials amb el tutor o tutora assignat que contribueixen al seguiment del treball i permeten la planificació, amb lliuraments parcials, i la revisió i discussió posteriors per part del tutor o tutora. A més, a l'Aula Virtual de l'assignatura hi ha disponibles materials complementaris per guiar i ajudar els estudiants en les diferents fases del treball. Aquestes activitats i planificació, a banda del desenvolupament mateix del treball, permeten posar en pràctica els resultats d'aprenentatge previstos per al TFG: capacitat d'organització i planificació (el mateix treball i les tutories presencials i lliuraments parcials); habilitats de gestió de la informació (sessions formatives prèvies i el mateix treball); capacitat d'aplicar coneixements a la pràctica (el mateix treball); capacitat d'adaptació i aprenentatge autònom (el mateix treball i les discussions amb els tutors); disseny i gestió de projectes (sessió formativa prèvia, materials complementaris i el mateix treball), i preocupació per la qualitat (sessió formativa prèvia, tutories i seguiment). Una de les propostes de millora que s'han introduït durant l'interval de temps analitzat és el canvi dels criteris de valoració dels treballs per adaptar-los als diversos formats possibles de TFG que puguin fer els estudiants (treball de recerca, pla de negoci, etc.).

De la mateixa manera, quant a la gestió dels TFG, el Servei d'Informàtica ha habilitat un espai a CampusNet amb les característiques següents: *a)* els estudiants matriculats de TFG poden veure el seu tema i conèixer qui és el seu tutor i *b)* els tutors també poden veure quins TFG tenen assignats (temes i estudiants). A més, aquest espai millora i facilita la comunicació entre els tutors i els estudiants, permet penjar-hi les notes, permet fer-hi entregues parcials del treball, permet establir-hi els terminis, etc. D'aquesta manera, s'assegura que hi hagi un seguiment continu previ a la presentació del TFG davant d'un tribunal. Aquest sistema ha quedat plenament implantat a partir del setembre del 2016, com una millora en la nostra metodologia docent.

6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos.

Els sistemes d'avaluació previstos per a cada assignatura són públics i accessibles perquè es troben disponibles a la web de la titulació sense cap restricció i s'actualitzen regularment. Concretament, les guies docents de cada assignatura detallen el sistema d'avaluació, tal com es pot comprovar a la pàgina web.

En la concreció dels sistemes d'avaluació de cada assignatura s'han observat les directrius que marca la Memòria del grau en Direcció d'Empreses. Això significa, per tant, que els mètodes d'avaluació són coherents amb els resultats d'aprenentatge fixats.

Un primer element a destacar d'aquesta informació sistematitzada és l'adaptació a l'EEES i, per tant, la importància de l'avaluació contínua com a element formatiu i, en conseqüència, d'avaluació. Els plans docents contenen la ponderació de les dues parts principals de l'avaluació: l'examen (corresponent a l'avaluació de les classes magistrals) i l'avaluació contínua (corresponent a l'avaluació al llarg del semestre dels seminaris, els tallers, les conferències, els estudis de cas, les activitats de resolució de problemes, etc. que s'han realitzat en el treball diari durant el semestre).

Del total d'assignatures del grau en Direcció d'Empreses (excloent-ne les pràctiques i el TFG), la ponderació mitjana de l'examen final és correspon al 49,58 % de la nota final de l'assignatura, una xifra que està en consonància amb la importància històrica que té a la UAO CEU l'avaluació contínua. Per aquest motiu, aquesta representa en termes relatius un 50,42 % de la nota final. Amb tot, la combinació de ponderacions més freqüent, és a dir, la combinació modal, és d'un 50 % (examen final) i un 50 % (avaluació contínua), un fet que afecta un total de 46 (95,83 %) de les assignatures del grau. Només en dues assignatures la distribució és de 40 % per a l'examen final i 60 % per a l'avaluació contínua. Tanmateix, aquests resultats revelen que en la configuració del sistema d'avaluació del grau en Direcció d'Empreses, el procés d'avaluació contínua és un element principal, ja que assegura un treball diari per part de l'estudiant i una millor assimilació de conceptes, atès que s'empren diferents tècniques pedagògiques que impulsen la constància i l'esforç en el treball.

Els exàmens finals persegueixen avaluar els coneixements específics adquirits a les sessions magistrals, com també competències bàsiques vinculades a la capacitat crítica i d'anàlisi, l'expressió escrita i la resolució de problemes, entre d'altres.

Les pràctiques externes s'avaluen atenent a dos elements principals. D'una banda, l'informe del tutor o tutora de la institució externa i, de l'altra, l'avaluació de la memòria de les pràctiques per part del tutor acadèmic o tutora acadèmica, que és un professor o professora de la Universitat. El pla docent de les pràctiques detalla el contingut esperat de la memòria que han de redactar els estudiants. Aquest doble sistema procura captar a l'avaluació final dos components essencials del procés de formació a través de pràctiques; primer, la mateixa tasca laboral exercida en la organització externa, avaluada pel tutor extern o tutora externa (normalment de la mateixa empresa), que empra com a criteris d'avaluació la capacitat d'organització i planificació, la qualitat del treball, l'habilitat de gestió, la capacitat de treballar en equip, la flexibilitat en el treball, la proactivitat de l'estudiant i la capacitat d'integrar-se a l'empresa. En segon lloc, el tutor acadèmic o tutora acadèmica avalua el rigor de la memòria en què l'estudiant mostra les competències generals i específiques adquirides en el període de treball en pràctiques i l'aplicació que ha desenvolupat en el seu treball dels continguts adquirits durant el grau. En la memòria, l'estudiant ha de presentar i analitzar la institució d'acollida, explicar l'activitat que ha desenvolupat i els coneixements que ha aplicat. Finalment, ha de valorar la institució i el període

de pràctiques. Una vegada finalitzades les pràctiques, es realitza una avaluació individualitzada del nivell de competències que han adquirit els estudiants mitjançant unes proves desenvolupades per CertiUni (<http://www.certiuni-crue.org>). Les proves han estat desenvolupades per un equip de psicòlegs i informàtics de l'Institut d'Enginyeria del Coneixement (IIC), centre d'I+D de la Universitat Autònoma de Madrid (UAM), i són reconegudes per la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE). Finalment cada estudiant rep un certificat oficial amb el nivell de competències que ha assolit. En resum, per a la consecució dels objectius que persegueixen les pràctiques externes i la seva avaluació final, es combina:

- 1) La impartició d'un taller de desenvolupament de les cinc competències requerides amb més freqüència en les ofertes de treball per als graduats en Direcció d'Empreses: empatia, comunicació, pensament analític, iniciativa i capacitat d'aprenentatge. Sessions pràctiques i participatives que han de permetre a l'estudiant prendre consciència del seu nivell competencial inicial i desenvolupar-lo.
- 2) Incorporació en un centre de pràctiques durant un mínim de 500 hores. El Pràcticum és una assignatura anual, per a la qual la data d'inici varia segons la plaça de pràctiques. El procediment de selecció i adjudicació de les places és el següent: els estudiants han de consultar l'[oferta de places](#) de Pràcticum en la plataforma informàtica de la [Borsa de Treball](#) i seleccionar les que més els interessin. Des del [Servei de Pràctiques i Ocupació](#), es procedeix a assignar les places atenent en primer lloc als interessos vocacionals manifestats pels estudiants. En cas que diversos estudiants concorrin a una mateixa plaça, s'empra el criteri de valorar l'expedient acadèmic, i en cas de dubte és la Direcció d'Estudis del grau qui pren la decisió d'assignació.
- 3) En acabar el Pràcticum, els estudiants han de presentar-ne una memòria seguint les pautes que se li facilita el Servei de Pràctiques i Ocupació. La memòria és avaluada pel professor o professora del Pràcticum i, finalment, després de la realització d'una prova de competències, els estudiants obtenen una certificació.

El TFG s'avalua a partir del treball individual de recerca i, per tant, la qualitat i el rigor d'aquest treball són elements fonamentals. Els criteris específics per a l'avaluació del treball estan detallats a la guia docent d'aquesta assignatura i contempnen com a eixos principals l'originalitat i la rellevància de la recerca, el nivell crític i analític, l'ús correcte de la metodologia aplicada, la capacitat de presentar els arguments de manera estructurada i clara, i l'ús correcte de les fonts bibliogràfiques i altres recursos utilitzats. Les tutories presencials (com indica explícitament el pla docent), com també l'assistència a les sessions formatives, són un criteri essencial en l'avaluació contínua.

En aquest sentit, les sessions formatives que se celebren cada curs tenen un caràcter eminentment metodològic i contribueixen a la consolidació de tots aquells aspectes formals que els estudiants han anat adquirint al llarg dels diferents cursos del grau, mitjançant la realització dels diferents treballs i de l'activitat d'avaluació contínua. D'altra banda, les tutories periòdiques i personalitzades permeten fer un

seguiment puntual del treball d'investigació desenvolupat per l'alumne, i la progressió en el procés d'aprenentatge dels resultats fixats en el TFG. Donada la importància de les tutories presencials, des del setembre del 2016, existeix un registre sistemàtic del calendari de reunions de tutories del TFG i un procés de valoració de la figura del tutor o tutora de TFG.

El TFG és un treball pràctic de síntesi científica o d'elaboració d'un projecte, o un informe en el qual els estudiants han de mostrar, mitjançant una presentació oral pública davant un tribunal, que han adquirit el conjunt de competències associades al títol. El TFG ha de permetre avaluar els coneixements, habilitats i capacitats adquirits pels estudiants tenint en compte el caràcter multidisciplinari del grau i el caràcter de prova global del treball de finalització de grau. Durant l'elaboració del treball, compten amb l'orientació i la guia d'un tutor o tutora, escollit per l'estudiant i designat per la Universitat. El requisit per matricular-se en el treball és haver superat 180 crèdits del pla d'estudis en el moment d'iniciar el treball i disposar del nivell d'anglès B2.2 en llengua anglesa o un nivell superior. Per a la presentació oral del TFG i accedir a l'avaluació, es requereix la superació del total de matèries restants del pla d'estudis.

L'assignatura del TFG està dissenyada per aconseguir els següents objectius:

- 1) Capacitar l'alumnat per dissenyar un pla de treball sobre un tema en matèria de direcció d'empreses que tinguin en compte el plantejament d'un problema, l'establiment d'una hipòtesi, la gestió de la informació per a la seva documentació i la resolució del problema via l'afirmació o refutació de la hipòtesi de treball.
- 2) Ser capaç de cercar, seleccionar i analitzar informació de diferents tipus (quantitativa i qualitativa) i fonts diverses (bibliografia, bases de dades, Internet, etc.).
- 3) Aportar una visió personal i crítica al tema objecte d'estudi.
- 4) Situar els problemes empresarials en un context ampli i estratègic.
- 5) Aprendre a treballar per a comunicar i argumentar, i prendre decisions en situacions amb diferents graus d'informació a través d'estimular actituds proactives i de recerca d'acords que permetin orientar l'activitat professional, l'esperit crític i la capacitat creativa.
- 6) Obtenir una visió generalista dels problemes, integrant i relacionant perspectives i continguts treballats en les diferents assignatures que conformen el grau.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

D'acord amb les recomanacions de l'AQU, amb la finalitat d'analitzar l'adequació dels indicadors acadèmics a les característiques del grau en Direcció d'Empreses, s'elaboren i es recopilen, anualment i sistemàtica, quatre indicadors bàsics: la taxa de rendiment, la taxa d'eficiència, el temps mitjà de graduació, la taxa d'abandonament a primer curs i la taxa de rendiment a primer curs.

- a) La taxa de rendiment és el quocient del nombre de crèdits aprovats a l'any de referència i del nombre de crèdits matriculats. La taxa de rendiment a primer curs desagregada per nota d'accés (grau), durant el curs 2015-2016 va ser: 5-6 (75,7 %), 6-7 (81,5 %), 7-9 (96,4 %), 9-10 (100 %) i altres (95,1 %); durant el curs 2016-2017 va ser: 5-6 (75,5 %), 6-7 (81,7 %) i 7-9 (90,3 %). Per últim, durant el curs 2017-2018 va ser: 5-6 (78 %), 6-7 (85,4 %), 7-9 (98,7 %) i altres (76,1 %).
- b) La taxa d'eficiència és el quocient del nombre de crèdits matriculats pels estudiants graduats en un curs i els crèdits del pla d'estudis de la titulació. Per al curs 2015-2016 la taxa d'eficiència ha estat del 92,8 %; el curs 2016-2017, del 90,6 %, i el curs 2017-2018, del 93,7 %.
- c) El temps mitjà de graduació mesurat com la mitjana de la diferència de temps entre l'any de titulació i l'any d'inici dels titulats és un indicador que es mostra estable al llarg del temps i presenta una durada, per al curs 2015-2016, de 5,37 anys. Per als anys acadèmics posteriors, el temps mitjà de graduació ha estat de 5,2 anys, per al curs 2016-2017, i de 5,12 anys per al curs 2017-2018. Aquestes dades reflecteixen que l'esforç que s'ha fet per agilitzar la realització i presentació del TFG. Ara bé, tot i que ha tingut resultats, cal continuar insistint en aquesta línia.
- d) La taxa d'abandonament del primer curs indica el nombre d'estudiants de la cohort corresponent que han deixat els estudis de forma definitiva durant el curs del primer any de carrera, que és el més significatiu. Quant a la taxa d'abandonament a primer curs (cohort X-2) del grau en Direcció d'Empreses, se situa en el 6,1 % per al curs 2015-2016. Per al curs 2016-2017, s'ha situat en el 18,9 %, i per al curs 2017-2018, en el 20 %.. L'augment de la taxa d'abandonament s'explica pel fet que el nombre d'estudiants de nou ingrés matriculats ha estat molt superior en els anys corresponents. Cal remarcar que la principal causa dels abandonaments s'explica a partir del règim de permanència en el primer curs aplicat en el conjunt d'estudis universitaris de la UAO CEU. Addicionalment, les dificultats econòmiques de les famílies dels alumnes, en un context de crisi econòmica com l'actual, és també una segona causa d'abandonament dels estudis, malgrat que l'aplicació del programa d'ajuts de la UAO CEU dissenyats per pal·liar les dificultats econòmiques dels alumnes a l'hora de fer front al cost de les matrícules és molt activa.
- e) La taxa de rendiment desagregada per nota d'accés del grau en Direcció d'Empreses durant el curs 2015-2016 és la següent: 5-6 (77,8 %), 6-7 (82,3 %), 7-9 (94,9 %), 9-10 (100 %) i altres (87,2 %). Durant el curs 2016-2017 és la següent: 5-6 (81,0 %), 6-7 (83,8 %), 7-9 (93,7 %), 9-10 (100 %) i altres (68,8 %). Per últim, durant el curs 2017-2018 és la següent: 5-6 (79,5 %), 6-7 (85,0 %), 7-9 (94,6 %), 9-10 (100 %) i altres (71,7 %).

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

La VI edició de l'Estudi d'Inserció Laboral que, amb periodicitat trienal, elabora la Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) dibuixa unes atractives perspectives professionals per als estudiants titulats de la Universitat Abat Oliba CEU. La bona dada en termes quantitius (més del 90% dels titulats de la nostra universitat tenen ocupació) adquireix major valor quan s'observen els aspectes qualitius que s'analitzen en l'estudi.

Aquests i altres aspectes van ser presentats pel director d'AQU, Martí Casadesús, en un acte celebrat en la nostra universitat el 23 de juliol de 2018, als quals es pot accedir públicament mitjançant aquesta [evidència](#).

D'acord amb les recomanacions de l'AQU, amb la finalitat d'analitzar l'adequació dels indicadors acadèmics a les característiques del grau en Direcció d'Empreses, presentem els valors per al curs 2016-2017 extrets de l'enquesta: la taxa d'ocupació i taxa d'adequació per al curs 2016-2017.

La taxa d'ocupació en el cas del grau en Direcció d'Empreses és del 92 % i la taxa d'adequació (percentatge de persones que treballant a temps complet desenvolupen funcions vinculades al propi títol) és, també, del 92 %. Aquesta taxa és alta a causa que normalment els nostres graduats que s'insereixen amb èxit al mercat laboral treballen en una activitat i desenvolupen unes funcions en consonància amb els estudis desenvolupats.

MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS SOCIALS I SOLIDÀRIES

6.1. Els resultats d'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.

Les activitats de formació que es desenvolupen en el marc del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries són, en general, coherents amb els resultats d'aprenentatge fixats, que corresponen al nivell MECES de la titulació, tal com s'ha apuntat al [subestàndard 1.1](#).

Dins d'aquesta titulació es duen a terme una àmplia gamma d'activitats formatives dissenyades i planificades per desenvolupar les competències rellevants en cada assignatura i àrea temàtica del màster. Des de la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU s'han endegat, en estreta col·laboració amb la Unitat Tècnica de Qualitat de la UAO CEU, estudis per avaluar la qualitat de la docència en el màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries adreçats a realitzar un seguiment puntual dels resultats d'aprenentatge.

Aquesta sistematització de la informació sobre la docència del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries ens permet identificar les competències

més comunes en el pla d'estudis i conèixer les activitats formatives principals desenvolupades en les diverses assignatures. L'anàlisi de les dades sobre les activitats formatives en totes les assignatures permet conèixer aquestes activitats en termes generals i comparats, com també la seva adequació en la consecució dels resultats d'aprenentatge pretesos.

Així, doncs, les classes magistrals de les assignatures permeten l'adquisició dels coneixements teòrics compresos en les competències específiques de cada assignatura. Les sessions magistrals fomenten la participació dels estudiants i en promouen la capacitat crítica (G5) i la capacitat d'aprenentatge (G9).

D'entre les activitats que conformen l'avaluació contínua del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries, en destaca la realització de treballs o exercicis (tant individuals com en grup).

El 100 % de les assignatures incorporen aquest tipus d'activitats amb una ponderació en el resultat de l'avaluació final que mai no resulta inferior al 10 %. La varietat d'aquests treballs o exercicis és molt elevada i s'ajusta als requeriments formatius de les assignatures. Aquests treballs inclouen assajos, recensions, treballs d'investigació, informes, estudis de cas i exercicis, entre d'altres. Aquesta pluralitat s'adreça al desenvolupament dels diferents resultats d'aprenentatge fixats, els quals són molt rellevants en el màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries, entre d'altres, la capacitat d'argumentar (G1), la comunicació escrita (G1), la capacitat de liderar equips de treball (G6), la resolució de problemes (G3), la capacitat d'aplicar coneixements a la pràctica professional (G4) o la capacitat de gestionar acords i negociar (G5).

També cal destacar la importància que reben les activitats participatives dins la formació en les diverses matèries d'aquest màster. La participació dels estudiants és essencial en l'activitat formativa de moltes assignatures. De fet, el 100 % de les assignatures la incorporen com a activitat docent amb una ponderació en el resultat de l'avaluació final, que mai resulta inferior al 10 %. Aquesta participació s'integra tant en les classes magistrals com en el marc dels tallers, dels seminaris i de les conferències que s'organitzen, com també en la discussió d'estudis de cas. D'altra banda, al voltant del 50% de les assignatures conté activitats formatives que consisteixen en presentacions per part dels estudiants, ja sigui de textos, de treballs (individuals o en grup) o d'exercicis. Les activitats participatives i les exposicions fomenten resultats d'aprenentatge relacionats amb la capacitat crítica, analítica i de síntesi (G4 i G6), i amb la comunicació oral (G1).

Tanmateix, de les enquestes dels estudiants al final de cada assignatura i de cada semestre, podem deduir que hi ha elements per millorar en la posada en pràctica de coneixements amb relació a certes assignatures. Això ens indica que en certs casos caldria adaptar millor les activitats formatives realitzades, principalment durant els seminaris i tallers. Aquest és un objectiu en el qual es treballa des del Departament d'Empresa i Economia i des de la Direcció d'Estudis. Aquests elements de millora s'incorporen puntualment en els informes de seguiment de la titulació i, si escau, es defineixen accions específiques de millora en la dinàmica de funcionament i en l'organització de la titulació. Com a evidències s'ofereixen els resultats desagregats

de les enquestes docents detallats per cursos i assignatures ([satisfacció del professorat](#) amb el programa formatiu, [satisfacció dels alumnes amb el programa formatiu](#) i [la docència rebuda](#) i [satisfacció dels alumnes titulats](#)).

En finalitzar els cursos acadèmics 2016-2017 i 2017-2018, els estudiants van respondre l'enquesta docent (indicador 10.1) i de satisfacció amb el programa formatiu (indicador 10.2), la qual va registrar una participació del 63%. S'hi van recollir les valoracions següents:

MÀSTER EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS SOCIALS I SOLIDÀRIES	2016-2017	2017-2018
10.1 Satisfacció dels estudiants amb la docència (escala: 1 mínim – 10 màxim)	7,5	7,5
10.2 Satisfacció dels estudiants amb el programa formatiu (escala: 1 mínim – 10 màxim)	s/d	7,8

Adjuntem també els resultats de l'enquesta de satisfacció del professorat (indicador 10.4) amb el programa formatiu, de caràcter bianual, que va registrar una participació del 25 % (es preveu realitzar més èmfasi cap al professorat per a augmentar la participació), en què es van recollir les valoracions següents:

MÀSTER EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS SOCIALS I SOLIDÀRIES	2013-2014	2015-2016	2017-2018
10.4 Satisfacció del professorat amb el programa formatiu (escala: 1 mínim – 10 màxim)	7,6	8,7	9,0

Respecte de l'enquesta als titulats realitzada als alumnes titulats amb les preguntes facilitades per AQU, se'n poden extreure les valoracions següents (indicadors 10.3; 10.5 i 12.2):

MÀSTER EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS SOCIALS I SOLIDÀRIES	2016-2017	2017-2018
10.3 Satisfacció dels titulats amb la formació rebuda (escala: 1 mínim – 10 màxim)	8,9	7,0
10.5 Taxa d'intenció de repetir estudis (EIL)	50,0 %	100,0 %
12.2 Autovaloracions de l'assoliment de competències transversals (escala: 1 mínim – 10 màxim)	8,8	7,0

Les pràctiques externes inclouen activitats formatives específiques segons el centre on es desenvolupin (per a més informació vegeu la carpeta d'evidències d'aquest subestàndard 6.1, on es detalla la relació de centres de pràctiques externes, el nombre d'estudiants i l'àmbit pràctiques del curs 2016-2017 i 2017-2018).

En particular, les pràctiques permeten desenvolupar la capacitat d'aplicar coneixements, la gestió de la informació, l'adaptació a noves situacions, la preocupació per la qualitat i la gestió de projectes. Així mateix, les pràctiques inclouen la redacció d'una memòria sobre l'experiència i la feina duta a terme, en què es potencien les habilitats d'anàlisi, de gestió de la informació, de desenvolupament de projectes i la preocupació per la qualitat. S'inclou també com a evidència la [valoració per part dels tutors de l'àrea d'Empresa](#) amb els indicadors que avaluen la qualitat del treball realitzat per l'estudiant.

Quant al TFM, el màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries ha desenvolupat un seguit d'activitats formatives per tal de millorar-ne la qualitat i l'adquisició de competències que es desenvolupen tot al llarg dels semestres de formació de l'estudiant.

Les activitats compten amb la celebració d'una [sessió de formació i d'informació](#) (evidència) específiques en què se'ls informa de les pautes, fases, terminis, i requisits de què consta l'assignatura ([Guia del TFM](#)). Així mateix, en aquesta sessió se'ls donen consells i coneixements per al plantejament i el desenvolupament del treball, per millorar la capacitat de gestió i de recerca de la informació i de dades, i per millorar els aspectes formals que tot treball d'investigació ha d'incloure. De la mateixa manera, es realitzen diverses tutories (presencials) amb el tutor assignat o tutora assignada que contribueixen al seguiment del treball i en permeten la planificació, amb lliuraments parcials, i la seva ulterior revisió i discussió per part del tutor o tutora. S'aporten com a evidència [exemples de correus](#) de comunicació amb els estudiants per a la tutorització del TFM a la carpeta 6.1.

A més, a l'Aula Virtual de l'assignatura hi ha disponibles materials complementaris per guiar i ajudar els estudiants en les diferents fases del treball. Aquestes activitats i la planificació, a banda del desenvolupament mateix del treball, permeten posar en pràctica els resultats d'aprenentatge previstos per al TFM: capacitat d'organització i de planificació (el mateix treball i les tutories presencials i lliuraments parcials); habilitats de gestió de la informació (sessions formatives prèvies i el mateix treball); capacitat d'aplicar coneixements a la pràctica (el mateix treball); capacitat d'adaptació i aprenentatge autònom (el mateix treball i les discussions amb els tutors); disseny i gestió de projectes (sessió formativa prèvia, materials complementaris i el mateix treball), i la preocupació per la qualitat (sessió formativa prèvia, tutories i seguiment).

Tal com es va plantejar en el pla de millora, els TFM presentats pels estudiants han seguit els models següents: treballs de recerca i desenvolupament d'un pla de comunicació social o d'un pla d'empresa social. Dos d'ells han rebut el premi de treballs de recerca atorgat per Càritas pel seu valor social.

D'acord amb la memòria de verificació dels estudis (apartat cinquè), les activitats formatives previstes, la metodologia de l'ensenyament i aprenentatge, i la relació amb les competències que ha d'assolir l'estudiant del màster són les següents:

- Classes magistrals: activitat formativa orientada preferentment a la competència dels estudiants per aplicar els coneixements adquirits i resoldre problemes en

entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la gestió i comunicació social; prioritza la transmissió de coneixements per part del professor i exigeix a l'alumne la preparació prèvia o l'estudi posterior.

- **Seminaris:** activitat formativa orientada preferentment a la competència dels estudiants de posseir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant en l'àmbit de la gestió i comunicació social en gran mesura de manera autodirigida o autònoma, i a la competència dels estudiants per comunicar les seves conclusions –i els coneixements i raons últimes que les sustenten– a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats en l'àmbit de la gestió i la comunicació social. Prioritza la participació en comú dels alumnes en la interpretació raonada dels coneixements i de les fonts de l'àrea d'estudi, a partir de la coordinació del professorat. N'és un exemple el seminari titulat "Educar la mirada" que s'ha introduït en les edicions objecte d'avaluació i que pretén introduir eines audiovisuals a través de curtmetratges per ajudar en la sensibilització de l'impacte social en la societat.

- **Tallers:** activitat formativa orientada preferentment a la competència dels estudiants per utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació pròpies de l'exercici professional. Prioritza la realització per part dels alumnes de les activitats pràctiques orientades a la transmissió eficaç d'informació; per exemple, els tallers sobre projectes europeus serveixen per arribar a la presentació de projectes en l'àmbit social des d'un punt de vista pràctic.

- **Pràctiques:** activitat formativa orientada preferentment a la competència dels estudiants per tramitar professionalment relacions jurídiques o econòmiques de tercers susceptibles de representació davant les administracions públiques. Prioritza la realització per part dels alumnes de les activitats pràctiques que suposin l'aplicació dels coneixements teòrics (laboratoris, treballs de camp, pràctiques tutelades, pràctiques reglades, pràctiques assistencials, Pràcticum, etc.).

- **Treballs de síntesi:** activitat formativa orientada preferentment a la competència dels estudiants per informar, aconsellar i assessorar professionalment terceres persones davant de qualsevol relació administrativa susceptible de representació davant les administracions públiques. S'orienta, també, a la competència dels estudiants per integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis en l'àmbit de la gestió i la comunicació social; prioritza l'aprenentatge autònom per part dels alumnes.

En relació amb les activitats formatives, les que s'especifiquen a continuació no han estat desenvolupades a causa de les característiques de l'alumnat, malgrat que aquesta relació d'activitats formatives es va incorporar a la memòria de verificació dels estudis amb el vistiplau del Departament d'Empres i Economia. En concret, els estudiants que han fet el màster són majoritàriament professionals que no tenen gaire temps per reunir-se amb la resta dels seus companys, per la qual cosa els treballs en equip s'han limitat a les activitats desenvolupades als tallers i als

seminaris.

Per millorar aquest indicador, es fan les propostes de millora (PM1) que es poden trobar a la taula resum Propostes de millora, de l'apartat 4 d'aquest document.

1. Pel que fa a les assignatures, la metodologia i les activitats docents estan dissenyades amb l'objectiu d'oferir oportunitats als estudiants per integrar els resultats d'aprenentatge. Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest un nivell de formació adequat dels estudiants i satisfan suficientment els requisits del nivell especificat al MECES per a aquesta titulació.

2. Pel que fa al TFM, les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFM responen al nivell del MECES que aquesta titulació requereix.

S'incorporen a la memòria dos tipus de TFM en funció de l'origen dels estudiants: d'una banda, el TFM de tipus acadèmic de recerca per al qual els estudiants utilitzen els mètodes tradicionals d'anàlisi científica, i, de l'altra, el TFM d'aplicació pràctica a través del qual es desenvolupa una proposta fonamentada i innovadora que pot incorporar-se al mercat.

3. Pel que fa a les pràctiques externes, les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes responen al nivell del MECES que la titulació requereix. Les pràctiques externes es duen a terme en centres adequats. El sistema de supervisió i avaluació és adequat per a certificar els resultats d'aprenentatge relacionats amb les pràctiques externes. S'adjunta la relació de les [entitats col·laboradores de pràctiques](#) de l'última edició del màster i exemples de [memòries de pràctiques](#) realitzades per estudiants.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 6.1](#).

6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos.

Els sistemes d'avaluació previstos per a cada assignatura són públics i accessibles perquè es troben disponibles a la web de la titulació sense cap restricció i s'actualitzen regularment. Concretament, les guies docents de cada assignatura detallen el sistema d'avaluació, tal com es pot comprovar a la pàgina web o en les evidències de les assignatures seleccionades adjuntes a aquest autoinforme.

En la concreció dels sistemes d'avaluació de cada assignatura s'han observat les directrius que marca la Memòria del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries. Això significa, per tant, que els mètodes d'avaluació són coherents amb els resultats d'aprenentatge fixats.

Un primer element que cal destacar d'aquesta informació sistematitzada és

l'adaptació a l'EEES i, per tant, la importància de l'avaluació contínua com a element formatiu i, en conseqüència, d'avaluació. Els plans docents contenen la ponderació de les dues principals parts de l'avaluació: l'examen (corresponent a l'avaluació de les classes magistrals) i l'avaluació d'un cas pràctic de cadascuna de les assignatures.

En cap de les assignatures del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries (excloent-ne les pràctiques i el TFM), i tal com es recull a les guies docents (2016-17 i 2017-18) que s'aporten com a evidència, no hi ha examen final de l'assignatura, sempre que els alumnes facin un segueixin favorablement l'avaluació contínua; en cas contrari, han de realitzar un examen final. Per tant, el procés d'avaluació contínua representa en termes reals un 100 % de la nota final. Aquests resultats revelen que, en la configuració del sistema d'avaluació del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries, el procés d'avaluació contínua resulta un element capital en la qualificació final de les assignatures.

En aquets sentit, els tests d'autoavaluació serveixen per comprovar que els estudiants coneixen el contingut teòric. D'altra banda, l'avaluació dels exercicis, dels treballs individuals o en equip, la resolució de casos pràctics associats a l'avaluació contínua, l'adquisició de resultats d'aprenentatge i l'aplicació de coneixements mitjançant l'anàlisi de casos reals, simulacions i resolució de problemes serveixen per valorar com es recull la informació, com se sintetitza, com es redacta i quines són les aportacions de l'alumnat.

Com a resultat del pla de millora presentat, s'ha introduït un examen final (evidència) que han de realitzar els estudiants que no s'acullen al sistema d'avaluació contínua o els estudiants que no superen el sistema d'avaluació contínua. El sistema d'avaluació a través d'un examen final de cada mòdul consta d'un test d'autoavaluació i d'un cas pràctic relatiu al contingut del mòdul. En les edicions anteriors, només un estudiant ha optat per l'opció d'examen final ja que resulta més enriquidor per als estudiants seguir el sistema d'avaluació contínua perquè els permet estudiar de forma detallada cada tema amb l'assessorament dels tutors per resoldre els dubtes o donar consells per a la resolució del cas pràctic. No obstant això, a partir del curs 2016-2017, s'ha incorporat l'examen per als alumnes que no poden seguir el sistema d'avaluació contínua.

Les pràctiques externes s'avaluen atenent a dos elements principals; d'una banda, l'informe del tutor o tutora de la institució externa i, de l'altra, l'avaluació de la memòria de les pràctiques per part del tutor acadèmic o tutora acadèmica, que són professors de la Universitat. El pla docent de les pràctiques detalla el contingut esperat de la memòria que els estudiants han de redactar. Aquest doble sistema procura captar dos components essencials del procés de formació a l'avaluació final a través de pràctiques: en primer lloc, la mateixa tasca duta a terme a la institució externa, avaluada pel tutor extern o tutora externa prenent com a criteris l'aplicació i coneixements a la pràctica, la capacitat d'organització i planificació, la qualitat, i l'habilitat de gestió. En segon lloc, el tutor acadèmic o tutora acadèmica avalua el rigor de la memòria en què els estudiants mostren les competències generals i específiques adquirides. A la memòria, els estudiants han de presentar i analitzar la institució d'acollida, han d'explicar l'activitat que hi han desenvolupat i els

coneixements aplicats i, finalment, han de valorar la institució i la pràctica en si mateixa per tal d'avaluar de manera crítica els punts forts i febles, fer propostes de millora i analitzar la utilitat dels coneixements adquirits durant el màster. S'aporten com a evidències exemples de [memòries d'estudiants](#) i [valoracions dels tutors de les empreses](#) a la carpeta 6.2.

Durant tot el procés i mitjançant l'eina informàtica CVtools, els tutors acadèmics estan en contacte amb els tutors externs per comprovar el bon funcionament de les pràctiques o per resoldre els problemes que hagin pogut sorgir amb els estudiants. En el període avaluat, un 5 % dels estudiants han decidit canviar d'institució perquè les pràctiques no cobrien les seves expectatives.

El TFM s'avalua, essencialment, a partir del treball individual de recerca i, per tant, la qualitat i el rigor són elements fonamentals. Els criteris específics per avaluar el treball estan detallats en el pla docent d'aquesta assignatura i contempnen com a eixos principals l'originalitat i la rellevància de la recerca, el nivell crític i analític, l'ús correcte de la metodologia aplicada, la capacitat de presentar els arguments de manera estructurada i clara, i l'ús correcte de les fonts bibliogràfiques i altres recursos utilitzats.

Les tutories presencials (com indica explícitament el pla docent) i l'assistència a les sessions formatives són un criteri essencial en l'avaluació contínua. En aquest sentit, les sessions formatives que se celebren cada curs tenen un caràcter eminentment metodològic i contribueixen a la consolidació de tots aquells aspectes formals que els estudiants han anat adquirint al llarg dels diferents cursos del màster, mitjançant la realització d'assajos i treballs pràctics. D'altra banda, les tutories periòdiques i personalitzades permeten fer un seguiment puntual del treball d'investigació desenvolupat pels alumnes i de la progressió en el procés d'aprenentatge dels resultats fixats en el TFM. Per respondre al pla de millora que es va proposar per a aquest màster, s'ha incorporat un registre sistemàtic del calendari de reunions de tutories del TFM i un procés de valoració de la figura del tutor o tutora de TFM.

Tanmateix, existeix una nova [normativa de TFM](#) aprovada per acord de Consell de Govern de 4 de juliol de 2017, i la seva implementació mitjançant una nova aplicació telemàtica. Aquesta normativa s'ha elaborat a partir de les recomanacions de l'AQU.

El programa publica a la [pàgina web de la institució](#) totes les guies docents de les assignatures, en què s'especifiquen les activitats d'avaluació que afecten a cada assignatura, les sessions presencials que té i tota la informació necessària perquè els alumnes puguin fer-ne un seguiment correcte. Això té una finalitat doble: que els alumnes puguin seguir perfectament l'assignatura i que coneguin exactament com serà avaluat i de què, a cada assignatura.

D'acord amb la memòria de verificació dels estudis (apartat cinquè), la tipologia d'activitats d'avaluació previstes del màster és la següent:

- proves de respostes curtes, proves de desenvolupament, dissertacions, i participació activa de l'alumne

- projectes
- tècniques d'observació
- sistemes d'autoavaluació

Aquesta relació d'activitats d'avaluació es va incorporar a la memòria de verificació dels estudis amb el vistiplau del Departament d'Empresa i Economia per tal de poder assegurar el sistema d'avaluació del màster. D'entre totes aquestes activitats, se n'han provat les següents:

- Proves de respostes curtes amb test de veritable o fals, a través de les quals es pot certificar que els estudiants han entès la matèria objecte d'estudis.
- Prova de desenvolupament a través dels casos pràctics que conté cada matèria. En aquest cas, es pot detectar que els estudiants no només comprenen la matèria, sinó que, a més, saben aplicar els continguts per a resoldre una situació real.
- Projectes: vegeu l'apartat sobre el TFM.
- Sistemes d'autoavaluació, a través de preguntes de tipus test, que permeten que els estudiants sàpiguen si han entès la matèria.

En el cas dels Pràcticums (pràctiques externes), el mecanisme que s'estableix suposa un tutor o tutora de la mateixa empresa i el seu tutor o tutora assignats a la Universitat avaluin els estudiants, la qual cosa permet un seguiment coordinat de les seves activitats externes.

Els temes dels TFM són consensuats amb els estudiants a partir dels coneixements que s'imparteixen en el màster. Se'ls assigna un tutor o tutora afins a la matèria, amb qual els estudiants mantenen una contacte continu durant l'elaboració del treball.

S'han eliminat les dissertacions, la participació activa dels alumnes i les tècniques d'observació com a sistema avaluador. Això es deu al fet que els estudiants del màster són majoritàriament professionals que prefereixen ser avaluats en funció dels coneixements adquirits i de la seva posada en pràctica a través d'estudis del cas. A més, la seva formació acadèmica s'adapta millor als sistemes d'avaluació basats en els exercicis d'autoavaluació i la resolució de casos pràctics.

En els indicadors del període 2016-2018, s'evidencia, pel que fa a la satisfacció dels alumnes ([titulats](#) i [satisfacció amb el programa formatiu](#)), que el sistema d'avaluació permet una certificació fiable del resultat d'aprenentatge pretès i demostra que s'utilitzen aquests sistemes de forma exhaustiva. Els sistemes d'avaluació inclouen casos pràctics, treballs, exposicions, presentacions, participació, tutoria, etc.

El nombre d'estudiants que superen el màster és molt elevat, la qual cosa es justifica pel compromís adquirit pel tipus d'alumnes que decideixen fer aquest màster. Són estudiants que busquen un retorn professional i per això fan un esforç econòmic amb el qual s'obliguen a treure-li rendibilitat. No obstant això, el nombre d'abandonaments és proporcional al nombre d'estudiants que cursen el màster. El curs 2016-2017 hi ha hagut dos abandonaments, mentre que el curs 2017-2018 hi

ha hagut un alumne suspès.

Les mostres d'execucions de les diverses proves realitzades per diferents alumnes de les assignatures seleccionades recullen l'espectre de resultats de cada matèria i es recullen a la carpeta d'aquest subestàndard 6.2.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 6.2](#).

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

D'acord amb les recomanacions de l'AQU, amb la finalitat d'analitzar l'adequació dels indicadors acadèmics a les característiques del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries, s'analitzen els valors per al curs 2016-2018 de quatre indicadors bàsics: la taxa de rendiment, la taxa d'eficiència, el temps mitjà d'obtenció del títol, la taxa d'abandonament i la taxa de rendiment. L'elaboració d'aquestes taxes es recopila anualment i sistemàticament en els informes de seguiment del màster, i les taules s'expliciten en la carpeta d'evidències d'aquest subestàndard.

- La taxa de rendiment és el quocient del nombre de crèdits aprovats en l'any de referència i del nombre de crèdits matriculats. Per calcular aquest indicador es consideren graduats d'un curs acadèmic determinat els estudiants de la cohort (promoció) que acaben en un temps t i els que acaben un any després ($t+1$). El curs 2016-2017, la taxa de rendiment ha estat d'un 81,9 %, mentre que el curs 2017-2018 va situar-se en el 77,8 %. Aquesta diferència s'explica per la reducció en el nombre d'alumnes i l'augment de la taxa d'abandonament del màster en aquest darrer curs.
- La taxa d'eficiència és el quocient del nombre de crèdits matriculats pels estudiants graduats en un curs i els crèdits del pla d'estudis de la titulació. Per al curs 2016-2017, la taxa d'eficiència ha estat del 0,00 %. Aquesta dada s'explica perquè la taxa de graduació, com s'explica més avall, és del 0 %.
- La taxa d'abandonament del màster en Gestió i Comunicació d'Entitats Socials i Solidàries del curs 2016-2017 ha estat del 5,3 %. Cal remarcar que la principal causa dels abandonaments són qüestions de temps que impedeixen que els estudiants continuïn el màster. Concretament, el fet d'haver trobat feina o els canvis en l'organització en els departaments de les empreses on treballen minven la disponibilitat horària per poder dedicar-se als estudis del màster.
- Taxa de graduació. És el percentatge previst d'estudiants del títol que finalitzaran l'ensenyament en el temps previst en el pla d'estudis o en un any acadèmic més en relació amb la seva cohort d'entrada. Aquest percentatge ha estat sempre del 0,0 % perquè el primer termini de presentació del TFM venç el mes de setembre de l'any natural, però correspon, alhora, al curs següent.

En conseqüència, pocs estudiants matriculats acaben en el mateix curs en què s'han matriculat.

MÀSTER EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS SOCIALS I SOLIDÀRIES	2016- 2017	2017- 2018
Taxa de rendiment	81,9 %	77,8 %
Taxa d'abandonament (cohort X-1)	5,3 %	25,0 %
Taxa d'eficiència	—	100,0 %

Per tant, d'acord amb les indicacions de la [Guia per a l'acreditació de les titulacions oficials de grau i màster](#) (pàg. 43), es pot afirmar que l'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i mostra clarament una millora contínua de la titulació.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

La VI edició de l'Estudi d'Inserció Laboral que, amb periodicitat triennial, elabora la Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) dibuixa unes atractives perspectives professionals per als estudiants titulats de la Universitat Abat Oliba CEU. La bona dada en termes quantitatius (més del 90% dels titulats de la nostra universitat tenen ocupació) adquireix major valor quan s'observen els aspectes qualitatius que s'analitzen en l'estudi.

Aquests i altres aspectes van ser presentats pel director d'AQU, Martí Casadesús, en un acte celebrat en la nostra universitat el 23 de juliol de 2018, als quals es pot accedir públicament mitjançant aquesta [evidència](#).

A partir d'aquesta enquesta triennial sobre la taxa d'ocupabilitat feta als titulats de totes les universitats catalanes durant els tres anys després d'obtenir la titulació, podem afirmar que la UAO CEU té la taxa d'ocupació més alta de les universitats catalanes, atès que el 95,2 % dels nostres alumnes troba feina en acabar els estudis, el 89 % dels alumnes han trobat feina en menys de tres mesos i el 96,1 % dels titulats de la UAO CEU amb feina desenvolupa funcions de nivell universitari.

Respecte dels indicadors d'inserció laboral dels estudiants del màster en Gestió i Comunicació de les Entitats Socials i Solidàries, els primers resultats són positius; de fet, el 90 % dels estudiants que han acabat el màster s'han incorporat al mercat laboral. En el cas dels que ja treballaven, ha servit per millorar la seva posició en el lloc de treball, en concret, de deu estudiants.

Els altres nou estudiants han pogut canviar la seva activitat professional i s'han incorporat a llocs de treball relacionats amb activitats socials. Un últim estudiant està

treballant en pràctiques per a una organització internacional gestionada a través de la Borsa de Pràctiques de la Universitat.

Per tant, es pot afirmar, d'acord amb les indicacions de la [Guia per a l'acreditació de les titulacions oficials de grau i màster](#) (pàg. 43-44), que:

- La taxa d'ocupació és superior a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, i és adequada si la comparem amb la de titulacions similars.
- La taxa d'adequació és adequada si la comparem amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
- La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és adequada si la comparem amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.

MÀSTER UNIVERSITARI EN LOGÍSTICA I COMERÇ INTERNACIONAL

6.1. Els resultats d'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.

Les activitats de formació que es desenvolupen en el màster universitari en Logística i Comerç Internacional són coherents amb els resultats d'aprenentatge fixats, que corresponen al nivell MECES de la titulació, tal com s'ha apuntat al [subestàndard 1.1](#) del present autoinforme.

Al màster es desenvolupen una gran quantitat d'activitats formatives de diversa índole, que estan dissenyades amb la finalitat de, en primer lloc, garantir els resultats d'aprenentatge establerts a la memòria de verificació del programa i, en segon lloc, per assolir les competències (generals, transversals o específiques) especificades a la mateixa memòria.

Tal com s'ha comentat anteriorment, des de la Facultat de Ciències Socials de la UAO CEU s'han endegat, en col·laboració amb la Unitat Tècnica de Qualitat de la UAO CEU, un nou procés d'avaluacions de la qualitat de la docència en el màster universitari en Logística i Comerç Internacional encaminats a realitzar un seguiment dels resultats d'aprenentatge.

La sistematització de la informació sobre la docència del màster universitari en Logística i Comerç Internacional permet identificar les competències més comunes en el pla d'estudis i conèixer les activitats formatives principals desenvolupades en les diverses assignatures. L'anàlisi de les dades sobre les activitats formatives en totes les assignatures permet conèixer aquestes activitats en termes generals i comparats, com també la seva adequació en la consecució dels resultats d'aprenentatge pretesos.

Totes les assignatures incorporen un seguiment en avaluació continuada que consta

de treballs o resolució de tests després de les sessions presencials del programa, amb la finalitat de garantir que els alumnes fan un seguiment adequat del curs i coneixen les seves notes. Aquest tipus d'activitats tenen una ponderació en el resultat de l'avaluació final que mai no resulta inferior al 10 %. La varietat d'aquests treballs o exercicis és molt elevada i s'ajusta als requeriments formatius de les assignatures. Aquests treballs inclouen assajos, recensions, treballs d'investigació, informes, estudis de cas, exercicis i resolució de problemes, entre d'altres. S'empren en aquelles sessions en què la resolució d'un test és complicada per la naturalesa de la pròpia sessió i quan resulta més adequat fer la revisió de coneixements en aquest format específic.

Resulta important destacar la importància que reben les activitats participatives dins la formació en les diverses matèries d'aquest màster. La participació dels estudiants és essencial en l'activitat formativa de moltes assignatures. Les assignatures la incorporen com a activitat docent amb una ponderació en el resultat de l'avaluació final, sempre superior al 10 %. Aquesta participació s'integra tant en les classes magistrals com en el marc dels tallers, dels seminaris i de les conferències que s'organitzen, com també en la discussió d'estudis de cas.

D'altra banda, al voltant del 50 % de les assignatures contenen activitats formatives que consisteixen en presentacions o exposicions en públic per part dels estudiants, ja sigui de textos, de treballs (individuals o en grup) o d'exercicis. Les activitats formatives del programa s'ajusten constantment als resultats d'aprenentatge concrets que es pretén assolir. Les evidències d'aquest subestàndard es poden consultar a la [taula 6.1.1](#), sobre resultats d'aprenentatge, en què es pot trobar la descripció dels resultats d'aprenentatge del RA1 al RA14, i a la [taula 6.1.2](#), sobre activitats formatives, en què es pot consultar cadascuna de les cinc activitats formatives definides al punt 5.1 de la [memòria de verificació del programa](#).

D'aquesta manera,

- L'activitat formativa "classe magistral" vinculada a les assignatures *El contexto de la cadena logística* i *El contexto del comercio y los negocios Internacionales* té una rellevància significativa i incideix especialment en els resultats d'aprenentatge RA1, RA2, RA3 i RA4.
- L'activitat formativa "seminaris" vinculada a les assignatures *El contexto de la cadena logística* i *El contexto del comercio y los negocios Internacionales* té una rellevància significativa i incideix especialment en els resultats d'aprenentatge RA11, RA12 i RA13.
- L'activitat formativa "tallers" vinculada a l'assignatura *El contexto de la cadena logística* té una rellevància significativa. En canvi, a l'assignatura *El contexto del comercio y los negocios Internacionales*, hi és una rellevància menor. Aquesta activitat incideix principalment als resultats d'aprenentatge RA7, RA8 i RA9.
- Les activitats formatives "pràctiques" vinculades a les assignatures *El contexto de la cadena logística* i *El contexto del comercio y los negocios Internacionales* tenen una rellevància menor donat que els resultats d'aprenentatge utilitzen les altres activitats formatives especificades anteriorment per assolir els objectius de la titulació.

Resulta evident que qualsevol programa té, en més menys mesura, recorregut de millora. En aquest programa en concret podem observar a [l'evidència 6.1.3](#), sobre enquestes de satisfacció, d'aquest subestàndard el resultat de les enquestes. S'han evidenciat un total de quatre promocions del programa, des de la promoció 2014-2015 a la 2017-2018, que és la darrera que s'ha realitzat. Es pot constatar que la satisfacció dels alumnes amb la docència passa d'un 7,4 a un 7,8. Tot i això, queda evidentment camí de millora i es genera la proposta de millora 4 (PM4) que es pot trobar a la taula resum de propostes de millora de l'apartat 4 d'aquest document.

Es pot constatar també que la satisfacció dels estudiants amb el programa s'enfila fins al 9,5, i que la satisfacció envers la formació rebuda experimenta un creixement en valor absolut comparant la promoció 2014-2015 amb la 2017-2018 fins arribar, en aquesta darrera, a un 8. Pel que fa a les xifres que denoten la intenció dels alumnes de repetir els estudis, el 87 % ho faria, xifra que en cap de les promocions analitzades queda per sota del 80 %.

Els elements de millora que es considera que s'haurien d'implantar s'incorporen puntualment en els informes de seguiment de la titulació i, si escau, es defineixen accions específiques de millora en la dinàmica de funcionament i en l'organització de la titulació, tal com es demostra en la PM4 que es pot trobar a la taula resum de [propostes de millora](#) de l'apartat 4 d'aquest document.

Quant al TFM, el màster universitari en Logística i Comerç Internacional ha desenvolupat un seguit d'activitats formatives per tal de millorar-ne la qualitat i l'adquisició de competències. Les activitats consisteixen en la celebració de tres sessions de TFM (una més que en les edicions anteriors) en què s'informa els alumnes de les fases, terminis i requisits de què consta l'assignatura (TFM). Els alumnes reben consells sobre com desenvolupar el seu TFM i com millorar la capacitat de gestió i de recerca de la informació i de dades.

També reben assessorament d'antic alumnes en la tercera de les sessions de metodologia, en la qual alumnes d'anys anteriors tornen a la Universitat a explicar els seus TFM. En aquesta sessió, els alumnes de la edició en curs formen grups en funció de la especialitat que volen escollir i parlen amb l'*alumni* que els ha explicat anteriorment el seu projecte i li demanen consells pràctics sobre com desenvolupar el TFM, sobre les particularitats que ell o ella ha viscut en el procés, etc. S'adjunten les evidències [6.1.6](#) i [6.1.7](#) en què es mostra part del material de treball que s'utilitzen els alumnes.

També es realitzen diverses tutories presencials amb el tutor assignat o tutora assignada que contribueixen al seguiment del treball i permeten la planificació, amb lliuraments parcials, i la seva ulterior revisió i discussió per part del tutor o tutora. Durant l'edició 2016-2017 es va realitzar una prova pilot amb una nova eina de seguiment del TFM a través de CampusNet, que té l'objectiu de millorar la tutoria del TFM i assegurar-ne la traçabilitat. Al grup d'evidències [6.1.4.1](#), [6.1.4.2](#) i [6.1.4.3](#), sobre seguiment del TFM al CampusNet, es poden observar algunes de les pantalles que ofereix el sistema: a la primera, el professor hi té els alumnes assignats; a la segona, hi ha les entregues parcials que els alumnes han de realitzar. El sistema registra què s'ha entregat i quan, i el tutor pot revisar-ne i

validar-ne l'avenç directament al CampusNet.

A la tercera evidència d'aquest grup, es pot veure la informació addicional que el tutor o tutora del TFM pot donar als alumnes per tal de millorar el TFM. Aquesta planificació i seguiment, a banda del desenvolupament mateix del treball, permeten posar en pràctica els resultats d'aprenentatge previstos per al TFM: capacitat d'organització i planificació (el mateix treball i les tutories presencials i lliuraments parcials); habilitats de gestió de la informació (sessions formatives prèvies i el mateix treball); capacitat d'aplicar coneixements a la pràctica (el mateix treball); capacitat d'adaptació i aprenentatge autònom (el mateix treball i les discussions amb els tutors); disseny i gestió de projectes (sessió formativa prèvia, materials complementaris i el mateix treball), i preocupació per la qualitat (sessió formativa prèvia, tutories i seguiment).

Respecte del nombre d'exposicions de TFM realitzades, a l'edició 2017-2018, s'aconsegueix que el 55,5 % dels alumnes presentin el TFM en convocatòria ordinària i que la resta ho facin en convocatòria extraordinària. Per evitar que aquest segon grup consti com ho feia anteriorment com a abandonaments, es trasllada la data del segon tribunal al mes de setembre. Així, les dates de defensa van ser en la promoció 2017-2018 el 28 de juny (ordinària) i el 27 de setembre (extraordinària). En aquesta edició del programa, només dos alumnes no van realitzar el dipòsit del seu TFM. Per tant, la quantitat d'exposicions del TFM durant el curs acadèmic va ser del 92 %.

Degut a la semipresencialitat del programa i al fet que el claustre inclou molts professors, resulta difícil que un professor o professora demani una tasca a un alumne o grup d'alumnes que després puguin defensar en públic i ser sotmesos a avaluació per part del mateix docent que ha encarregat la tasca. Per incrementar la participació dels alumnes es fa la proposta de millora [PM4](#) que es pot trobar a la taula resum sobre propostes de millora de l'apartat 4 del present document.

Des de la Universitat, es continua fent un esforç per augmentar el fons bibliogràfic específic del programa, disponible a Biblioteca. En la promoció 2014-2015 es va registrar una mitjana de 4,4 visites per alumne i va haver-hi 40 préstecs, comptant les consultes fetes sobre TFM disponibles al fons bibliogràfic.

La tendència és clarament a la baixa perquè en les edicions següents del programa s'ha registrat un nombre de visites constantment menor i una davallada en el nombre de préstecs. Ambdós fets tenen a veure, probablement, amb la tendència del professorat a referir als alumnes a articles de revistes indexades d'accés obert i a altres tipus de documentació digital; per fer-ne la consulta no els cal anar necessàriament a biblioteca. Concretament, en la darrera promoció, les targetes d'estudiant amb què els alumnes s'identifiquen per accedir a la biblioteca no estaven actives i les identificacions no s'han realitzat mitjançant el sistema automàtic, fet pel que les dades de la darrera promoció no figuren als resultats globals. Es tracta, però, d'un fet puntual. Tot i això, es dissenya la proposta de millora 5 ([PM5](#)) que es pot trobar a la taula resum amb les propostes de millora de l'apartat 4 del present document.

A la taula [6.1.5](#) es pot constatar que la qualificació mitjana de les assignatures

(sense TFM ni pràctiques) és, respectivament, un 8,01 a la edició 13-14, un 7,47 a la edició 14-15, un 7,66 a la 15-16 i un 7,52 a la 16-17. Tot i que no és massa acusat, es pot apreciar un descens en la nota mitjana d'un 7% de l'edició 13-14 a la 16-17, probablement degut a la implantació progressiva de proves d'avaluació continuada que incideixen en un major control de l'avenç de l'alumne.

Focalitzant l'anàlisi en la darrera edició de la que es tenen dades, la 16-17, es pot apreciar que la major part de l'alumnat obté una nota d'aprobat (un 25%), de notable (70%) i d'excel·lent (5%). Aquesta baixa quantitat d'alumnes que obtenen excel·lent demostra que els criteris d'avaluació del programa són estrictes i garanteixen una ponderació efectiva del treball que l'alumne realitza en les diferents proves que supera al llarg del curs. També es pot apreciar que no hi ha matrícules d'honor i no presentats.

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 6.1](#)

6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos.

Entre les activitats incloses en l'avaluació continuada del programa, destaca la realització de treballs o exercicis (tant individuals com en grup) i la realització de tests de seguiment que permeten a l'alumne mantenir la connexió amb el temari i estar totalment al dia del seu avenç en el programa. L'evidència d'aquest subestàndard [6.2.1](#), sobre composició de les qualificacions per assignatura, mostra com es calcula la qualificació de cada assignatura. La columna "Qüestionaris o treballs post-sessió" mostra el pes específic d'aquest tipus de treballs en la qualificació tant d'avaluació continuada com final dels alumnes. Aquesta incidència de cada factor en la nota final també queda detallada a les guies docents publicades a la pàgina web de la Universitat, entre la informació pública del programa. Es poden trobar, també, a les evidències del grup [6.2.2](#), sobre guies docents al web.

Per tant, el sistema d'avaluació de cada una de les assignatures del programa és clar, públic i els alumnes saben en cada moment com afecta cada una de les activitats d'avaluació a la seva qualificació, tant a la particular de l'assignatura com a la final.

Per tal de mostrar evidències dels sistemes d'avaluació emprats en el màster universitari en Logística i Comerç Internacional, s'aporten les següents evidències, que estan contingudes a cada un dels apartats d'aquest subestàndard:

- [6.2.3](#). Qüestionaris: s'aporta una mostra de 14 dels qüestionaris que s'utilitzen en l'avaluació contínua dels alumnes. Aquests qüestionaris estan disponibles just el dia que s'imparteix la sessió a la qual afecten cada un i exactament fins que comença la següent sessió del programa. Així, els alumnes tenen pràcticament una setmana per contestar-los. La nota es publica automàticament quan acaba el termini i els alumnes poden consultar-

ne la resolució. A més, també se'ls hi penja la resolució del qüestionari com a material.

- **6.2.4.** Utilització CampusNet: aquest grup d'evidències aporta les pantalles on es poden veure tots els materials als quals els alumnes van poder accedir durant la promoció 2017-2018 al CampusNet. També s'aporten dues pantalles amb el professorat que els alumnes podien contactar a través del CampusNet (la resta tenien un nombre de crèdits inferior i no tenien accés directe a l'aplicació; hi accedien a través de la Direcció del Programa). Finalment, l'evidència 6.2.4.12, sobre entregues i seguiment de l'assignatura completa, mostra una assignatura completa d'un dels alumnes en què es pot veure la guia docent, els materials per sessió, les dues activitats que es van demanar i els qüestionaris. Addicionalment, els alumnes han d'haver completat l'examen parcial i el final per tal de superar l'assignatura.
- **6.2.5.** Exàmens: s'adjunten un seguit d'evidències dels exàmens parcials i final.
- **6.2.6.** TFM: s'adjunten tres evidències de TFM per curs acadèmic. Les rúbriques d'avaluació s'han comentat anteriorment en l'apartat 1.5. S'articula un nou sistema de seguiment del TFM per tal d'esmenar les deficiències informades a l'autoinforme d'acreditació. El seguiment s'ha de realitzar a través de l'eina CampusNet. Un cop s'assigna el tutor o tutora de TFM, es dona d'alta al sistema el creuament entre tutors i alumnes i aquests últims disposen de cinc carpetes. Les dues primeres són el què, el perquè i el com, i la bibliografia, que els alumnes tenen l'obligació de penjar a mida que comença la feina. Les altres tres carpetes són per a les entregues parcials. La comunicació s'ha d'articular a través del CampusNet per tal que quedin evidències de les tutories registrades.

Aquest sistema ja s'ha implantat i es va provar en la promoció 2017-2018, i va esdevenir obligatori per a la promoció 2018-2019. S'adjunta l'evidència 1.5.10, sobre la rúbrica del TFM, de la nova rúbrica d'avaluació, que també potencia el control del TFM. Existeix una nova normativa aprovada per acord del Consell de Govern el 4 de juliol de 2017, i la seva implementació mitjançant una nova aplicació telemàtica. Aquesta normativa s'ha elaborat a partir de les recomanacions de l'AQU. Addicionalment, també es canvia la forma en què el tribunal avalua els alumnes i, tal com es pot veure a la evidència 1.5.10, els pesos de les qualificacions de cada membre del tribunal, en funció del seu rol. Addicionalment, s'implanta un sistema mitjançant el qual els membres del tribunal completen la rúbrica en una tauleta i la signen digitalment en el mateix moment, per tal que es pugui donar la nota final als alumnes just quan acaben la defensa i per tal que es pugui certificar l'origen numèric d'aquesta nota.

- **6.2.7.** Pràctiques: en aquest grup d'evidències es poden trobar mostres del conveni de pràctiques al qual ens hem referit anteriorment en l'apartat 1.5, de la memòria de pràctiques que els alumnes han de redactar quan superen les 100 hores de pràctiques i del qüestionari que el tutor o tutora d'empresa

emplena quan acaben les pràctiques. El qüestionari que avalua aquest tutor o tutora incideix especialment en la valoració de les competències que apareixen llistades a la memòria de verificació per a l'assignatura de pràctiques, i té un pes del 80 % en la nota final de l'assignatura. El 20 % restant és la valoració que el tutor o tutora de la Universitat fa de la memòria. Cap dels estudiants del MULCI que realitza pràctiques no fa 100 hores de pràctiques. Tot i que el mínim per aprovar són 100 cent, el conveni estàndard que signa la Universitat és de 500 hores, atès que les empreses no admeten estudiants que facin pràctiques per períodes tant curts i que marxin ràpidament de la empresa (tal com s'evidencia a la carpeta d'evidències [1.5.1](#))

Com es pot apreciar a partir d'aquesta informació, en general, en la concreció dels sistemes d'avaluació de cada assignatura s'han observat les directrius que marca la Memòria del màster universitari en Logística i Comerç Internacional. Això significa, per tant, que els mètodes d'avaluació són coherents amb els resultats d'aprenentatge fixats.

Un primer element que cal destacar d'aquesta informació sistematitzada és l'adaptació a l'EEES i, per tant, la importància de l'avaluació contínua com a element formatiu i, en conseqüència, d'avaluació. Els plans docents contenen la ponderació de les dues principals parts de l'avaluació: l'examen (corresponent a l'avaluació de les classes magistrals), i l'avaluació contínua (corresponent a l'avaluació al llarg del semestre dels seminaris, els tallers, les conferències, els estudis de cas, les activitats de resolució de problemes, etc.).

Una de les eines més importants del programa és l'entorn CampusNet que la UAO CEU posa a disposició de l'alumnat i que en la edició 2018-2019 evoluciona en un nou entorn Blackboard per a la gestió de les comunicacions, per a la interacció amb el professorat, per a la realització d'activitats, per a l'intercanvi de material docent, etc.

Pel que fa al TFM, es tracta d'una peça clau per al seguiment del programa. A més, és on s'estan posant més esforços per garantir una avaluació correcta i justa (amb la utilització de la rúbrica d'avaluació comentada anteriorment), i per garantir que el nivell dels alumnes sigui adequat (amb la implantació del nou sistema de seguiment del TFM mencionat en un punt anterior).

Els criteris específics per a l'avaluació del treball estan detallats, també, en el pla docent d'aquesta assignatura i contemplen com a eixos principals l'originalitat i la rellevància de la recerca, el nivell crític i analític, l'ús correcte de la metodologia aplicada, la capacitat de presentar els arguments de manera estructurada i clara, i l'ús correcte de les fonts bibliogràfiques i altres recursos utilitzats. Les tutories presencials (com indica explícitament el pla docent) i l'assistència a les sessions formatives són un criteri essencial en l'avaluació contínua.

En aquest sentit, les sessions formatives que se celebren cada curs tenen un caràcter eminentment metodològic i contribueixen a la consolidació de tots aquells aspectes formals que els estudiants han anat adquirint al llarg dels diferents cursos

del màster, mitjançant la realització d'assajos i treballs pràctics. Per altra banda, les tutories periòdiques i personalitzades permeten fer un seguiment puntual del treball d'investigació desenvolupat per part dels alumnes, i la progressió en el procés d'aprenentatge dels resultats fixats en el TFM.

En coordinació amb el Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica, tenint en compte que el TFM és l'assignatura amb uns requeriments metodològics més restrictius, amb la ferma voluntat d'augmentar la qualitat i el control sobre els treballs presentats pels alumnes, s'elabora la proposta de millora (PM6).

Les evidències que s'adjunten en aquest subestàndard es poden trobar clicant a l'enllaç següent: [GDE_MUGCESS_MULCI 6.2](#).

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Seguint les recomanacions d'AQU, es divideix l'estudi d'indicadors acadèmics en tres blocs:

- resultats acadèmics
- resultats personals
- utilització de l'eina CampusNet

Pel que fa als resultats acadèmics, existeixen sis subapartats, tal com mostra la [taula 6.2.10](#), sobre resultats acadèmics. L'elaboració d'aquestes taxes es recopila anualment i sistemàticament.

1. Taxa de rendiment: és el quocient del nombre de crèdits aprovats en l'any de referència i del nombre de crèdits matriculats. Per calcular aquest indicador es consideren graduats d'un curs acadèmic determinat els estudiants de la cohort (promoció) que acaben en un temps t i els que acaben un any després ($t+1$). La taxa de rendiment es manté bastant constant en les cinc promocions que apareixen a la taula. La mitjana d'aquests valors és aproximadament un 88 %, si s'elimina la promoció 2016-2017, que pràcticament superava el 95 %. En la promoció 2017-2018, la taxa es troba en un 87,3 %, per la qual cosa es pot dir que es manté en la mitjana dels darrers anys i, en conseqüència, és un valor acceptable. Aquesta taxa fa referència al percentatge de crèdits superats respecte dels matriculats. No és un 100 % a causa que hi ha alumnes que suspenen el TFM per no entregar-lo dins de termini i, en conseqüència, en els seus expedients hi ha deu crèdits (d'un total de 60) que no se superen.
2. Taxa d'abandonament: indica el nombre d'estudiants de la cohort corresponent que han deixat els estudis de manera definitiva durant el curs. Suposa un 0 % en la promoció 2017-2018, fruit de l'esforç per alinear la formació que s'imparteix amb el que es necessita a l'empresa, tot tenint en compte les capacitats de l'alumne i la seva formació prèvia. Per tant, no es

registra cap abandonament dels estudis.

3. Taxa de graduació en temps previst: és el quocient entre els alumnes matriculats i els que han superat el programa complet. En la promoció 2017-2018 es registra una de les taxes més altes dels últims anys.
4. Taxa d'eficiència: és el quocient del nombre de crèdits matriculats pels estudiants graduats en un curs i els crèdits del pla d'estudis de la titulació. Suposa un 100 %.
5. Durada mitjana dels estudis.
6. Percentatge d'excel·lents i matrícules: 9,7%.

Respecte dels resultats personals, la [taula 6.2.8](#), sobre resultats personals, mostra que les autovaloracions dels alumnes en l'apartat d'assoliment de competències personals arriba a un 8,3, un dels valors més elevats dels últims anys i que es pot considerar continuista en comparació amb la promoció anterior (2016-2017). Considerem que aquest valor és baix i que hi pot haver molta dispersió en la mostra perquè l'índex d'alumnes que l'han respost és baix en relació amb el nombre total d'alumnes de l'univers que s'hauria d'haver registrat.

Per últim, la [taula 6.2.9](#), sobre utilització del CampusNet, requereix un anàlisi detallat de cada indicador:

1. Nombre d'accessos: aquesta xifra és de les més baixes registrades fins a l'actualitat. El fet és que s'està fent un esforç per reduir i compactar la quantitat de materials aportats pel professorat, amb la finalitat d'aconseguir que els alumnes es focalitzin específicament en allò que interessa. Això provoca que el nombre d'accessos per descarregar material es redueixi de forma considerable. A més, en la promoció 2017-2018, tal com es veu en l'indicador següent, encara s'ha compactat més aquest nombre de materials aportats per necessitats específiques de la promoció. En aquesta edició teníem un alumne invident a qui costava accedir als materials del CampusNet. Per tant, la direcció del programa en coordinació amb el Deganat de la UAO CEU van decidir reduir encara més el nombre de materials per tal que la persona encarregada d'aula tingués la tasca de facilitar-li els materials per correu electrònic.
A més, s'ha de tenir en compte que part de la reducció en aquesta xifra es deu també al fet que el mateix alumne, que representa un 5 % de la promoció, no hi ha accedit pràcticament mai i, en conseqüència, tampoc ha pogut aportar en aquesta xifra.
2. Materials docents publicats: 149 (comentat anteriorment).
3. Nombre de materials docents consultats: tot i reduir en nou el nombre de materials docents disponibles (-5,6 %), les consultes arriben pràcticament a les 2.000 i només es redueixen un 4,5 %, fet que fa pensar que, proporcionalment, els materials han estat més consultats.

4. Nombre d'intervencions a fòrums: considerem que la proposta de millora 7 (PM7) és imprescindible, tenint en compte que la xifra de participacions a fòrums és molt baixa.

Tots aquests indicadors, en conjunt i tot i ser considerats com a bons amb només una excepció, augmentaran en les properes promocions ja que cada cop més s'exigeix als docents que facin ús de les eines electròniques que la UAO CEU posa a disposició del programa i, sens dubte, la nova eina Blackboard, molt més assequible i dinàmica d'utilitzar, ajudarà a enfilars aquests valors.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

La VI edició de l'Estudi d'Inserció Laboral que, amb periodicitat triennal, elabora la Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) dibuixa unes atractives perspectives professionals per als estudiants titulats de la Universitat Abat Oliba CEU. La bona dada en termes quantitius (més del 90% dels titulats de la nostra universitat tenen ocupació) adquireix major valor quan s'observen els aspectes qualitius que s'analitzen en l'estudi.

Aquests i altres aspectes van ser presentats pel director d'AQU, Martí Casadesús, en un acte celebrat en la nostra universitat el 23 de juliol de 2018, als quals es pot accedir públicament mitjançant aquesta [evidència](#).

Segons aquest estudi elaborat per l'AQU, els màsters de la UAO CEU registren uns bons indicadors, considerablement més elevats que la mitjana del sistema universitari català (SUC). Així, nou de cada deu titulats de màster de la UAO CEU estan treballant. De mitjana, el SUC registra una ocupabilitat del 90,5 % i la UAO CEU el supera pràcticament amb 6 punts, fins al 96,2 %.

Si s'estudia l'àmbit d'economia i empresa, en el qual el màster universitari en Logística i Comerç Internacional està inclòs, la xifra de la UAO CEU és d'un 96,3 %, mentre que la del SUC és del 94%. Per tant, l'ocupabilitat de la UAO és més elevada que la de la mitjana de les universitats catalanes.

Buscant el valor referent a les tasques que els alumnes desenvolupen i el seu alineament amb allò que han estudiat, si es focalitza l'estudi en l'àrea d'economia i empresa, es pot constatar que només el 66 % dels estudiants del SUC fan tasques molt relacionades amb els seus estudis, mentre que a la UAO aquest valor és del 93 %. Aquest fet justifica l'esforç que es realitza des del Departament de Pràctiques de Postgrau no només per aconseguir que els alumnes facin pràctiques, sinó també perquè siguin adequades a la seva titulació i li ofereixin una sortida professional real.

També cal destacar, per últim, que el 88 % dels estudiants d'aquest àmbit repetirien

els seus estudis, valor amb el qual coincideix la xifra de l'estudi d'AQU amb les xifres de les enquestes de qualitat de la UAO CEU.

Per impartir el màster universitari en Logística i Comerç Internacional, la UAO CEU i l'[ILI Logística Internacional](#) tenien un acord estratègic que permetia que el programa pogués comptar amb una entitat referent del sector logístic i pogués garantir tant la ocupabilitat del seu alumnat com el fet que es donés una visió realista i molt professional del sector.

ILI Logística Internacional, en un procés de reconversió en el qual ha prioritzat l'acord estratègic que tenia amb la UAO CEU, es divideix en dues línies de treball: la consultoria, que queda en mans de la empresa pública [CIMALSA](#), i la formació, que queda inclosa dins de la [Fundació ICIL](#), la primera empresa a Espanya en formació logística, amb seu a Barcelona i delegacions a Madrid i Bilbao, fundada el 1980.

L'entrada d'aquest nou *partner* en el programa, que segueix una línia continuïsta en relació amb l'activitat duta a terme amb ILI logística, no fa res més sinó millorar la projecció de l'alumnat del programa ja que es passa de treballar amb ILI Logística, que estava constituïda per un total d'entre 20 i 30 institucions relacionades amb la logística, al model de la Fundació ICIL, que es basa en un grup d'unes 800 empreses logístiques i en una important associació de professionals de primer nivell. Per tant, l'arribada potencial al sector logístic es veu considerablement reforçada i augmenta proporcionalment les possibilitats d'inserció laboral de l'alumnat.

4. VALORACIÓ I PROPOSTA DEL PLA DE MILLORA

GRAU EN DIRECCIÓ D'EMPRESSES

El procés d'acreditació del grau en Direcció d'Empreses de la UAO CEU, conclòs satisfactòriament el 2017, va tenir la utilitat de propiciar un procés de reflexió intern, afavorit per les observacions i recomanacions de les institucions implicades. Addicionalment, la constant connexió entre el cos docent de la titulació i el món econòmic i empresarial ha permès captar les línies de canvis més rellevants que haurien d'incorporar-se a la formació de les persones que confien la seva formació a les aules de la nostra Universitat.

És per això que, des del Departament d'Empresa i Economia de la UAO CEU, hem considerat oportú impulsar una proposta d'una modificació del pla d'estudis del grau en Direcció d'Empreses, inspirada tant en els canvis en les realitats econòmiques i empresarials del nostre entorn que demanden de formació, com en l'experiència d'una trajectòria docent que ha permès detectar els aspectes de millora adequats per augmentar el valor de l'acreditada i sòlida formació oferta fins al moment.

En particular, la modificació del pla d'estudis que s'ha presentat davant de l'AQU no suposa en cap cas una revisió radical del programa actual; més aviat, es tracta d'una reorganització del programa d'estudis que s'articula al voltant de tres eixos bàsics:

- a) la simplificació de matèries per evitar la dispersió,
- b) el re agrupament d'assignatures per corregir la fragmentació excessiva dels continguts i
- c) la millora en la periodificació de les assignatures al llarg dels cursos, per així salvar concentracions no desitjades de continguts en determinats moments del programa acadèmic.

L'anàlisi del procés d'aprenentatge de les diferents promocions d'estudiants ha estat una valuosa font d'aprenentatge. L'aprenentatge principal és l'evidència que l'adequada assimilació de coneixements, capacitats i habilitats s'obté quan les diferents matèries i assignatures propicien un ritme i intensitat de maduració adequats. Per això, és molt convenient que, cada semestre, el nombre màxim d'assignatures que desenvolupin els estudiants se situï al voltant de cinc, per la qual cosa això exigeix estructurar el pla d'estudis en assignatures de sis crèdits ECTS cadascuna. Amb aquest plantejament general, s'aconsegueix evitar una excessiva atomització de les assignatures, alhora que permet configurar assignatures amb suficient entitat que faciliten tant la tasca docent com la proximitat i interacció fluida entre alumnes i professorat, clau en el nostre model docent. A més, la reducció del nombre d'assignatures per semestre (com a conseqüència del re agrupament de dues assignatures de tres crèdits en una única de sis crèdits) ha de contribuir a simplificar i racionalitzar la formulació dels calendaris d'exàmens. Finalment, i no menys important, aquesta lleugera estructuració dels estudis entenem que també agilitzarà els processos i gestions administratives.

Així mateix, és objecte d'especial atenció la necessitat d'incloure en el pla d'estudis una certa amplitud de continguts, en forma de matèries, com és rellevant en l'àmbit de les ciències socials. El graduat en Direcció d'Empreses ha de tenir coneixements

en àmbits econòmics i empresarials, per descomptat, i dins d'aquests últims de les principals grans àrees de les empreses, com són l'organització, la comercialització, les finances, la comptabilitat, els recursos humans o la producció i la logística; però també ha de comptar amb una formació en mètodes quantitativs adequada, com també de disciplines que proporcionin coneixements de l'entorn en què es desenvolupa l'activitat empresarial, en termes de marc jurídic i valors ètics i humanistes. Essencialment, les assignatures no s'han modificat però sí que s'ha corregit la sobre representació o la infra representació d'algunes àrees de coneixement amb la intenció d'equilibrar els continguts del conjunt del programa de formació.

En qualsevol cas, s'ha modulat la periodificació de les diferents assignatures al llarg dels semestres, amb la intenció de salvar concentracions no desitjades de continguts en determinats cursos. En aquest sentit, s'ha introduït una gradació que assegura que tots els continguts bàsics s'introdueixin en els primers semestres del grau per, a partir d'aquí, anar escalant la formació cap a un ensenyament més específic i especialitzat amb el transcurs dels anys acadèmics. D'aquesta manera, es perfecciona, al nostre entendre, l'equilibri entre una formació bàsica àmplia i sòlida en els primers cursos amb l'aprofundiment adequat en temàtiques més específiques en els cursos finals.

Hi ha altres vessants rellevants en l'actualitat que també estan presents en el pla d'estudis. A les dimensions ja tradicionals a la UAO CEU com les de foment de l'esperit emprenedor, el paper de l'empresa familiar i la formació en els valors de l'humanisme cristià, se'ls uneixen d'altres com són les habilitats comunicatives i d'interacció social, especialment importants en un món en què cal singularitzar i personalitzar el valor de les persones i professionals, com també les que assegurin un adequat domini dels sistemes d'informació i la seva utilització en la dinàmica empresarial. De la mateixa manera, la realitat d'entorns competitiu i globals també es contempla en tot el procés formatiu, propiciant l'equilibri entre la total coneixement i la formació en valors humans i socials que és un tret identificador de la UAO CEU.

Naturalment, la forma de combinar els diferents àmbits de formació i "posar-los a prova" adquireix importància en el Pràcticum i en el TFG, que han de servir per traduir de les aules a la pràctica allò après, a través de complementar tant la formació més analítica com la més orientada a les aplicacions i pràctiques que es combinen en totes i cadascuna de les assignatures del grau, i per reflectir la maduració de continguts amb la translació a un treball o projecte final de grau.

El pes adequat de formació en coneixements i competències transversals no només és útil per a la formació d'estudiants del grau en Direcció d'Empreses, sinó que també facilita els itineraris de dobles graus, en què aquest grau es combina amb altres com Dret, Màrqueting i Economia i Gestió.

Per tot això, el pla d'estudis que es presenta manté la qualitat clarament acreditada en l'àmbit de la direcció d'empreses i avalada per la tradició de la UAO CEU des de la seva fundació. Alhora, millora i compacta la seqüència dels processos d'aprenentatge, facilitant les tasques pedagògiques d'absorció i maduració de coneixements i el desenvolupament de les competències i capacitats amb l'adequada consecució que ha de garantir el títol de grau.

El pla d'estudis combina en una proporció adequada la formació bàsica amb aspectes més específics d'aprofundiment i professionalització propis del grau, com també les dimensions complementàries per poder garantir una formació sòlida i de qualitat contrastada en l'àmbit de la direcció d'empreses, d'acord amb les elevades

necessitats i exigències dels nostres temps, i que responen a la confiança que la societat, en general, i els estudiants i les seves famílies, en particular, dipositen en la nostra Universitat.

La modificació que es proposa té per objecte racionalitzar l'actual pla d'estudis reagrupant les assignatures per evitar l'excessiva fragmentació que presenten a l'actual pla d'estudis amb 28 assignatures d'un total de 51 amb 4,5 crèdits o menys; modificar la denominació d'algunes assignatures per reflectir més bé el contingut; afegir dues noves assignatures per ajustar el conjunt dels continguts, i assolir amb més eficiència l'assimilació de les competències.

PLA DE MILLORA DE LA TITULACIÓ

Núm.	Diagnòstic	Objectius	Tasques (accions proposades)	Prioritat A,B,C,D	Responsable/s	Terminis	Modificació?
1	Adequar el pla d'estudis. Reagrupar assignatures.	Corregir la fragmentació excessiva dels continguts.	Fusionar assignatures de 3 ECTS en assignatures de 6 ECTS.	A	Direcció d'Estudis i Direcció del Departament	Curs 2017-18	Sí
2	Adequar el pla d'estudis. Millorar l'periodificació de les assignatures al llarg dels cursos.	Salvar concentracions no desitjades de continguts en determinats moments del programa acadèmic.	Equilibrar de manera adient les matèries per semestres en funció de la càrrega docent.	A	Direcció d'Estudis i Direcció del Departament	Curs 2018-19	Sí
5	Oferir formació complementària als alumnes en connexió amb el món professional i empresarial.	Oferir als alumnes la possibilitat de proximitat al món professional i empresarial, de manera que es permeti als alumnes ampliar la mirada més enllà de les competències específiques que es treballen a l'aula.	Reorganitzar els horaris dels graus de manera que quedi un espai còmode per organitzar conferències amb empresaris, directius i experts en matèries.	A	Direcció d'Estudis i Direcció del Departament	Curs 2018-19	sí
6	Organitzar reunions per àrees de coneixement per una coordinació millor.	Millora en la coordinació del continguts de manera que no es produeixin solapaments o continguts que no abordats al llarg del grau	Fer reunions per semestre dels professors per àrea de coneixement.	A	Direcció d'Estudis i Direcció del Departament	Curs 2017-18	Sí

7	<p>Les assignatures de la carrera són exigents pel que fa a la quantitat de feina que es demana als estudiants. Els estudiants decideixen començar el TFG quan han acabat tots els crèdits del programa i allarguen un semestre la consecució del títol.</p>	<p>Millorar el temps mitjà de graduació dels alumnes.</p>	<p>Augmentar el nombre d'alumnes que entreguen i defensen el TFG en la convocatòria ordinària. Reduir, amb això, el temps mitjà de graduació.</p> <p>Aplicar el protocol d'entrega de TFG.</p>	A	Direcció d'Estudis	Curs 2018-19	No
---	--	---	--	---	--------------------	--------------	----

MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ I COMUNICACIÓ D'ENTITATS SOCIALS I SOLIDÀRIES

ACCIONS DE MILLORA:

Dificultat dels alumnes semi presencials per seguir les classes utilitzant només material escrit amb reforç audiovisual

ACCIÓ 1

Millora de l'accés dels estudiants al contingut de les classes magistrals

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida

Partim d'un nombre elevat d'estudiants en altres ciutats i en altres continents, per això és important assegurar que reben amb la màxima qualitat el contingut de les classes. Amb el sistema Blackboard els estudiants poden seguir la classe a temps real i poden intervenir en la dinàmica de la classe. D'altra banda, també permet gravar les classes perquè els estudiants puguin accedir al seu contingut sempre que ho considerin necessari.

ACCIONS DE MILLORA:

Activitats insuficients

ACCIÓ 2

Completar el programa formatiu. Incorporació d'un programa de visites a entitats i empreses socials amb xerrades impartides pels responsables.

Conferències, taules rodones i estudis de casos.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida

Atès que es tracta d'un màster semi presencial, el nombre d'hores de classe que fan els alumnes és baix. Per aquesta raó, s'ha completat el programa amb activitats complementàries que milloren i reforcen les competències que s'han d'adquirir en el màster.

ACCIONS DE MILLORA:

Necessitat de reforçar els instruments per desenvolupar projectes socials

ACCIÓ 3

Incorporació al Mòdul 4 “Sostenibilitat de les Entitats Socials” d'un taller de projectes socials i d'un taller d'indicadors per mesurar-ne l'impacte.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida

El MUGCESS és un màster que té un component social important, d'aquí la necessitat de reforçar els aspectes relacionats amb la creació de projectes socials. Això suposa conèixer la metodologia i els indicadors per mesurar-ne l'impacte a la societat.

ACCIONS DE MILLORA:

Necessitat d'incorporar eines audiovisuals per reforçar l'acció formativa

ACCIÓ 4

Completar l'oferta formativa amb seminaris temàtics que reforcin la comunicació social. Incorporació de tres seminaris dedicats a l'aproximació als temes socials a través dels curtsmetratges, de la responsabilitat social audiovisual i de la gestió de l'estrès.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida

El món és cada vegada més audiovisual, per tant, és necessari buscar eines que ajudin a implantar projectes socials. mateix Alhora, el nivell d'estrès que pateix en aquests moments la societat fa necessari incorporar matèries que serveixin per controlar l'estrès a través de tècniques de *mindfulness*.

ACCIONS DE MILLORA:

Necessitat de millorar els indicadors d'avaluació dels TFM

ACCIÓ 5

Millorar els indicadors per avaluar el TFM i incorporar nous indicadors.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida

Es parteix d'una indicació de millora en l'avaluació dels TFM que ha fet que es creï un nou sistema de valoració.

PLA DE MILLORA DE LA TITULACIÓ

Núm.	Diagnòstic	Objectius	Tasques (accions proposades)	Prioritat A,B,C,D	Responsable/s	Terminis	Modificació?
1	Dificultat dels alumnes semi presencials per seguir les classes utilitzant només material escrit amb reforç audiovisual	Millorar l'accés dels estudiants al contingut de les classes magistrals.	Implantació del sistema Blackboard, el qual permet als estudiants seguir en <i>streaming</i> les classes i participar en el debat. A més, permet la gravació de les sessions per a la consulta posterior.	A	Servei d'Informàtica i Coordinació del Màster	Curs 2018-19	NO
2	Activitats insuficients	Completar el programa formatiu.	Incorporació d'un programa de visites a entitats i empreses socials amb xerrades impartides pels responsables. Conferències, taules rodones i estudis de casos	B	Coordinació del Màster	Curs 2018-19	NO
3	Necessitat de reforçar els instruments per desenvolupar projectes socials	Reforçar la implementació de projectes socials.	Incorporació en el mòdul 4 "Sostenibilitat de les Entitats Socials" d'un taller de projectes socials i d'un taller d'indicadors per mesurar-ne l'impacte.	A	Coordinació del Màster	Curs 2018-19	NO
4	Necessitat d'incorporar eines audiovisuals per reforçar l'acció formativa	Completar l'oferta formativa amb seminaris temàtics que reforcin la comunicació social i les habilitats personals.	Incorporació de dos seminaris, un dedicat a l'aproximació als temes socials a través dels curtmetratges, un altre de responsabilitat social audiovisual i un altre de gestió de l'estrès.	B	Coordinació del Màster	Curs 2018-19	NO

5	Necessitat de millorar els indicadors d'avaluació dels TFM	Millorar els indicador per avaluar el TFM.	Incorporació de nous indicadors	B	Coordinació del Màster	Curs 2018-19	NO
---	--	--	---------------------------------	---	------------------------	-----------------	----

MÀSTER UNIVERSITARI EN LOGÍSTICA I COMERÇ INTERNACIONAL

A continuació es detallen les set propostes de millora que es plantegen pel programa del màster universitari en Logística i Comerç Internacional.

ACCIÓ 1:

Estabilització del nombre de professors en un màxim de 22.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

En l'actualitat, la mitjana de professors que integren els estudis del programa és de 25,5, amb les taxes de professorat doctor (acreditat o no) i professional que s'han esmentat anteriorment. A les reunions del claustre de professorat acostumen a participar una mitjana de 15 professors. Això vol dir que hi ha una part del professorat que no hi assisteix i cal comunicar-los les decisions adoptades per telèfon o per correu electrònic. Aquesta taxa d'assistents no té relació amb la quantitat de sessions en què participen dins del programa, sinó amb les agendes dels propis professors. Pel perfil del programa, s'intenta que els professors siguin doctors però que estiguin en actiu i que desenvolupin la seva activitat professional en empreses del sector de la logística i el comerç internacional.

Detall del canvi a introduir:

Tot i la complexitat per trobar docents que siguin doctors, si pot ser acreditats, i, alhora, professionals del sector, es farà un esforç per reduir la quantitat de professors a 22, que és el que es considera imprescindible donades les àrees que es desenvolupen al programa. Aquest canvi és correspon a la Direcció del Programa, que és qui haurà de decidir qui deixa de participar en el programa i reestructurar el temari dels professors que es queden.

ACCIÓ 2:

Millorar els ràtios de professorat doctor acreditat

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

Tal com es pot veure en l'apartat en què es proposa aquesta millora, tot i que el programa està creixent paulatinament en nombre de doctors any rere any, encara registra una mancança en el nombre de professorat doctor que, a més, estigui acreditat.

Detall del canvi a introduir:

La millora ha de tenir, necessàriament, en dues dimensions. La primera consisteix a potenciar que el professorat que actualment col·labora al programa s'acrediti. Des del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Recerca s'està fent un esforç per aconseguir que els professors que actualment integren el claustre apugin el seu nivell en aquest sentit. Des de la Direcció del Programa, s'ha d'articular la segona dimensió que consisteix a vetllar perquè els nous contractes només es formalitzin, en la mesura que sigui possible, amb professorat que compleixi els requisit de doctor acreditat i, a més, participi de forma activa en el món empresarial.

ACCIÓ 3:

Millorar el nivell de satisfacció dels alumnes amb la docència.

Apartat de la memòria que es modifica:

NO

Situació de partida. Diagnòstic:

Algunes de les sessions del programa es donen en format classe magistral. Aquest model, tot i que funciona per adquirir determinades competències tal com s'ha desenvolupat en l'apartat corresponent, comença a no estar alineat amb la forma en què les noves generacions reben el coneixement i l'assimilen.

Detall del canvi a introduir:

Aprofitant que en aquest programa hi ha perfils professionals que coneixen algunes de les disciplines que s'hi imparteixen, es proposa al professorat migrar a un model de facilitació en què la formació es basi en la interacció amb l'alumnat per tal que siguin els mateixos alumnes els qui expliquin determinats conceptes i el professorat faciliti que aquests coneixements sorgeixin amb un fil argumental determinat que porti a assolir els coneixements i les competències que es requereixen d'aquella sessió en particular. Pensem que això suposa una feina més important per al professorat però alhora, creiem que la interacció entre els alumnes fa que una classe sigui més participativa i dinàmica. A més,, el fet que el coneixement no només vingui del professorat integra el grup i permet que els alumnes adquireixin els coneixements d'una altra manera, alhora que aprenen que aquest coneixement pot néixer de diverses fonts del seu entorn.

Per aconseguir aquesta millora és necessari potenciar la formació del professorat.

ACCIÓ 4:

Augmentar la quantitat de defenses, explicacions i intervencions en públic.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

El caràcter semi presencial del programa, amb classes només divendres a la tarda, tot i que possibilita que l'alumne es desenvolupi fent les pràctiques, genera un problema en la mesura que les hores setmanals de classe presencial s'han de destinar a les sessions i no s'acostumen a destinar a presentacions dels alumnes.

Detall del canvi a introduir:

Ja s'ha consultat el professorat perquè, d'alguna manera, comenci a demanar presentacions als alumnes. A més, s'habilitaran dies a part dels divendres per tal que, sistemàticament, els alumnes hagin de realitzar les presentacions en aquests dies i no es perdin hores de classe.

ACCIÓ 5:

Augmentar les visites a biblioteca i els préstecs.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

El problema de la baixa quantitat de visites a la Biblioteca es pot dividir en tres

aspectes. El primer subproblema és que el professorat no refereix els alumnes a la biblioteca de la UAO CEU, excepte a l'assignatura de TFM, per a la qual el repositori és únicament a la Biblioteca. El segon és el fet que les targetes d'estudiant no estan sempre disponibles just quan comença el curs acadèmic i se sol perdre la traçabilitat del primer semestre. Per últim, el tercer fa referència al fet que la porta de la Biblioteca acostuma a estar oberta a la tarda i, en conseqüència, tot i tenir la targeta identificadora, els alumnes poden entrar a la Biblioteca sense identificar-se. Per tant, no sumen cap visita al total de visites realitzades a la Biblioteca.

Detall del canvi a introduir:

Per resoldre el primer subproblema, s'ha proposat al professorat que vagi a la Biblioteca per veure quins volums estan disponibles de la bibliografia que ells mateixos han proposat i, alhora, que siguin més proactius en la prescripció a l'alumnat de visites a la Biblioteca de la UAO CEU. Per al segon subproblema, s'ha habilitat un sistema perquè les targetes puguin estar disponibles a principi de curs i que no depengui de la entitat bancària que les realitza per al grau, la qual no les distribueix a temps per als postgraus atès que l'inici dels postgraus està fixat un mes després que el de la resta de la comunitat universitària de UAO CEU. Aquest sistema consisteix en encarregar la impressió dels carnets d'estudiant directament al servei de Gestió Acadèmica de la UAO CEU.

Per la resolució del tercer subproblema ja s'ha parlat amb la Biblioteca.

ACCIÓ 6:

Millorar la revisió de TFM.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

En l'actualitat ja es fa una bona revisió dels TFM i també s'utilitza un sistema específic i diferenciat de grau, amb personal dedicat específicament al TFM. Tot i això, tenint en compte que sempre es poden introduir millores i essent conscients que es tracta d'un tema sensible, es proposa una actualització i millora del nou sistema que s'acaba d'implantar, mitjançant la implementació de mesures addicionals.

Detall del canvi a introduir:

A partir de la promoció 2018-2019, es proposa que tots els treballs de TFM, sense excepció, passin pel programa informàtic *Turnitin*, per tal que l'informe que se'n generi s'envii al tribunal amb el treball. D'aquesta manera, és el mateix tribunal el que decideix si s'ha d'emprendre alguna acció en cas que el TFM presenti indicis de plagi.

Es proposa també que, en el si dels tribunals, hi hagi un doctor o doctora que no formi part del programa, però que, d'alguna manera, estigui especialitzat en la matèria que tracta el TFM que s'avalua. Així mateix, s'estudiarà amb el Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica la possibilitat de realitzar un procés d'avaluació extern d'una mostra de TFM seleccionats aleatòriament (no del total de TFM, per tal de no incrementar els costos de professorat).

ACCIÓ 7:

Incrementar la utilització de fòrums.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

Es registren poques intervencions als fòrums, probablement a causa del canvi de sistema informàtic i a la dualitat que es va viure a la promoció 2017-2018, fruit de la utilització de les dues eines alhora (Campusnet i Blackboard).

Detall del canvi a introduir:

Després de les formacions específiques en la utilització de la nova eina Blackboard (no només nivell bàsic sinó també mitjà), es comentarà amb el professorat que és imprescindible que a totes les assignatures s'implementi una activitat que tingui a veure amb la utilització dels fòrums. Tal com es fa en altres universitats, l'alumne haurà de penjar un comentari i opinar o contestar a comentaris de tres alumnes del seu grup. Amb aquest canvi aconseguim que el fòrum no sigui unidireccional i els alumnes no només opinin, sinó que tinguin la necessitat, addicionalment, d'opinar sobre els punts de vista dels seus companys.

ACCIÓ 8:

Millorar les eines de l'alumnat per a la gestió d'equips.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

El programa del màster universitari en Logística i Comerç Internacional té com a base que els alumnes adquireixin competències i coneixements de l'àmbit d'estudi. Alhora, però, cada dia és més necessari que els alumnes tinguin eines que els permetin gestionar els equips de treball en què es veuran inclosos quan comencin a desenvolupar la seva experiència professional. En l'actualitat, el programa dona una perspectiva poc profunda d'aquestes eines.

Detall del canvi a introduir:

Es proposa incloure activitats de gestió d'equips i lideratge, no només dins de les assignatures, sinó com a formacions específiques dirigides a donar les eines als alumnes perquè sàpiguen gestionar equips de treball. Aprofitant la proposta de millora PM3, es proposa la implantació d'una formació addicional al programa que doni aquestes eines a través d'explotar un model de facilitació i no el model d'impartició de sessions magistrals tradicional.

PLA DE MILLORA DE LA TITULACIÓ

Núm.	Diagnòstic	Objectius	Tasques (accions proposades)	Prioritat A,B,C,D	Responsable/s	Terminis	Modificació ?
1	PM1	Estabilitzar el nombre de professors en un màxim de 22.	Reduir el nombre de professors per tal d'aconseguir que els restants tinguin un pes específic més important.	A	Direcció del Programa	Promoció 2019-20	No
2	PM2	Millorar els ràtios de professorat doctor acreditat.	Contractar més professorat amb doctorat i acreditació. Potenciar els processos d'acreditació entre el professorat doctor.	A	Per la tasca 1, la Direcció del Programa. Per la tasca 2, la Direcció del Departament d'Empresa i Economia.	Promoció 2019-20	No
3	PM3	Millorar el nivell de satisfacció dels alumnes amb la docència.	Migrar a un model de facilitació i abandonar parcialment el model tradicional de classe magistral.	B	Direcció del Programa i Direcció de Departament o Deganat	Promoció 2020-21	No
4	PM4	Augmentar la quantitat de defenses, explicacions i intervencions en públic.	Proposar noves activitats que s'hagin de defensar (defensa del cas pràctic, en grup). Lligat a la PM3, potenciar la participació amb activitats de facilitació que facin que els alumnes intervinguin més que en l'actualitat	B	Direcció del Programa	Promoció 2019-20	No

5	PM5	Augmentar les visites a la Biblioteca i els préstecs.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Demanar al professorat que refereixi als alumnes a la Biblioteca per fer consultes, tant de documentació física com digital. 2) Incrementar el pressupost del programa per comprar bibliografia. 3) Assegurar que les targetes estan operatives des de principi de curs. 	B	Per a la 1 i 2, Direcció del Programa. Per a la 3, Vicerektorat d'Estudiants i Qualitat.	Promoció 2019-20	No
6	PM6	Millorar la revisió de TFM.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Incloure una revisió obligatòria de tots els treballs amb Turnitin, abans de la lectura i verificació per part dels membres del tribunal. 2) Incloure un doctor extern o doctora externa al programa en els tribunals de TFM. 3) Promoure la possibilitat que una mostra aleatòria dels TFM siguin revisats, addicionalment, per un expert extern o experta externa. 	A	Per a la 1 i 3, Vicerektorat d'Ordenació Acadèmica. Per a la 2, Direcció del Programa.	Promoció 2019-20	No
7	PM7	Incrementar l'ús dels fòrums.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seguint el model que s'ha pogut estudiar en altres universitats online, implementar una activitat en la que es generi una discussió per part del professorat i els alumnes hagin d'opinar sobre la temàtica enunciada pel professorat i sobre tres dels comentaris dels seus companys. 	B	Direcció del Programa	Promoció 2019-20	No

8	PM8	Millorar les eines de l'alumnat per la gestió d'equips.	2.	Implantar un model en què els alumnes aprenguin a gestionar equips i que, en paral·lel a la proposta de millora PM3, s'imparteixi en una modalitat de facilitació	A	Direcció del Programa i Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica	Promoció 2018-19	No
---	-----	---	----	---	---	--	------------------	----

VALORACIÓ I PROPOSTA DEL PLA DE MILLORA DEL DEPARTAMENT

Les propostes de millora del departament es detallen a continuació:

ACCIÓ 1:

Cal millorar el pla d'estudis del grau en Màrqueting i Direcció Comercial.

Apartat de la memòria que es modifica:

El pla d'estudis.

Situació de partida. Diagnòstic:

Actualment en el pla d'estudis hi ha una alta dispersió a les assignatures, cal augmentar el nombre de crèdits destinats al Màrqueting i reduir els dedicats a matèries més quantitatives i empresarials, i és absolutament imprescindible una actualització dels continguts per adaptar-los a les tendències actuals del Màrqueting. Detall del canvi a introduir:

Cal actualitzar el pla d'estudis per modernitzar-lo i adaptar-lo a les noves realitats que el sector planteja. Cal racionalitzar el pla d'estudis per equilibrar pedagògicament els continguts en els semestres.

ACCIÓ 2:

Cal ampliar l'oferta de graus del Departament

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

Actualment en el departament es desenvolupen tres graus: Direcció d'Empreses, Màrqueting i Direcció Comercial i Economia i Gestió. Cal augmentar l'oferta amb graus que donin resposta a la demanda d'estudis amb un perfil més internacional. Actualment, la Universitat Abat Oliba rep un gran nombre d'alumnes internacionals cada semestre i obrir el ventall d'assignatures que poden oferir a aquests alumnes millorarà l'atenció a aquest col·lectiu.

ACCIÓ 3:

Cal ampliar i millorar les relacions amb les empreses.

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

Actualment la Universitat Abad Oliba compta amb un ampli ventall d'empreses col·laboradores, però cal ampliar el nombre d'empreses multinacionals que formen el llistat d'empreses col·laboradores, així com establir relació de cooperació entre la universitat i les mateixes. Així mateix, es necessari revisar els convenis amb les empreses amb les que actualment ja tenim establerta col·laboració.

ACCIÓ 4:

Cal oferir als alumnes formació complementària

Apartat de la memòria que es modifica:

Cap

Situació de partida. Diagnòstic:

Cal oferir formació complementària als alumnes que els posi en connexió amb el món professional i empresarial. La acció consistiria en organitzar xerrades i tallers dintre d'un cicle que permeti als alumnes anar més enllà de les competències específiques que treballen a l'aula. Es tractaria d'activitats que aproximïn a l'alumne al món professional i empresarial i l'ajudin a desenvolupar les capacitats i les habilitats professionals pròpies dels seus estudis.

PLA DE MILLORA DEL DEPARTAMENT

Núm.	Diagnòstic	Objectius	Tasques (accions proposades)	Prioritat A,B,C,D	Responsable/s	Terminis	Modificació?
1	Millorar el pla d'estudis de màrqueting. Actualment hi ha molta dispersió en les assignatures i cal una actualització dels continguts.	Modernitzar el grau adaptant-lo a les noves realitats que el sector presenta. Cal també un pla d'estudis amb una assignació de crèdits equilibrats tant en els continguts com pedagògicament en els semestres.	Modificar de la Memòria del grau en Màrqueting i Direcció Comercial.	A	Direcció de Departament i Direcció d'Estudis	Bienni 2018-20	Sí
2	Millorar l'oferta de graus.	Cal complementar i ampliar l'actual oferta de graus del Departament amb un nou grau de perfil més internacional.	Fer seguiment de les eventuals al·legacions que s'hagin de presentar davant del Consell d'Universitats derivades del recurs presentat per aquesta universitat davant la resolució desfavorable del Consell d'Universitats per la implementació del grau, i donar-hi resposta.	B	Vicerektorat d'Ordenació Acadèmica i Deganat o Direcció de Departament	Curs 2018-19	No
3	Millorar les relacions amb les empreses.	Ampliar el nombre d'empreses multinacionals a la cartera que formen part del llistat d'empreses col·laboradores de la UAO CEU i establir relacions més properes.	Contactar amb noves empreses de caràcter multinacional i revisar els convenis de les que tenim fins ara.	B	Servei de Pràctiques i Ocupació, i Vicerektorat d'Estudiants i Qualitat	Bienni 2018-20	no
5	Oferir formació complementària als alumnes en connexió amb el món professional i empresarial.	Oferir als alumnes la possibilitat de proximitat al món professional i empresarial, de manera que els permeti ampliar la mirada més enllà de les competències específiques que es treballen a l'aula.	Reorganitzar els horaris dels graus de manera que quedi un espai còmode per organitzar conferències amb empresaris, directius i experts en matèries.	A	Direcció de Departament i Direcció d'Estudis /	Curs 2018-19	No

5. EVIDÈNCIES

Les evidències que s'adjunten en aquest informe de seguiment es poden veure en la subcarpeta [ISD_2016_2018/EVIDENCIES_GDE_MUGCESS_MULCI](#)